

CURSUS SCRIPTURAE SACRAE

AUCTORIBUS

R. CORNELY, I. KNABENBAUER, FR. DE HUMMELAUER

aliisque Soc. Iesu presbyteris

S. P. PIUS X,

UT SANCTITATI SVAE OPUS HOC DEDICARETUR, BENIGNE CONCESSIT

ATLAS BIBLICUS

PARISIIS

SUMPTIBUS P. LETHIELLEUX, EDITORIS

10, VIA DICTA « CASSETTE », 10

ATLAS BIBLICUS

CONTINENS

DUAS ET VIGINTI TABULAS

QUIBUS ACCEDIT

INDEX TOPOGRAPHICUS

IN UNIVERSAM GEOGRAPHIAM BIBLICAM

EDITORE

MARTINO HAGEN S. I.

PARISIIS

SUMPTIBUS P. LETHIELLEUX, EDITORIS

10, VIA DICTA « CASSETTE », 10

1907

Omnia jura vindicabuntur.

PIO · X · PONTIFICI · MAXIMO

COMMENTARIOS · ISAGOGICOS · ET · EXEGETICOS
IN · OMNES · VETERIS · NOVIQUE · TESTAMENTI · SCRIPTVRAS
AD · SANCTORVM · PATRVN
ET · VETVSTIORVM · SCHOLAE · DOCTORVM
IVNIORVMQVE · INTERPRETVN
NORMAM · EXACTOS
ADHIBITIS · VBI · OPVS · FVERIT
RECENTIORVM · SCIENTIARVM · SVBSIDIIS
AVCTORES · OBSEQVENTISSIMI
SVMMO · ATQVE · INERRANTI · DIVINAE · VERITATIS · INTERPRETI
QVI · SINGVLARI · DIGNATIONE · BENIGNITATIS
ID · QVIDQVID · EST · OPERIS
NOMINI · SVO · INSCRIBI · PERMISIT
PIETATIS · ET · IMMOBILIS · FIDEI · PIGNVS · EXHIBENT
SEQVE · AC · SVA · STVDIA · OMNIA
ADDICVNT · DEVOVENT
SEDIS · APOSTOLICAE · DOCTRINAE · ADSERENDAE
SACRARVM · LITERARVM · AVCTORITATI
PRO · VIRIBVS · PROPVG NANDAE

Cum opus, cui titulus est : Atlas Biblicus, editore MARTINO HAGEN, Sacerdote Soc. Jesu, aliqui eiusdem Societatis revisores, quibus id commissum fuit, **recognoverint et in** lucem edi posse probaverint, facultatem concedimus, ut typis mandetur, si **ita iis, ad quos** pertinet, videbitur.

In quorum fidem has litteras manu nostra subscriptas et sigillo muneris **nostri munitas** dedimus.

Exaten, die 31 Martii 1906.

C. SCHAEFFER, S. J.
Prov. Germ. Praepositus.

IMPRIMATUR

Parisiis, die 14 Maii 1906.

‡ FRANCISCUS, CARD. RICHARD
Arch. Parisiensis.

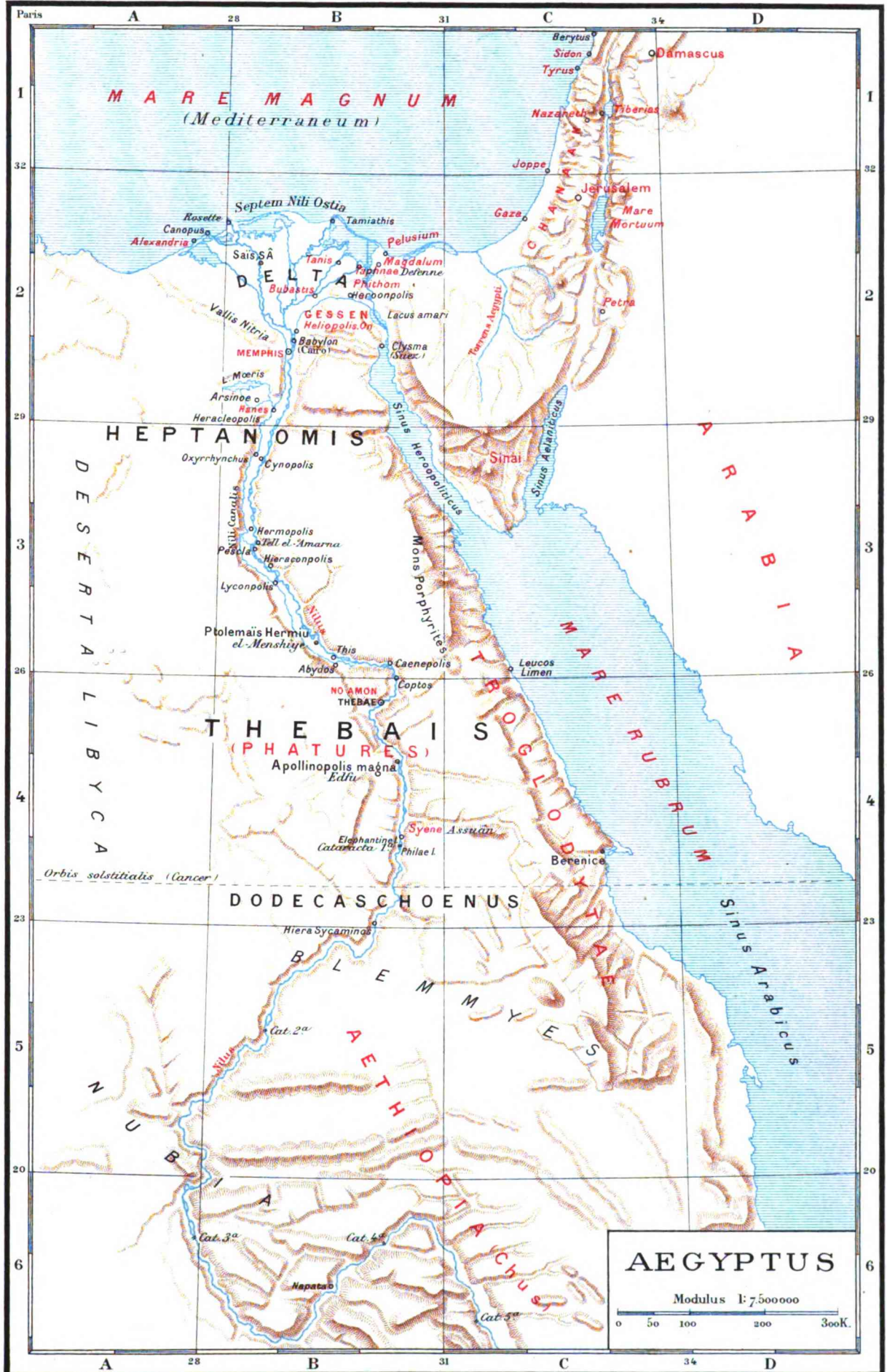

E. Guillot, del. sc. Paris.

P. LETHIEUX, Editor. Paris.

Imp. Dufrenoy - Paris.

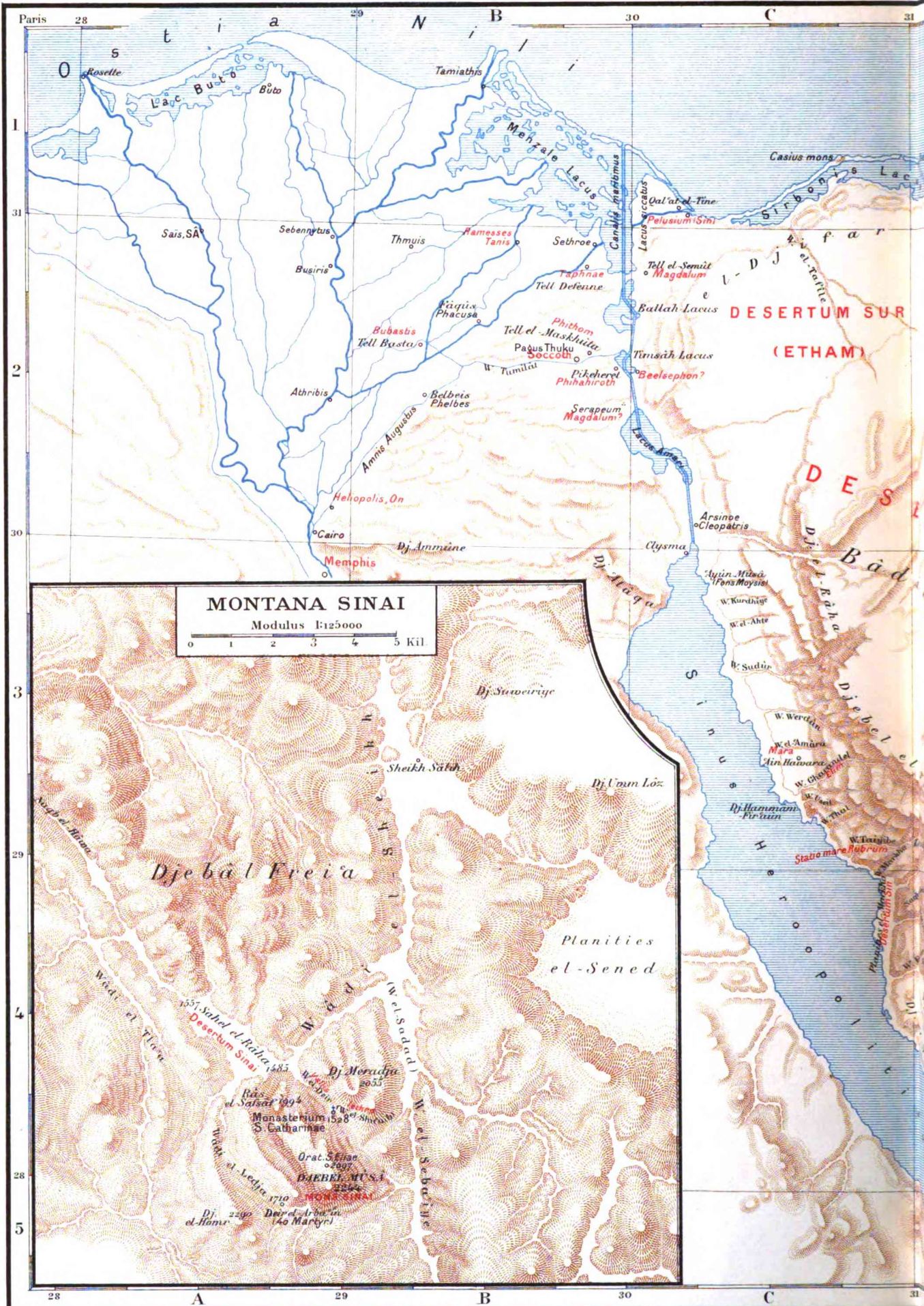

E. Guilloit, del. sc. - Paris.

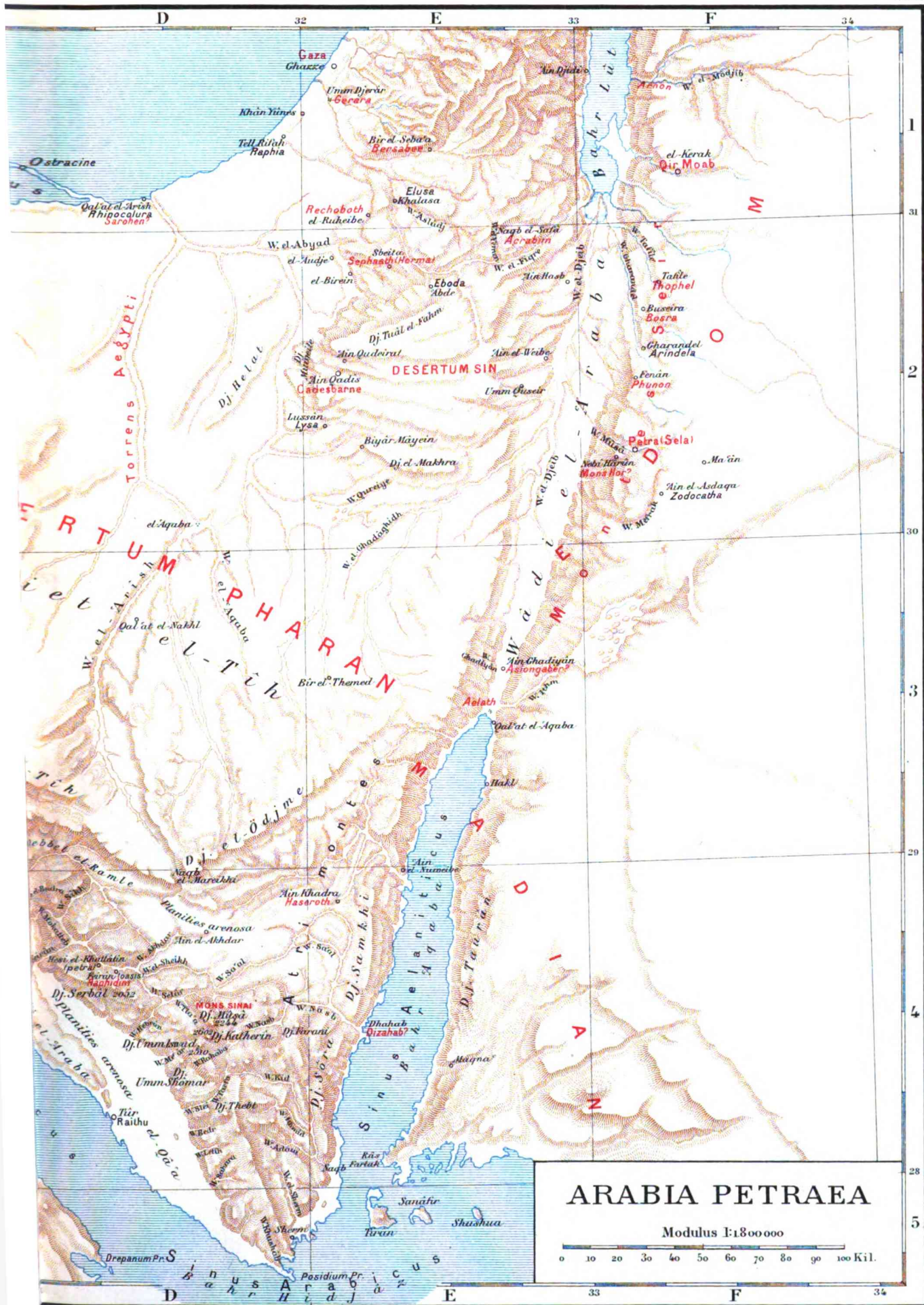
P. LETHIELLEUX, Editor - Paris.

Imp. Dufrenoy - Paris.

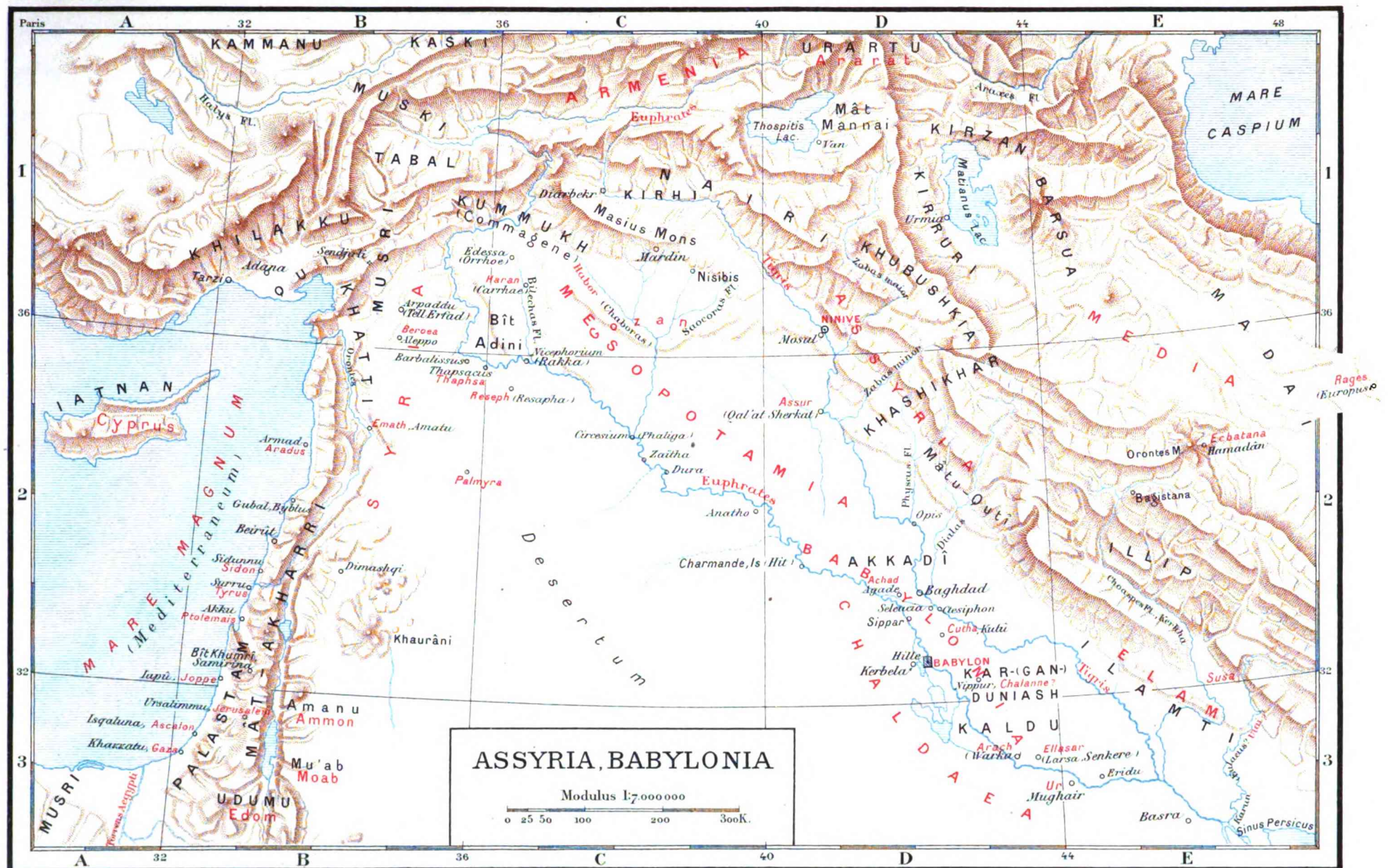

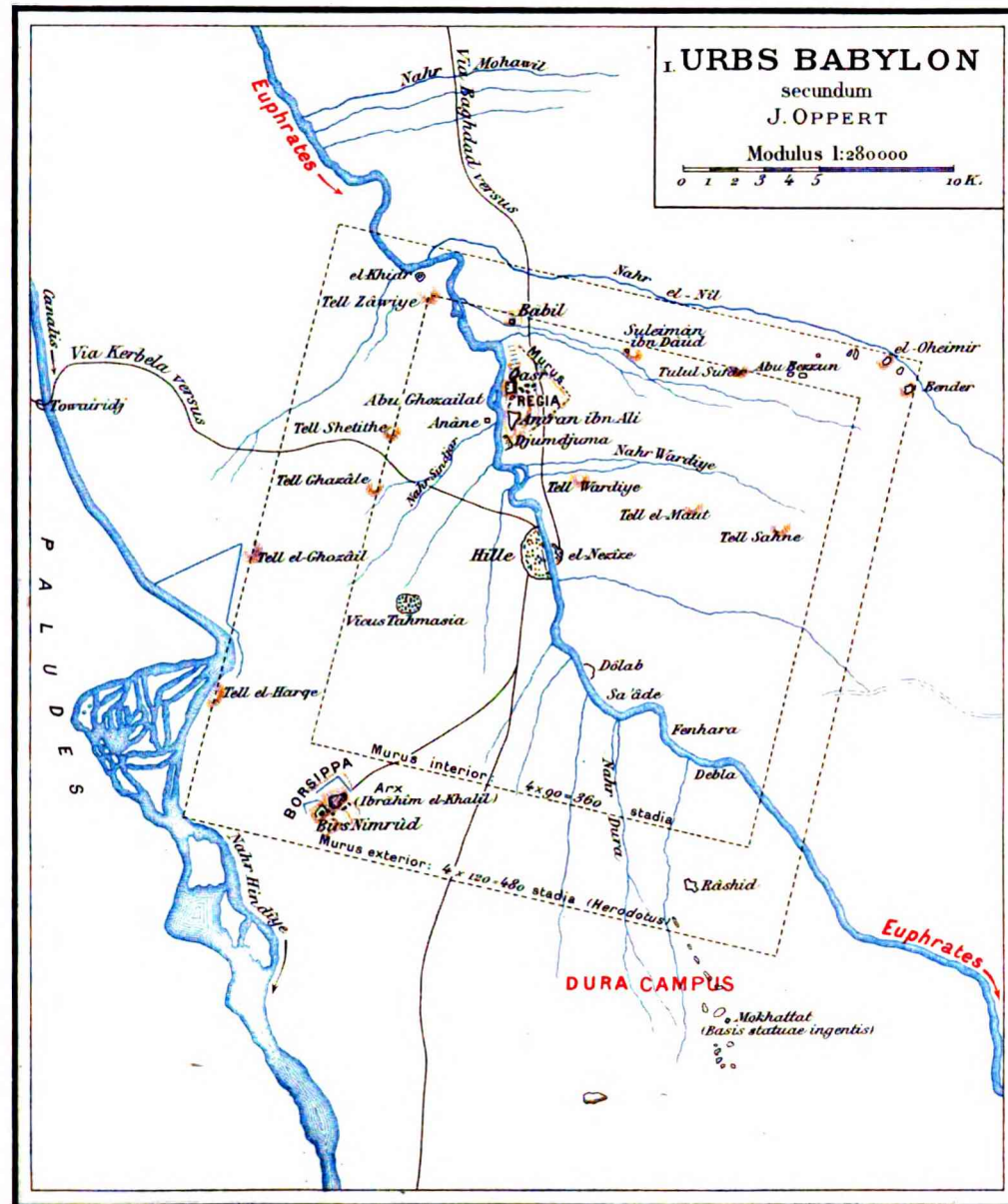

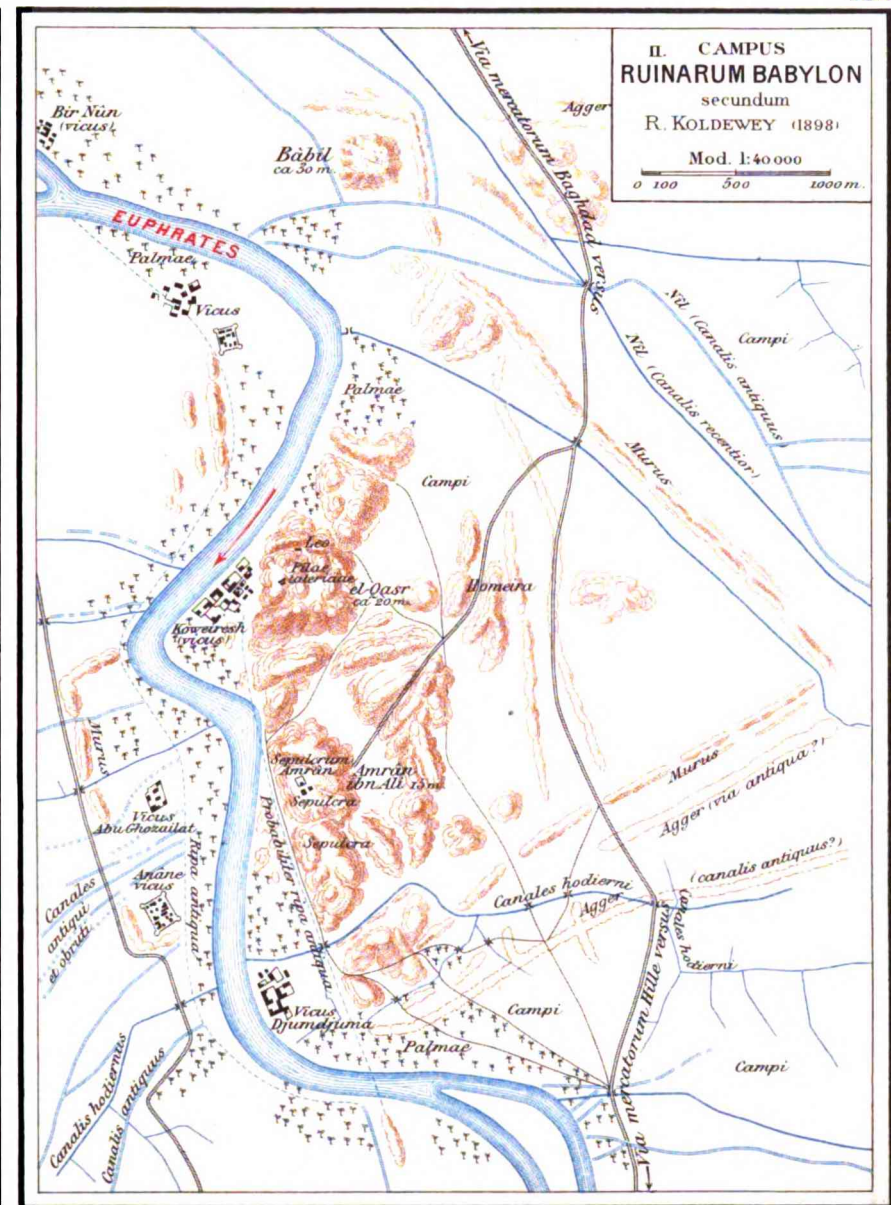

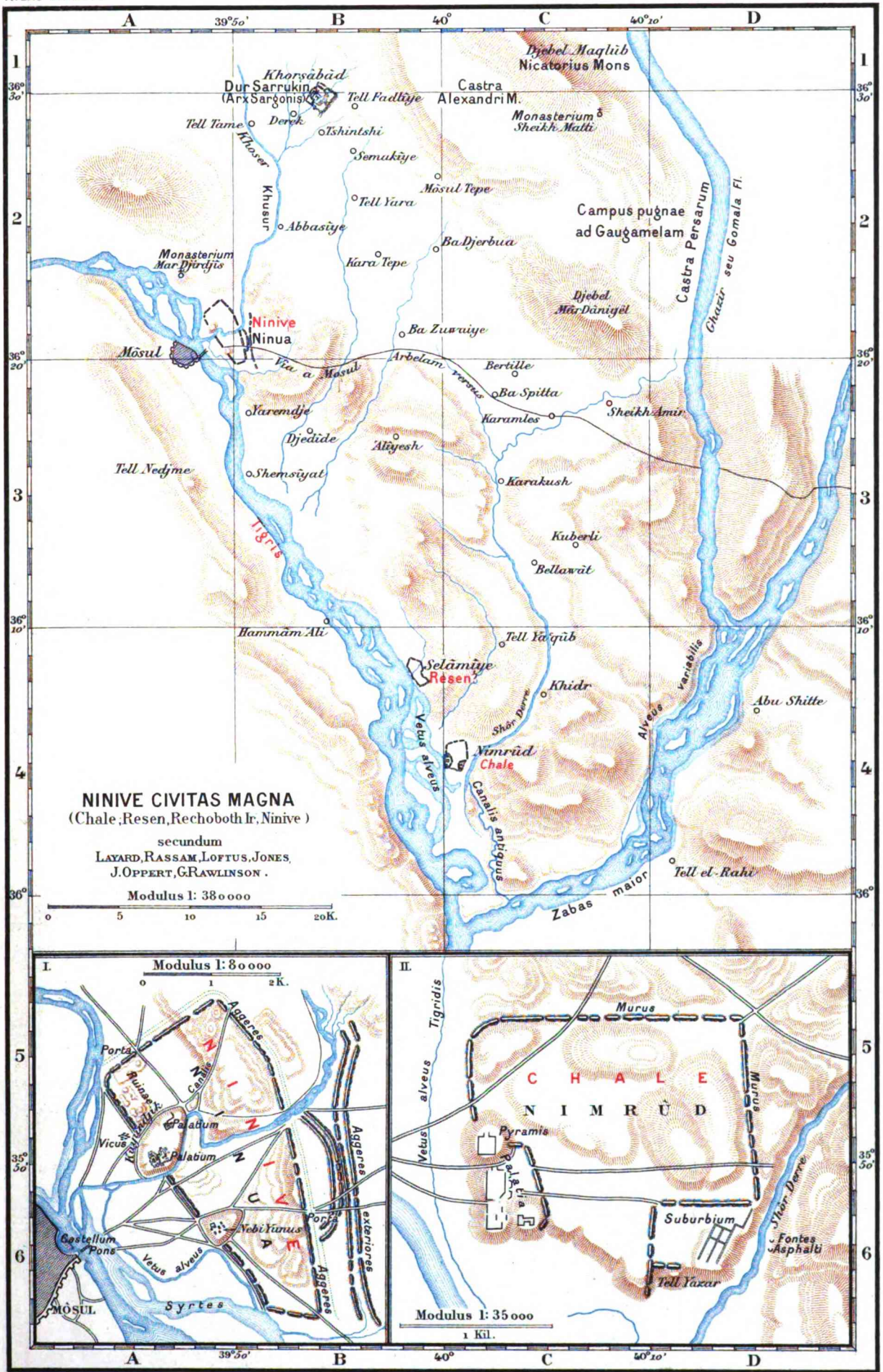
E. Guillois, del. sc. Paris.

P. LETHIELLEUX, Editor - Paris.

Imp. Dufrenoy - Paris.

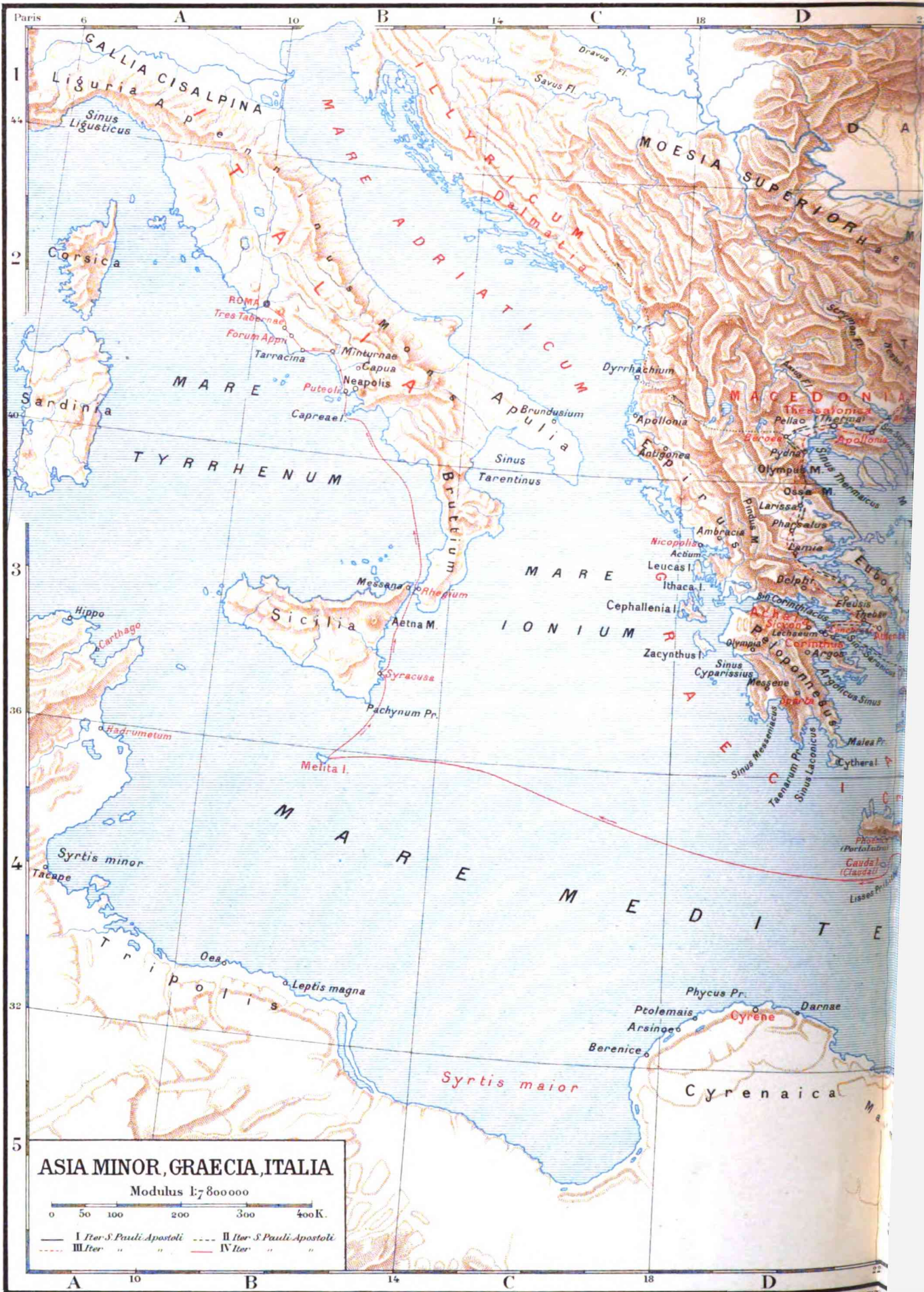

E. Guillot, del. sc. - Paris.

P. LE THIEILLEUX, Editor - Paris.

Imp. Dufrenoy - Paris.

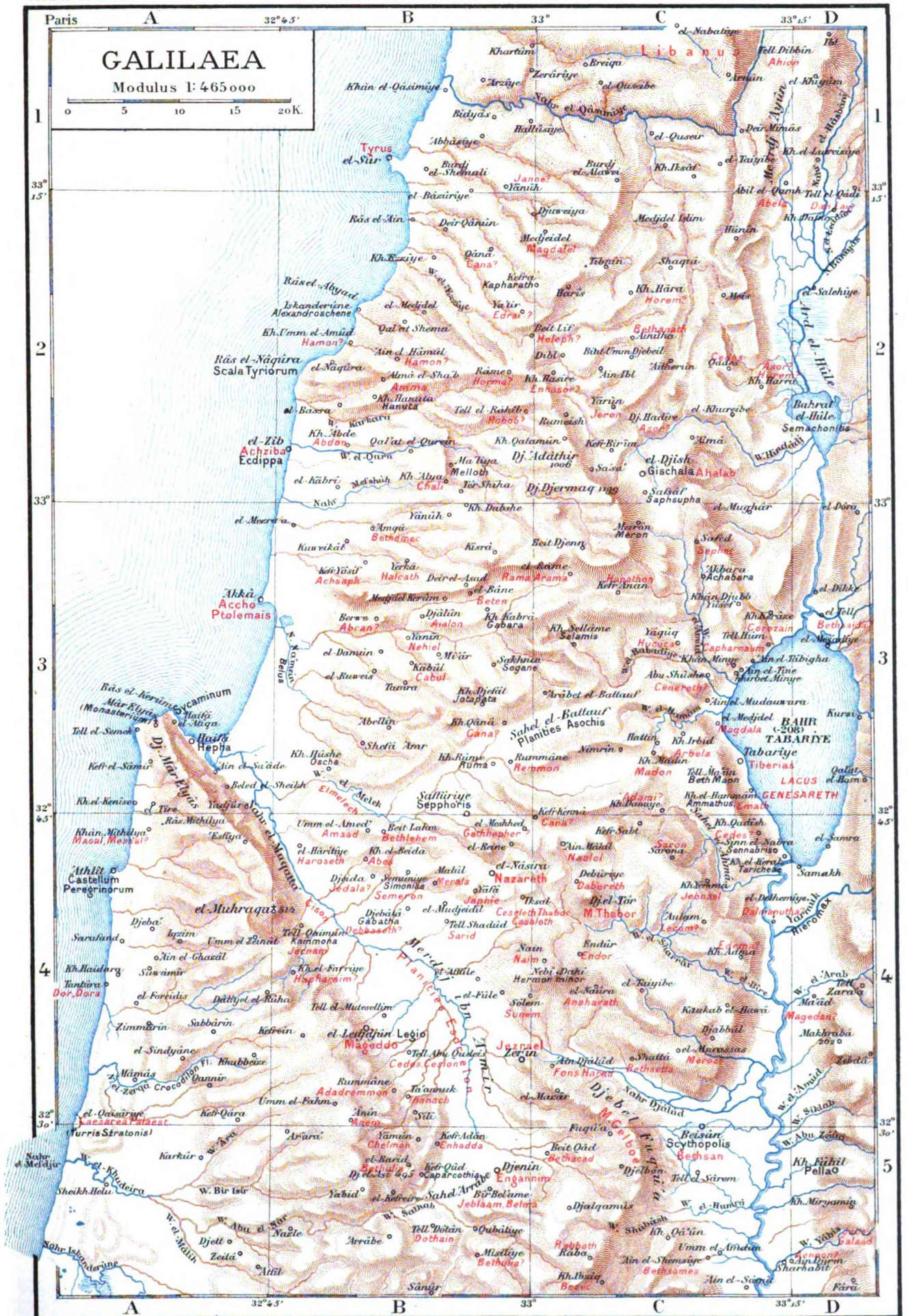

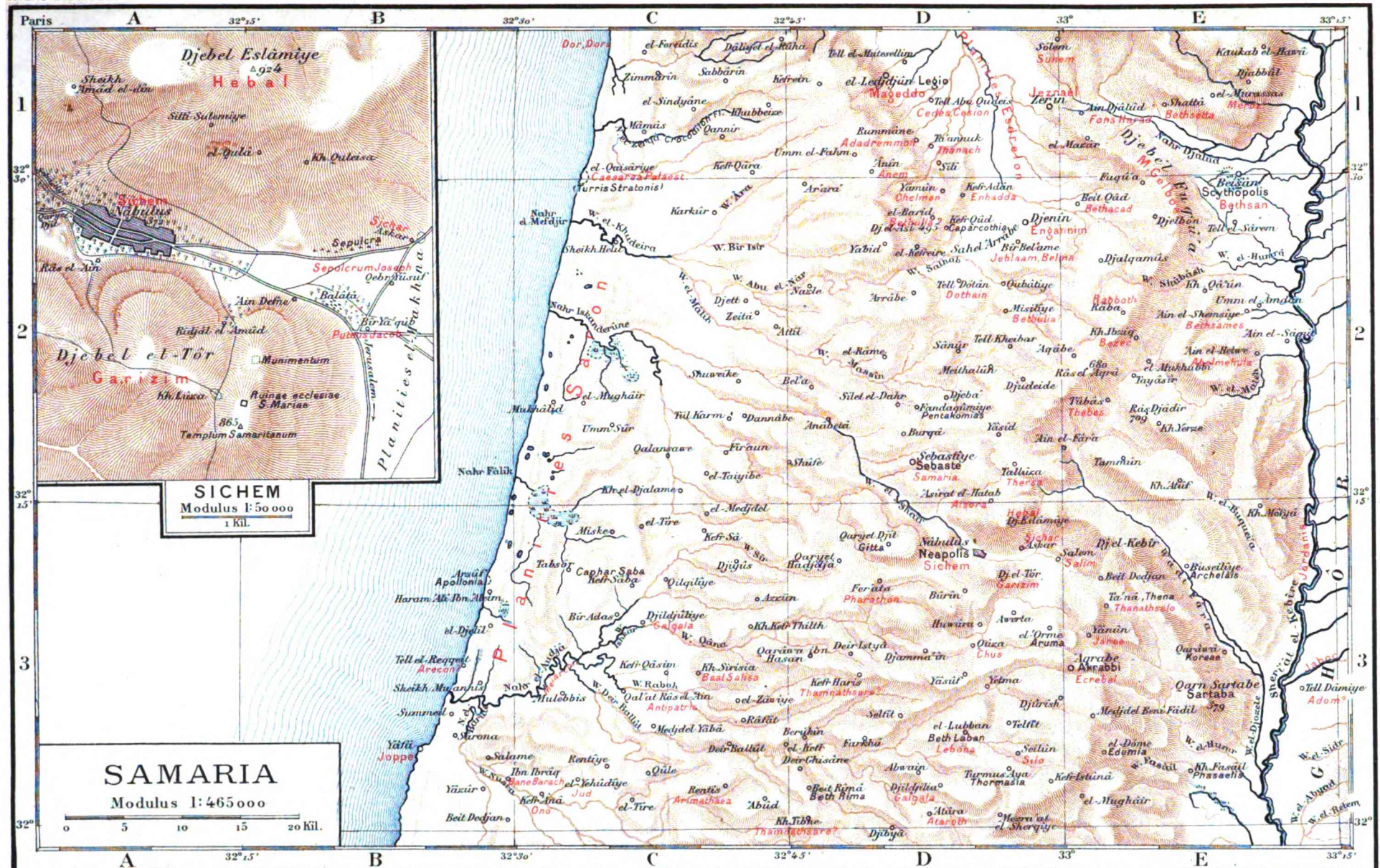

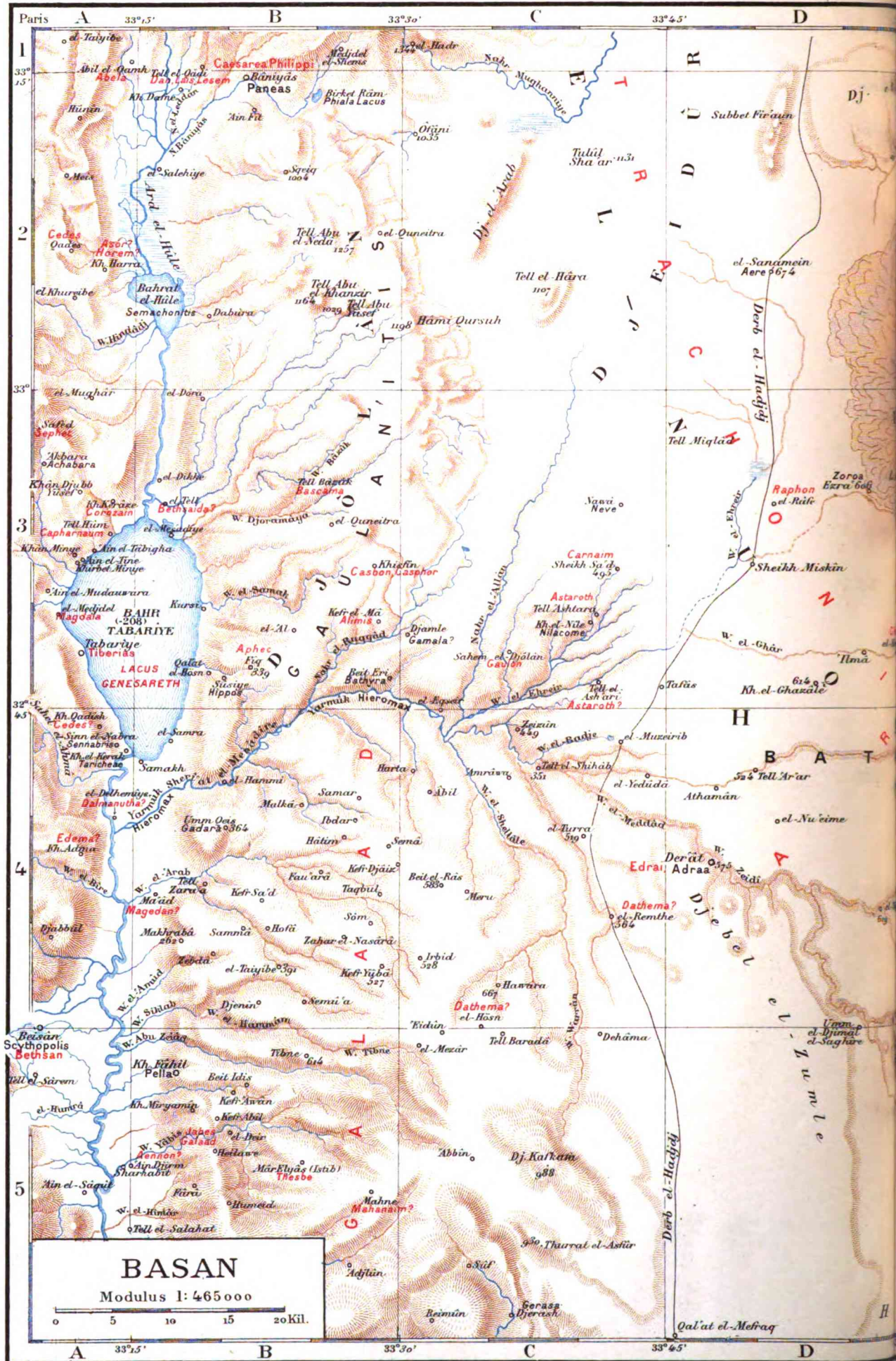

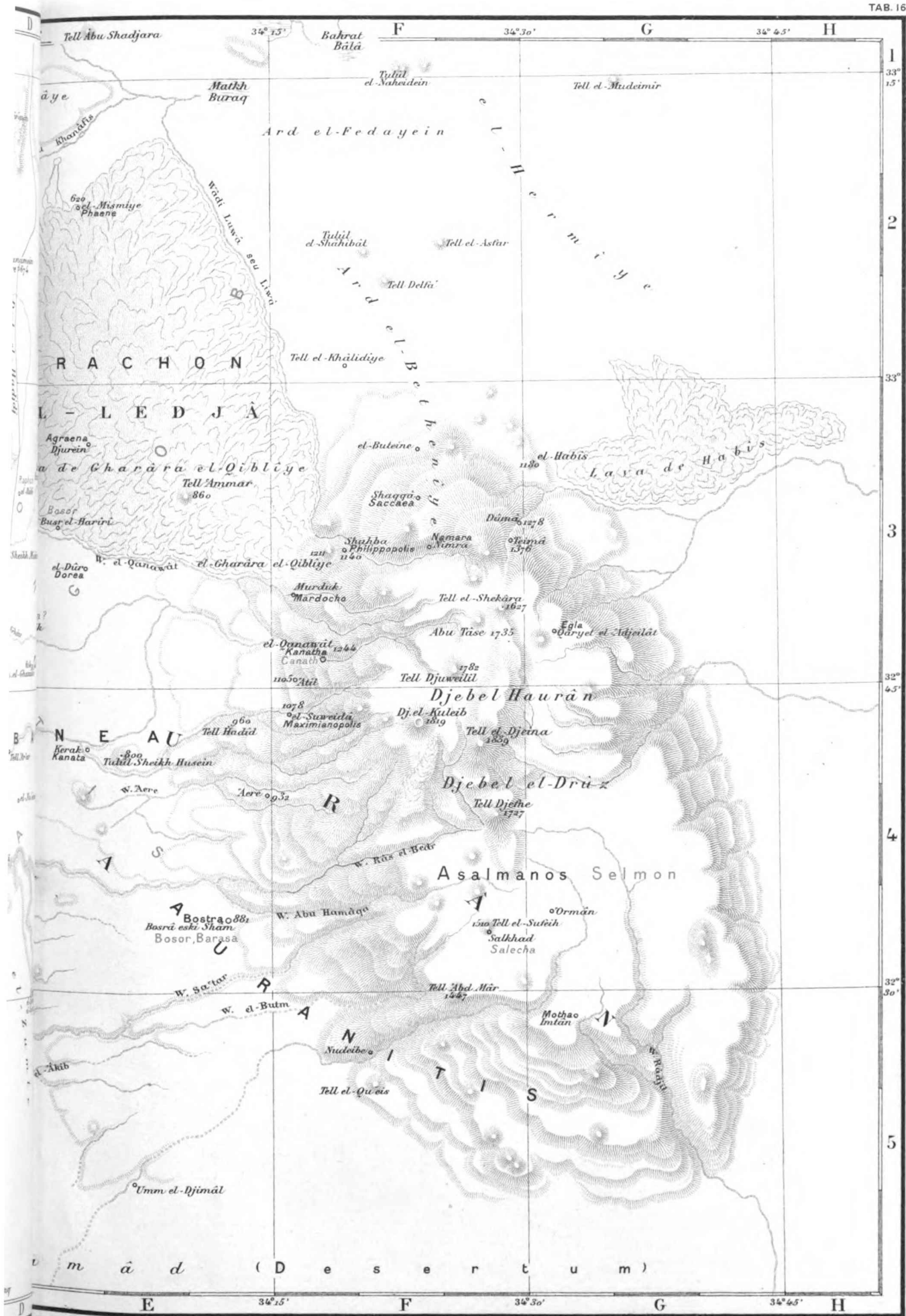

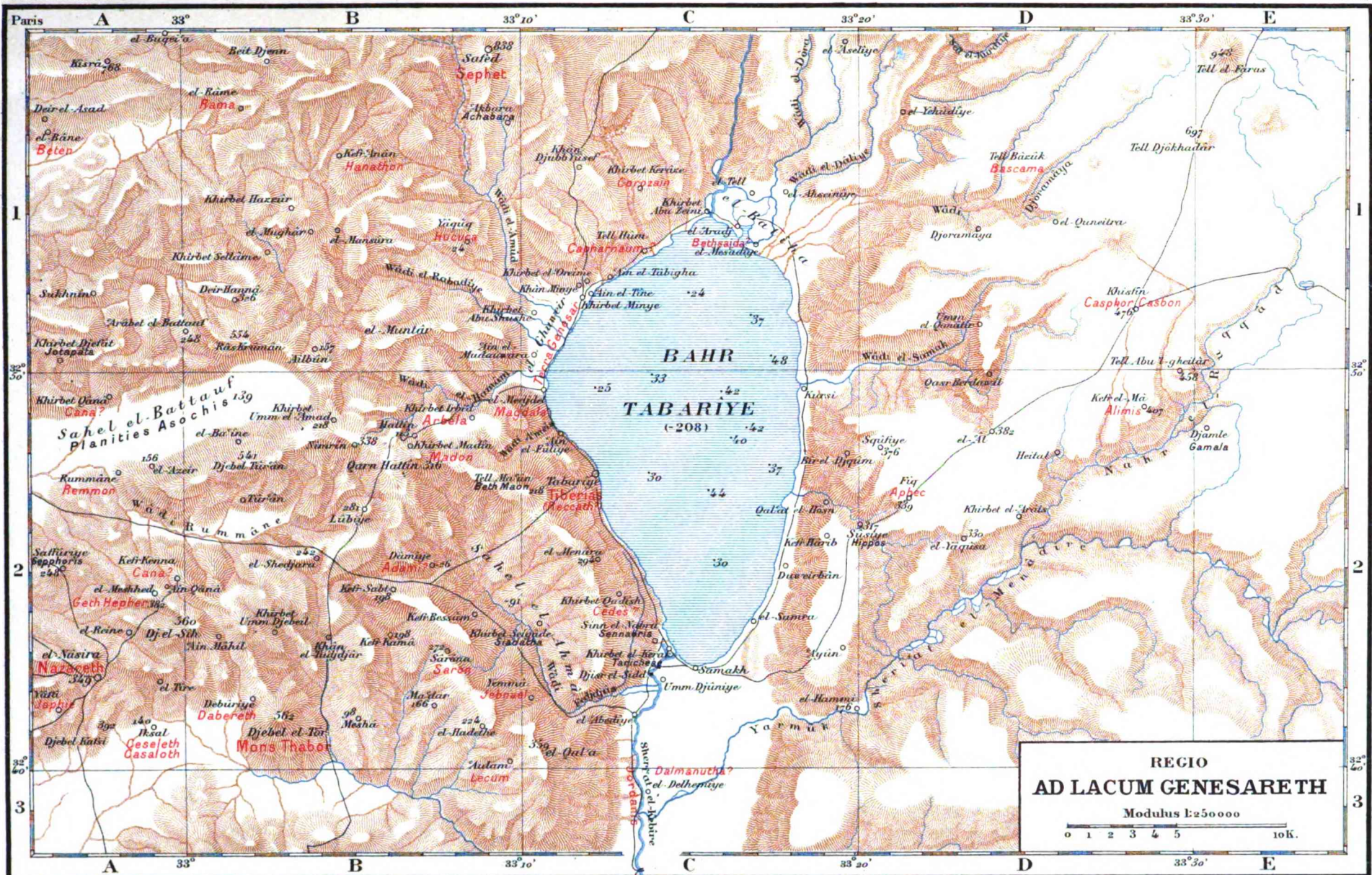

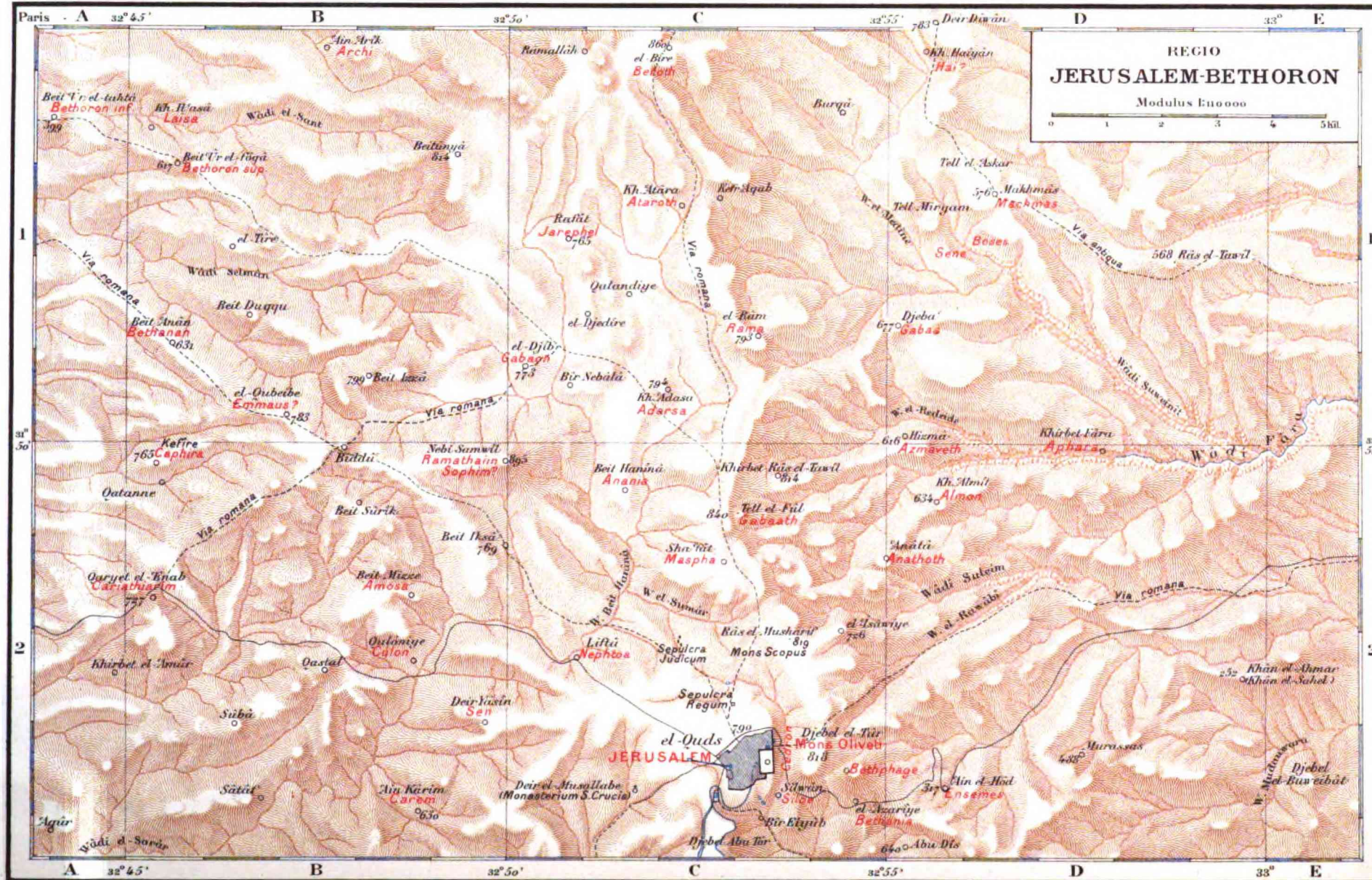

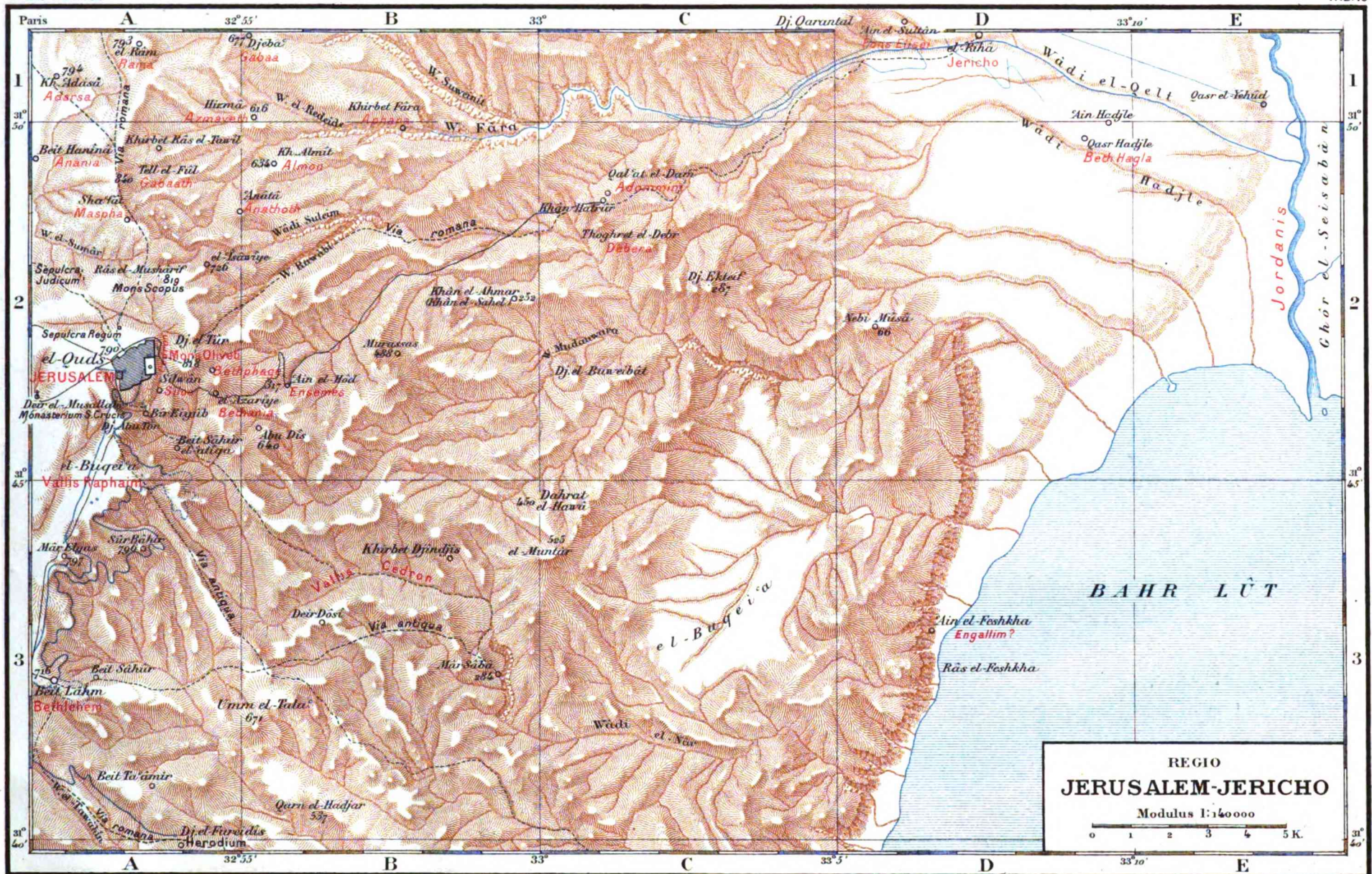

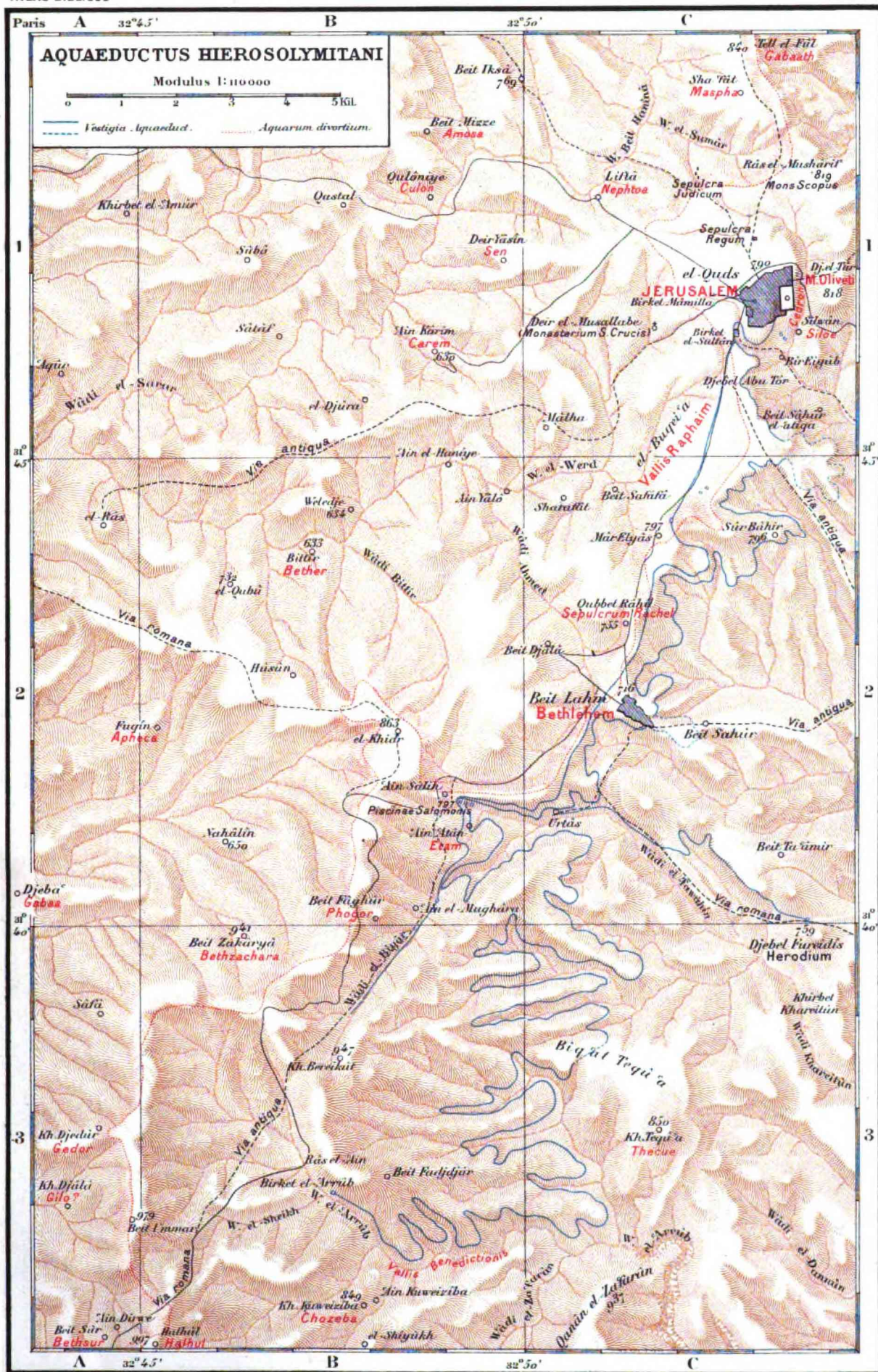

E. Guillet, *del. sc.* Paris.

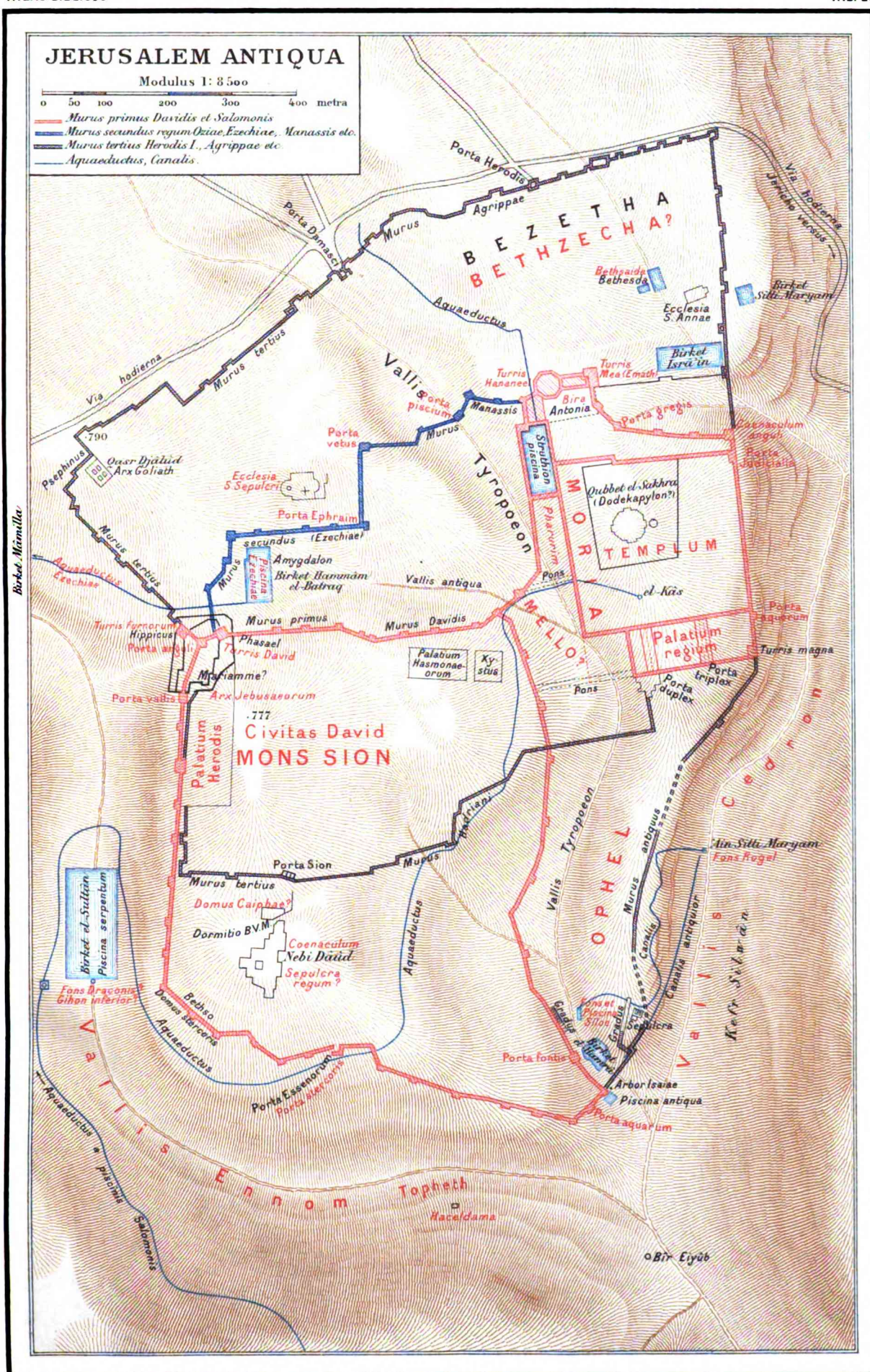
P. LETHIELLEUX, Editor - Paris.

Imp. Dufrenoy. Paris.

PRAENOTANDA

Index topographicus recenset nomina biblica secundum Vulgatam et textum primigenium, inserit alia quoque nomina historica cum Geographia biblica conexas, adiungit adnotationes topographicas et nomina hodierna, ubi fieri potest.

Typis crassis maiusculis excusa sunt nomina biblica (v. g. **BETHLEHEM**), typis crassis ordinariis alia nomina historica ordini alphabetico inserta (v. g. **Sepphoris**), typis cursivis nomina hodierna (v. g. *Beit Lahm*).

In parenthesi angulata indicantur numerus Tabulae et quadrum v. g. **ACCHO** [11 A 3]. Interdum praefigitur Cfr v. g. **BAAL PHARASIM** [Cfr 20 C 1.2], si quando in Tabula non reperitur nomen loci (Baal Pharasim), sed regionis tantum circumiacentis (Vallis Raphaim).

In Tabulis nomina biblica typis rubri coloris efferuntur, praeterquam in Tabula 4. Chanaan, quae imprimis biblica nomina praebet.

Quoad nomina arabica notandum est puncta infra consonantes in Tabulis consulto esse omissa, in Indice autem adscripta.

Numeri passim in Tabulis additi metris exprimunt elevationem vel depressionem (—) relate ad aequor maris Mediterranei. Quoad mare Mortuum (— 393,8) et lacum Genesareth (— 208) praeter depressionem superficiei adduntur numeri profunditatem aquae pro aliquibus locis indicantes.

Abbreviaturae in Tabulis adhibitae :

Dj. = *Djebel* (mons).

Fl. = *Fluvius*.

I. = *Insula*.

Kh. = *Khirbet* (ruinae).

L. = *Lacus*.

M. = *Mons, montes*.

N. = *Nahr* (fluvius).

W. = *Wādi* (torrens, vallis).

DATE FILED IN _____

-

INDEX TOPOGRAPHICUS

A

ABANA (אַבְנָה, אֲבָנָה), fluvius Damasci, Chrysorrhoeas (Strabo, Plin.), *Nahr Baradā*, qui de *Djebel el-Zebedani* in Antilibano profluit, inde Damascusum petit et in lacum *Bahrāt el-'Ateibe* se effundit. [9 AB 4; 10 EF 2].

ABARIM (עֲבָרִים), mons seu montes in Moab ad orientem maris Mortui superioris. Praecipua cacumina Nebo (*Nebo*), Phogor, Phasga (*Ras Siyāgha*). [4 C 4; 14 B 2].

ABDON (עֲבְדֹן), urbs tribus Aser, *Khirbet 'Abde* 7 km ab *el-Zib* (Achziba) orientem versus. [11 B 2].

ABEL vineis consita v. Abel Keramim.

ABELA v. Abel Beth Maacha.

ABEL BETH MAACHA (אֲבֵל בֵּית-מַעֲכָה), pratum domus Maacha), etiam Abela et Bethmaacha, Abela, Abel domus Maacha, Abeldomus Maacha, Abelmaim; urbs tribus Nephthali, *Ābil (el-Qamh)* occidentem versus a *Baniyas* (Caesarea Philippi). [9 A 4; 11 C 1].

ABEL KERAMIM (אֲבֵל כֶּרְמִים), pratum vinearum), locus in terra transiordanica ab Aroer Gad et Rabbath Ammon orientem versus.

ABEL MAGNUS (אֲבֵל הַגְּדוֹלָה) vel potius lapis (אֲבֵן) magnus in agro Iosue Bethsamtiae (v. Bethsames 1).

ABELMAIM (אֲבֵל מַיִם) v. Abel Beth Maacha.

ABELMEHULA, ABELMEULA (אֲבֵל מְחֻלָּה, pratum saltationis), urbs tribus Issachar, *'Ain el-Helwe* prope locum, ubi *Wādi el-Maleh* in depressionem Iordanis descendit vel forte *Khirbet*

Hammam el-Maleh in eadem regione. [4 C 3; 12 E 2].

ABEL MIZRAIM v. Area Atad.

ABELSATIM (אֲבֵל הַשִּׁטִּים), pratum acaciarum), brevius Settim, Setim, locus castrorum Israel ante transitum Iordanis. Situs quaeritur in planitie *Ghor el-Seisabān*, quae inter *Wādi Nimrīn* et litus aquilonare maris Mortui extenditur. [Cfr 13 EF 1; 14 AB 1].

ABENBOEN, LAPIS BOEN (אֲבֵן בְּהֵן), locus in confinibus Iuda et Benjamin inter Beth Hagla et Adommim. [Cfr 4 C 4].

ABES (אֲבֵץ), urbs tribus Issachar, fortasse *Khirbet el-Brīda* i. e. Alba seu Candida in planitie Esdrelon inter Nazareth et montem Carmel. [11 B 4].

ABILINA (ἡ Ἀβιλίνα), tetrarchia cum urbe principali Abila (hodie *Suq Wadi Barada*). [9 A 4; 10 D 2].

ABIMAEI (אֲבִימַעִי), gens Iectanidarum in Arabia meridionali.

ABRAN (עֲבְרָן), urbs tribus Aser, fortasse eadem atque Abdon vel, si est urbs distincta, vicus *Berwe* orientem versus ab *'Akkā*. [11 B 3].

ABRONAS torrens v. Mambre torrens.

ABUNDANTIA (שְׂבַעָה), puteus quem servi Isaac foderant, a quo nomen Bersabee.

ACCAIN (הַקַּיִן), urbs in tertia provincia montis Iuda, *Khirbet Yaḡīn* 3 km septemtrionem versus a *Zif*. [13 D 3].

ACCARON, ACRON (אַכָּרוֹן), urbs Philistaeorum in Sephela, assyr. Amqarruna, hodie *ʿAqir* ad orientem Iamniae. [4 A 4; 13 B 1].

ACCHO (אַכּוֹ), **PTOLEMAIS** (Πτολεμαῖς), urbs in tribu Aser, apud Graecos *ʿAxx*, apud Latinos Acee (Ace), assyr. Aqquu, hodie *ʿAkka*, Saint-Jean-d'Acre. [4 B 2; 5 B 2; 8 G 4; 11 A 3].

ACERVUS NOVARUM FRUGUM v. Tel Abib.

ACHAD (אַחַד), urbs tetrapoleos Nemrod in terra Sennaar, assyr. Agade, Akkadi, prope Sippar (*Abu Habbā*), a qua urbe interiecto canali *Nar Agade* separabatur. [5 D 2].

ACHAIA (Ἀχαΐα) notione antiquiore terra maritima Peloponnesi septemtrionalis, sed ab anno 146 a. Chr. provincia romana Graeciam proprie dictam (Hellada et Peloponnesum complectens. [8 D 3].

ACHAZIB, ACHZIB, ACHZIBA (אַחֲזִיב).

1. Urbs maritima tribus Aser, vicus *el-Zib* trium fere horarum itinere ab *ʿAkkā* septemtrionem versus nec procul ab ostio *Wadi Qarn*. [41 B 2].

2. Achzib, urbs Iuda in tertia provincia urbium Sephelae, fortasse *ʿAin el-Kezbe* paulo infra *Beit Nettif* (Netopha) nec procul ab *ʿId el-Ma* (Odollam) septemtrionem versus. [Cfr 13 C 2].

ACHOR (אֲחֹר), i. e. vallis tumultus sive turbarum), vallis prope Iericho et Galgala, in qua Achan eiusque familia lapidati sunt, fortasse *Wadi el-Qelt* ad meridiem Iericho. [13 E 1; 14 A 1; 19 DE 4].

ACHSAPH (אַחֲסָפִי), urbs antiqua chananaea in tribu Aser, *Kefr Yasif* haud procul ab Accho inter aquilonem et orientem. [4 B 2; 41 B 3].

ACHZIB, ACHZIBA v. Achazib.

ACRABATHANE (ἡ Ἀκραβᾶθνη), pars Iudamaeae circa ascensum scorpionis (Acrahim) sese extendens. [3 E 1. 2].

Acrabatta seu Acrebitena toparchia, cuius urbs principalis erat Acrahi (Ἀκραβᾶθνη 9 mil. pass. a Neapoli (Sichem) inter orientem et meridiem, hodie *ʿAqrabe* [12 E 3]; v. Eerebel.

ACRABIM (אֲכָרַבִּים), Vulgata : ascensus scorpionis), terminus terrae promissae et sortis Iuda, probabiliter saltus montanus *el-Safa* septemtrionem versus a *Wadi el-Fiqre*, per quem saltum via a Petra (Sela) Hebronem ducit. [3 E 2].

ACRON v. Accaron.

ADADA (אֲדָדָה), urbs Iuda in Negeb, *ʿAdʿada*

inter *Sudeid* et *el-Zuweire el-foqā* [13 D 4], nisi forte emendandum sit Arara seu Aroer (v. Aroer 3).

ADADREMMON (אֲדָדְרֵמּוֹן), vicus prope Mageddon in planitie Esdreton, saeculo 4. p. Chr. Maximianopolis, vicus *Rummane* 6 km a *Ledjdun* Mageddo, meridiem versus. [11 B 4; 12 D 1].

ADAMA (אֲדָמָה), urbs Pentapoleos in valle Siddim.

ADAMI (אֲדָמִי), Vulgata : Adami quae est Neceba. Utrum Adami et Neceb sint duae urbes LXX, Peshitta) an una (textus hebr., Targum Ionathan, Vulgata, non satis liquet. Adami agnoscitur *Damiye* [11 C 3; 17 B 2] inter Tiberiadem et montem Thabor vel a nonnullis *Khirbet Adma* [11 C 4; 15 A 1] ad dexteram ripam Iordanis paulo infra lacum Tiberiadis. Neceb fortasse est Siadatha talmudicum, *Khirbet Seiyade* ad occidentem inferioris lacus Tiberiadis [17 C 2].

ADAR, ADDAR (אֲדָר), i. e. septum seu pagus Addar. Vulgata : villa nomine Adar), urbs tribus Iuda in extremis finibus Palaestinae meridiem versus sita, quaerenda inter Cadesbarne et ostium Torrentis Aegypti. [Cfr 3 DE 1. 2].

ADARSA, ADAZER (Ἀδασά), urbs Iudaeae. *Khirbet Adasa* ad septemtrionem Ierusalem et 3 km ad orientem *el-Djib* (Gabaon). [13 D 4; 18 C 1; 49 A 1].

ADBEEL (אֲדַבְעֵל), gens ismaelitica, assyr. Itbiilu, inter meridiem et occidentem a mari Mortuo versus fines Aegypti.

ADDAR v. Adar.

ADDON v. Adon.

ADDUS v. Adiada.

ADIADA, ADDUS (Ἀδιᾶδα) seu **HADID** (הָדִיד), urbs Iudaeae in Sephela septemtrionali, vicus *Hadithe* 4 km orientem versus ab *el-Ludd* (Lydda, Lod). [13 C 4].

ADITHAIM (אֲדִיתַּיִם), urbs tribus Iuda in prima provincia Sephelae, nisi forte Ios. 45,36 pro Saraim et Adithaim emendandum sit Saraim urbs Gethaeorum.

ADOM (אֲדוֹם), urbs, prope quam aquae Iordanis steterunt, dum Iosue cum Israelitis flumen pertransiit, *Tell Damiye* trans Iordanem prope vadum Iordanis *el-Damiye* paulo infra confluentem Iaboc et Iordanis. [4 C 3; 12 E 3; 15 A 3].

ADOMMIM ascensio seu ascensus (אֲדוֹמִים), confinium inter Iuda et Benjamin, *Talʿat*

el-Dam i. e. ascensus sanguinis, locus editior ad ripam dexteram *Wādī el-Qelt* inter Iericho et Ierusalem; summitatem illius ascensus occupant ruinae *Qal'at el-Dam* (castellum sanguinis); infra castellum est xenodochium *Khān el-Haṭṭūr*. [4 C 4; 13 E 1; 19 C 2].

ADON, ADDON (אֲדוֹן, אֲדוֹן), urbs chaldaica, quae cum urbibus vicinis Cherub et Emmer unam regionem Cherub-Addon-Emmer efformasse putatur.

ADOR v. Aduram.

ADORAM (אֲדוֹרָם), gens lectan in meridionali parte Arabiae, fortasse Adramitae (Ptol. VI. 7, 10).

ADRAMYTTIUM (Ἀδραμύττιον), urbs Mysiae ad sinum Adramyttenum sita e regione Lesbi insulae; hodiernus vicus *Edremid* a litore remotior nomen urbis antiquae sortitus est. [8 E 3].

ADRIA (ἡ Ἀδρία), mare inter Cretam et Melitam (Malta) iuxta antiquum usum loquendi, hodie vero mare inter Italiam et Illyricum. [8 BC 1. 2].

ADULLAM v. Odollam.

ADURAM (אֲדוֹרָם), **ADOR** (אֲדוֹרָם), urbs tribus Iuda, vicus *Durā* 9 km a Hebron occidentem versus. [13 C 2].

AEGYPTUS (מִצְרַיִם, rarius מִצְרַיִם; Αἴγυπτος), poetice Cham (חָם) et etiam superbia (רָהַב), assyr. Mišri, Mušri, Mišir, Mušur. Termini sunt mare Rubrum, Aethiopia (Syene), deserta Libyca, mare Mediterraneum, torrens Aegypti. [Tab. 2].

AELAM (אֵילָם), gens a primo filio. Sem descendens. Regio Aelam erat a Tigride inferiore orientem versus, a sinu Persico septemtrionem versus usque ad Assyriam et Mediam; complectebatur eosdem fere tractus quos postmodum Susiana et Elymais. [1 C 2; 5 E 2. 3].

AELATH (אֵילָת, אֵילֹת), urbs cum portu ad sinum Aelaniticum in ditone Edomitarum, Gen. 14, 6 hebr. El Pharan i. e. El (Aila, Aelath) in limine deserti Pharan, hodie *Aqaba* [3 E 3] in termino aquilonari sinus *Aqaba*. [3 E 3. 4].

AEN v. Ain 2.

AENGANNIM v. Engannim 1.

AENNON (Αἰνών) iuxta Salim, ubi erat Ioannes baptizans, a Scythopoli (Bethsan) meridiem versus, fortasse ruinae *Umm el-'Amdān*, prope quas septem fontes in circulo satis angusto conclusi scaturiunt, vel *Ain el-Shamsiye* in eadem regione [12 E 2] vel *Ain Djirm* ad orientem Iordanis iuxta *Sharhabit*. [11 CD 5; 15 AB 2].

AETHIOPIA (אֶתְיוֹפְיָה), regio a Syene urbe modo longius modo propius Abyssiniam versus pertingens. [1 AB 3. 4; 2 BC 4. 5. 6].

AFRICA (אֶפְרַיִם) v. Phuth.

AGARENI, AGAREI (אֲגָרִי, אֲגָרִי), tribus arabica [1 B 2], apud veteres scriptores Agraci, fortasse iidem ac Gerrhaei ad sinum Persicum [1 C 3] in regione *Bahrain*.

AGER ROBUSTORUM v. Helcath hasurim.

AHALAB (אֲחֵלָב), urbs tribus Aser, probabiliter eadem ac Gischala (Γίσχλα) apud Flavium Iosephum, Gush Khalab in Mishna, hodie *el-Djsh* in Galilaea aquilonari et eiusdem fere latitudinis geographicae ac terminus australis lacus *Hule*. [11 C 2].

AHAVA (אֲחָוָה), fluvius vel potius canalis et regio in Babylonia.

AHION (אֲחִיּוֹן), urbs tribus Nephthali aquilonem versus sita, collis *Tell Dibban* ruinis coopertus et ex planitie *Merdj 'Ayan*, quae nomen ab urbe *Tygon* traxisse censetur, assurgens. [11 CD 1; 10 BC 3].

AIALON (אֵילֹן). 1. Urbs et vallis in confinibus Dan et Benjamin, vicus *Yalo* [4 B 4; 13 C 1] prope *'Amara* orientem versus in colle positus, a quo septemtrionem versus se extendit *Merdj ibn 'umār*, orientem versus *Wādī Salman* Gabaon versus.

2. Urbs tribus Zabulon, *Khirbet Djalun* ad orientem Accho in confinibus Zabulon et Aser. [4 B 2; 11 B 3].

AIEPHIM (אֵיפִים) prope Galgala vel Iericho, certe non procul a ripa Iordanis occidentali.

AILA, AILATH v. Aelath.

AIN. 1. Ain (אֵין cum articulo : oculus) in termino orientali terrae promissae, fortasse ruinae *'Ayan* orientem versus a termino australi lacus Tiberiadis nec procul a fluvio *Yarmūk*. [17 C 2]. Vulgata vertit : fontem Daphnim.

2. Ain, Aen (אֵין), urbs tribus Iuda Simeonitis assignata, haud procul a Remmon (רִמְמוֹן), cuius vestigium agnoscitur in *Khirbet Umm el-Rumamun* circiter 3 horis a Bersabee aquilonem versus; fortasse una urbs En-Remmon. [4 B 5; 13 C 3].

3. Ain urbs sacerdotalis v. Asan.

AION eadem urbs quae Ahion.

AISORA (Αἰσώρα), urbs, fortasse *'Asirat el-Hatab* aquilonem versus a *Nabulus* (Sichem). [12 D 2].

AITAM v. Etam 2.

ALEXANDRIA (ἡ Ἀλεξάνδρεια), urbs Aegypti e regione Phari insulae. [2 A 2].

ALICARNASSUS scribitur in Vulgata pro Halicarnassus (vide s. v.).

ALIMIS (ἐν Ἀλέμοις, Vulgata : in Alimis), urbs munita in Galaad, fortasse *Uma* in *Hauran* vel probabilius *Kefr el-Ma* i. e. vicus aquae in *Djolan* ab oriente lacus Tiberiadis in collibus, qui ripam dexteram *Nahr el-Ruqqad* superant. [16 B 3; 17 D 2].

ALLOPHYLI v. Philisthaei.

ALMATH (עֲלִמַת), eadem urbs quae Almon.

ALMON (עֲלִמֹן), urbs tribus Benjamin, *Khirbet Almut* inter aquilonem et orientem ab Hierosolymis. [13 D 1; 18 D 2; 19 B 2].

ALUS (אֱלֻשׁ), statio Israelitarum inter desertum Sin (planitiem *el-Markha*) et Raphidim (*Wadi Feiran*). [Cfr 3 CD 4].

AMAAD (עֲמָאָד), urbs tribus Aser, fortasse *Umm el-'Amed* [4 B 2; 11 B 4] prope *Beit Lahm* (Bethlehem Zabulon) vel ex aliorum opinione *Khirbet el-'Amud* ad septemtrionem Accho nec procul ab *el-Zib* (Achazib) [11 B 2]; sed v. Hamon.

AMALEC (עֲמָלֵק). 1. Gens ad meridiem Palaestinae. [1 B 3].

2. Gens edomitica (Vulgata : Amalech).

AMAM (אֲמָם), urbs tribus Iuda in Negeb; est ignota.

AMANA (אֲמָנָה) est vel regio montana in Antilibano, de qua profluit Abana (Amana) fluvius Damasci vel probabilius mons Hor (v. Hor 2). [10 B 3].

AMATHAEI (אֲמַתַּי), sunt Chananaci in Emath. [Cfr 9 B 2].

AMATHITES (Ἀμαθῖται), regio iuxta Libanum circa urbem Emath.

AMMA (עֲמָה), urbs tribus Aser, viculus *Alma el-Sha'b* orientem versus ab oppido maritimo *el-Naqura* [11 B 2], nisi forte Amma mendum sit pro Acco.

AMMAH (גִּבְעַת אֲמָה, Vulgata : collis aquae ductus), collis secus viam deserti Gabaon.

AMMANITIS, regio Ammon. [1 B 2].

AMMAUM legitur in Vulgata 1 Mach. 9, 50 pro Emmaus 1.

AMMON (עַמּוֹן), gens ab Ammon (Benammi, filio Lot progenita, primitus inter flumina Arnon et Iaboc habitans, postea ab Amorrhaeis orientem versus reiecta. [1 B 2; 4 D 3. 4; 5 B 3].

AMONA (רַב־כֶּתֶף i. e. multitudo, copia), nomen symbolicum civitatis, prope quam Gog cum exercitu suo sepelietur, ad orientem maris (Mortui).

AMORRHAEI (עַמּוֹרִי), gens chananaea, aegypt. Amor vel Amara, assyr. Amurru et regio Amurri; nomen sumericum Martu probabiliter est modificatio quaedam nominis Amurru. Incolebant montana cis et trans Iordanem.

AMOSA (בֵּית עֲמֹסָה cum articulo רַב־עֲמֹסָה), urbs in parte occidentali tribus Benjamin, *Beit Mizze* prope Ierusalem inter aquilonem et occidentem. [4 B 4; 13 D 1; 18 B 2; 20 B 1].

AMPHIPOLIS (Ἀμφίπολις), urbs Macedoniae ad Strymonem fluvium, qui ex lacu Cercinitide (*Tachyno*) egressus urbem ab aquilone, occidente, meridie circumfluit et unius fere horae intervallo ab urbe in sinum Amphipolitanum effunditur; locum occupat vicus *Neechori*, turcice *Jenikoei* i. e. nova urbs. [8 D 2].

AMTHAR (רַב־תָּאֵר), urbs tribus Zabulon; sed Ios. 19, 43 emendandum videtur תָּאֵר = et vergit (flectitur) scil. terminus.

ANA (הַנָּה), urbs ab Assyriis expugnata, fortasse *Ana* seu *Anat* in utraque ripa Euphratis 4 fere dierum itinere a *Bughdad* inter *Hit* et *Rakka* sita, apud Graecos Anatho. [5 C 2].

ANAB (עֲנָב), urbs tribus Iuda in prima provincia montis, *Khirbet Anab* 6 fere horarum itinere ab Eleutheropoli austrum versus, [4 B 5; 13 C 3].

ANAHARATH (אֲנַחֲרַת), urbs tribus Issachar, vicus *el-Naura* prope *Zer'in* inter aquilonem et orientem. [11 C 4].

ANAMIM (עַנְיָמִים), populus aegyptiacus ex posteris Mesraim.

ANANIA (עֲנַנְיָה), urbs tribus Benjamin, vicus *Beit Hanna* prope Ierusalem aquilonem versus. [13 D 4; 18 C 2; 19 A 2].

ANATHOTH (עֲנַתוֹת, עֲנַתוֹת), urbs tribus Benjamin, vicus *Anatā* unius fere horae itinere a Ierusalem inter aquilonem et orientem. [13 D 4; 18 CD2; 19 AB 2].

ANEM (ענם), urbs tribus Issachar, fortasse eadem atque Engannim (*Djennu*) vel probabilius urbs distincta, vicus *Anin* inter aquilonem et occidentem ab Engannim. [4 B 3; 11 B 4; 12 D 1].

ANER (ענר), urbs tribus Manasse cisiordanicae, cuius loco probabilius legendum est Thanach.

ANGE, montes a sinistro (i. e. ad aquilonem) Ciliciae, Argaeus mons in Cappadocia, hodie *Er-djias*. [8 G 3].

ANIM (ענים), urbs tribus Iuda in prima provincia montis, *Khirbet Ghuwein* (*el-fogu* seu superior et *el-tahla* seu inferior). [4 B 5; 13 C 3].

Antilibanus v. Libanus.

ANTIOCHIA (Ἀντιόχεια). 1. Antiochia Syriae, ἡ μεγάλη appellata, ad Orontem fluvium sita in regione amoena et fertili, civitas praecipua regni Seleucidarum, hodie *Antakiye* urbs 6 000 incolarum magnis ruinis circumdata. [8 G 3; 9 A 1].

2. Antiochia Pisidiae, cuius situm hodie occupat vicus *Yalovadj*. [8 F 3].

ANTIPATRIS (Ἀντιπατρίς), urbs Iudaeae, hodie vel *Kefr Saba* (Kaphar Saba) inter aquilonem et orientem a loppe vel *Qal'at Ras el-'Ain* magis meridiem versus vel *Medjdel Yaba* iterum magis meridiem versus. [12 C 3].

ANTONIA arx v. Ierusalem. [Tab. 22].

APADNO (אפדנ) non est nomen urbis, sed appellativum (אפדן i. e. palatium).

APAMEA, urbs et regio Syriae, quam Holofernes pertransiit, primitus Pharnace, a Macedonibus etiam Pella appellata, tempore Seleucidarum armorum receptaculum, sedes exercitus primaria, statio equariorum et hippodromorum. Situm indicant ruinae *Qal'at el-Mudq* (i. e. castellum angustiarum) ad Orontem. [8 H 4; 9 B 2].

APHAIREMA (Ἀφαίρεμα), toparchia aetate Syrorum a Samaria separata et Iudaeae adiuncta, eadem urbs atque Ophera tribus Benjamin, Ephraim, Ephraim, Ephron, Ephrem, hodie *el-Taiyibe* prope Bethel inter aquilonem et orientem. [4 B 4; 13 D 1].

APHARA (הפירה), urbs tribus Benjamin, *Khirbet Tell el-Fara* prope *Wādi Fara* inter meridiem et orientem a Machmas. [13 D 1; 18 D 2; 19 B 2].

APHARSAEI (אפרסאי), gens ab Asarhaddon in Samariam adducta, fortasse פריסאי i. e. Persae.

APHARSATACHAEI (אפרסחתאי), gens ab Asarhaddon in Samariam adducta; componitur cum Paratacenis (Herod. 4, 101) in finibus Persarum

et Medorum vel etiam cum urbibus Medorum Partakka et Partukka in inscriptione Asarhaddon memoratis. Probabiliter iidem sunt Arphasachaei seu Apharsachaei, aram. אפרסחאי.

APHEC, APHECA (אפע, אפיק, אפיקא, cum He locali אפיקא). 1. Aphec, urbs reguli chananaei in Chanaan meridionali vel fortasse media.

2. Aphec, urbs tribus Aser, ex qua Chananaei non eiecti erant; situs ignoratur.

3. Aphec, urbs haud procul a Lapide adiutorii sita, fortasse *Qastal*. [18 B 2; 20 B 1].

4. Aphec, urbs tribus Issachar, vicus *el-'Afula* prope *Zer'in* inter aquilonem et occidentem. [11 B 4].

5. Aphec, urbs prope quam Benadad II. et III. ab Israelitis devicti sunt, probabilius vicus *Fiq* ad orientem lacus Tiberiadis. [4 C 2; 16 B 3; 17 D 2].

6. Apheca, urbs Palaestinae aquilonaris, probabiliter ibi quaerenda, ubi terminus Aser attingit terminum Sidonis, hinc a meridie Sidonis; minus probabiliter vicus *A/ka* [9 A 3] a Beryto inter aquilonem et orientem in descensu occidentali *Djebel Moneitira*.

7. Apheca (אפיקא), urbs in secunda provincia montis Iuda, fortasse *Fuqin* a Bethlehem occidentem versus. [20 B 2].

APHONITES v. Sephamoth.

APHRAH v. Beth le Aphrah.

APHUTHAEI (הפיתאי), nomen familiae in Cariathiarim.

APOLLONIA (Ἀπολλωνία), urbs Macedoniae in Mygdonia provincia inter Amphipolin et Thessaloniam, vicus *Pollina* a meridie lacus Bolbe (*Bet-shik Göl*). [8 D 2].

APPI FORUM (Ἀππίου φόρον), statio (mutatio) viae Appiae in mediis paludibus Pontinis 43 mil. pass. a Roma. [8 B 2].

AQUAEDUCTUS hierosolymitani secundum C. Schick. [Tab. 20].

AR, AR MOAB (ער, אר מואב), urbs principalis terrae Moab, probabilissime eadem atque Areopolis seu Rabbath Moab i. e. grandis Moab, ruinae *el-Rabba* [4 C 5; 13 F 3; 14 B 3] mediae fere inter *el-Kerak* (Qir Moab) et Arnonem fluvium. E nonnullorum opinione Ar Moab ab Areopoli distinguenda et in ipsa valle Arnonis quaerenda est.

ARA (הרא), regio in quam Theglathphalasar transtulit Ruben, Gad et dimidiam tribum Manasse, probabilissime montes (הרי) Mediae.

ARAB (ארב), urbs in secunda provincia montis Iuda, *Khirbet el-Rabiye* prope Hebron inter austrum et occidentem. [13 C 3].

ARABA v. Beth Araba.

ARABA (הַעֲרָבָה), vallis a sinu Aelanitico usque ad mare Mortuum, hodie *Wadi el-'Araba*. [3 EF 2. 3]. Ipsum mare Mortuum appellatur mare Arabae. Deinde Araba audit vallis Iordanis (*el-Ghor*) inter mare Mortuum et lacum Genesareth.

ARABIA, ARABS, ARABES (עֲרַבִּי, עֲרַבִּי, עֲרַבִּי; Ἀραβία, ὁ Ἀραβὺ vel in textu Luciani ὁ Ἀραβὺ, οἱ Ἀραβες). His nominibus in S. Scriptura non tota paeninsula arabica designatur, sed eius pars aquilonaris ab austro et oriente Palaestinae usque ad sinum Persicum. Ipsam paeninsulam aluunt ab occidente sinus Arabicus seu mare Rubrum, ab austro oceanus Indicus (Aualites sinus et mare Arabicum), ab oriente sinus Persicus. Terminum aquilonarem fere indicat linea a Damasco orientem versus ad Euphraten ducta. [1 BCD 2. 3. 4].

ARACAEUS (הַעֲרַקִּי), ramus familiae Chanaan. Apud Flaviu Iosephum (Ant. I. 6.2) urbs, quam Arucaeus habitabat, dicitur Arce (Ἀρακ) in Libano sita, apud Ptolemaeum (V. 15, 21; ed. Müller-Fischer 14, 17) Ἀρακ, assyr. Arqaa, in documentis *Tell el-'Amarna* Irqata, aetate Antoninorum Caesarea ad Libanum, hodie *Tell 'Arqa* collis ad aquilonem Tripolis situs et a litore duabus circiter horis distans. [9 A 3].

ARACH (אַרַךְ), urbs quae cum Babylone, Achad Chalanne tetrapolim Nemrod constituebat, nunc *Warka* ad ripam sinistram Euphratis inter Babylonem et sinum Persicum. [5 D 3].

ARACHITES v. Archi.

ARAD (עֲרֹד), urbs regia Chananaeorum in deserto meridionali tribus Iuda, *Tell 'Arad* austrum versus a Hebron. [4 B 5; 13 D 3].

ARADA (הַחֲרָדָה cum articulo), statio Israelitarum inter montem Sepher et Maceloth; est ignota.

ARADUS, ARADON (אַרְדּוֹן), **ARADIUS, ARADII** (הַאֲרַדִּי). Aradius est ramus familiae Chanaan, Aradus urbs phoenicia in insula cognomine haud procul a litore distans, a Tripoli aquilonem versus sita, hodie *Ruad*; ei opposita in terra continente erat Antaradus, hodie *Tartus*. [9 A 3].

ARAM (אַרַם), quintus filius Sem, pater populorum regionem Aram [4 B 2] incolentium (v. Syria).

ARAMA (הַרְבָּה cum articulo i. e. locus editus), urbs munita Nephthali, vicus *el-Rame* in ascensu montis situs 7 km a *Safed* et medius fere inter Accho et lacum Genesareth superiorem. [4 C 2; 11 C 3].

ARAMA, urbs in Negeb v. Horma 1.

ARAPHA v. Raphaim.

ARARAT v. Armenia.

ARARI, ARARITES (הַרְרִי, cum articulo הַהֲרָרִי), cognomen trium heroum Davidis, quod fortasse significat montanus, probabilius autem indicat locum originis Harar ceteroquin ignotum.

ARBATHITES (הַעֲרַבְתִּי) i. e. ex Betharaba seu Araba in deserto Iuda; v. Beth Araba.

ARBATIS (ἐν Ἀρβατίτις, Vulgata : in Arbatis, regio quam alii coniciunt planitiem *el-Batḥa* [17 C 1], alii toparchiam Acrebitemam seu Acrabatta inter Sichem et Iericho [12 E 3], alii depressionem Iordanis ad meridiem lacus Tiberiadis, alii toparchiam Narbatenen 60 stadiis a Caesarea distantem, hodie *Narbata* 15 km a Caesarea inter aquilonem et orientem.

ARBE (civitas Arbe seu Cariatharbe) v. Hebron.

ARBELA (ἐν Ἀρβήλοις, Vulgata : in Arbellis, urbs Galilaeae non longe a lacu Genesareth, *Khirbet Irbid* seu *Arbed* ad occidentem Magdalaе (*el-Medjdel*) iuxta *Wadi el-Hamam*. [11 C 3; 17 B 2].

ARBI (Vulgata : de Arbi i. e. Arabita) v. Arab.

ARCHI (הַאֲרַכִּי cum articulo i. e. vir de Arach seu Erech) urbem Arach supponit in confinibus Ephraim et Benjamin sitam, cui vicus *'Ain 'Ark* inter Bethel et Bethoron correspondet. [4 B 4; 13 D 1; 18 B 1].

AREA ATAD (אֶרֶץ הָאֲתָד i. e. area rhamni) seu Abel Mizraim (אֶבֶל מִצְרַיִם i. e. pratum Aegyptiorum, Vulgata : Planctus Aegypti) prope Beth Hagla.

AREA CHIDON (אֶרֶץ כִּידוֹן) in via inter Cariathiarim et Ierusalem nec procul a domo Obdedom.

AREA NACHON (אֶרֶץ נַחֲשׁוֹן) est eadem cum area Chidon.

AREA ORNAN (אֶרֶץ אֹרְנָן, 2 Sam. 24, 16 Ke-thib אורנה, Qeri אורנה) in monte Moria eo loco, ubi postmodum templum est aedificatum ac tempore quidem Davidis extra urbem. [Cfr Tab. 22].

AREBBA (הַרְבָּה cum articulo i. e. magna), urbs in quinta provincia montis Iuda, fortasse *Khirbet Rabba* prope *Beit Nettif* (Netopha) inter meridiem et occidentem. [13 C 2].

ARECON (הַרְקוֹן cum articulo), urbs tribus Dan, fortasse *Tell el-Reqqait* a Ioppe aquilonem versus iuxta mare. [4 A 3; 12 B 3]. Vide etiam Meiarcon.

AREOPAGUS (Ἀρειος πάγος), collis e regione Acropolis atheniensis, ex quo aspectus late patebat in urbem.

ARGOB (הַאֲרֹגָב, אֲרֹגָב), tractus regionis Basan, cui respondet Trachonitis (*Ledja*); sed vix dubium est, quin Argob etiam latius patuerit. [16 DE 2. 3. 4].

ARIMATHAEA (Ἀριμαθαία), urbs Iudaeae, quae generatim agnoscebatur vicus *Ramle* 3 km a Lydda austrum versus [13 C 1]; recentius censetur esse vicus *Rentis* a Lydda inter aquilonem et orientem. [12 C 3].

ARMAGEDON (Ἀρμαγεδών, Ἀρμαγεδδών) i. e. mons Mageddo (הַר מַגְדוֹן). Nomine res gerenda, non regio designari videtur, ac si diceret: regibus impiis instabit alterum Mageddo. Ceterum conferri potest collis *Tell el-Mutesellim* prope *Ledjdjun* (Legionem, Mageddo). [11 B 4; 12 D 1].

ARMENIA (אַרְמֵיָה), regio montana, in qua arca post diluvium requievit et regio illa quam Araxes fluvius permeat; terra Armeniorum, terra Ararat, assyr. Urartu. [1 BC 2; 5 CD 1].

ARMON (הַהַרְמוֹנָה); utrum sit nomen proprium an appellativum, plane incertum est.

ARNON (אַרְנוֹן), torrens qui ab oriente in mare Mortuum influit, terminus australis tribus Ruben et terrae israeliticae. Correspondet *Wadi el-Mōdjib* ex duobus fluviis coalescens; prior est *Seil el-Sa'ide*, qui a meridie originem habet haud procul a *Qatrane* prope Viam peregrinantium (*Derb el-Hadjdj*) et cursum suum prosequitur inter aquilonem et occidentem, ad sinistram respiciens montem *el-Tarfuye*, ad dexteram montem *el-Ghuweite*; alter est *Wadi Enkeile*, qui a deserto orientali occidentem versus profluit et ipse ex duobus torrentibus (*Seil Ledjūm* et *Wadi el-Balū'a*) prope Viam peregrinantium scaturientibus coalescit. [14 BC 3].

AROER (עֲרֹעֵר, עֲרֹעֵר). 1. Urbs ad ripam dexteram Arnonis sita, ruinae *Arā'ir* unius horae intervallo a *Wadi el-Mōdjib* (Arnon) aquilonem versus iuxta viam romanam, quae ab Areopoli (Rabbath Moab) Hesebon versus ducit. [4 C 5; 13 F 3; 14 B 3].

2. Urbs tribus Gad prope Rabbath Ammon.

3. Urbs tribus Iuda, *Ar'āra* iuxta *Wadi Ar'āra* tribus horis a Bersabee inter meridiem et orientem. [4 B 5; 13 C 4].

ARPHAD (אַרְפַּד), urbs Syriae, assyr. *Ar-padda*, hodie *Tell Erfād*, collis ruinarum circiter 20 km ab Aleppo aquilonem versus. [5 B 1; 9 B 1].

ARPHASACHAEI v. Apharsachaei.

ARPHAXAD (אַרְפַּכְשָׁד), filius Sem. Conferri potest regio assyriaca Ἀρραπαχίτις iuxta Armeniam (Ptol. VI. 1,2). Probabilius autem sensu vocis ethnographico indicatur regio Chaldaeorum.

ARTIFICUM VALLIS v. Ono.

ARUBOTH regio v. Ephr.

ARUNDINETI VALLIS (נַחַל קָנָה i. e. torrens arundinis vel fortasse torrens Qana ab aliquo loco Qana ita dictus), terminus aquilonaris tribus Ephraim seu australis Manassarum cisiordanicorum. A nonnullis censetur *Wadi el-Sha'ir*, qui torrens prope *Nābulus* (Sichem) originem ducit [12 D 2. 3], ab aliis eiusdem vallis continuatio *Nahr Abu Zabūra* seu *Nahr Iskanderiye* [12 C 2], ab aliis *Nahr el-Falik* [12 BC 2], ab aliis maiore cum probabilitate *Wadi Qana*, qui 40 km infra Sichem originem ducit et per *Wadi Ishkar* cum *Nahr el-Audja* cohaeret. [4 B 3; 12 CD 3].

ASAN (אַשָׁן), urbs sacerdotalis tribus Simeon in tertia provincia Sephelae, fortasse ruina *Asile* iuxta *Anab* [cfr 13 C 3] inter Bersabee et Hebron. Ad eandem urbem refertur 1 Reg. 30,30 lacus (cisterna) Asan.

ASARAMEL (ἐν Σαραμέλ, Vulgata: in Asaramel) probabilis non est nomen loci.

ASARMOTH (הַצִּרְמוֹתָה i. e. atrium mortis), filius lectan, cuius nomen conservat *Hadramaut* regio ad mare arabicum inter terram *el-Yemen* ab occidente et *Mahra* ab oriente conclusa. [1 C 4].

ASASANTHAMAR v. Engaddi.

ASCALON (אַשְׁקוֹן), urbs Philisthaeorum inter Gazam et Azotum, a litore paulo remotior, hodie *Asqatān*. [4 A 4; 5 B 3; 13 A 2].

ASCENEZ (אַשְׁכְּנֵז), gens et regio prope Armeniam vel etiam Armenia occidentalis. [1 B 2].

ASCENSUS Acrabim (Scorpionis), Adommim, Bethoron, Gaver, Luith vide s. vv. Acrabim, etc.

ASEDOTH (אַשְׁדוֹת). 1. Asedoth Phasga seu radices montis Phasga. [4 C 4; 13 F 1; 14 B 1].

2. Asedoth seu clivi abrupte descendentes a monte Iuda ad mare Mortuum et depressionem Iordanis.

ASEM (עֲצֵם), urbs tribus Iuda (Simeon) in Negeb.

ASEMONA (עֲמוֹנָה), urbs tribus Iuda in termino meridionali terrae promissae, fortasse 'Ain Qaseime (Wadi Qaseime) occidentem versus ab 'Ain Qadis (Cadesbarne). [Cfr 3 E 2].

ASENA (אֶסְנָה), urbs tribus Iuda in prima provincia Sephelae nec procul ab Estaol et Sarea, fortasse 'Aslān. [13 C 1].

ASER (אֲסֵר). 1. Tribus Israel, cuius occidentem terminat mare Mediterraneum, meridiem territorium Manasse (et Issachar?), orientem Zabulon et Nephthali, aquilonem Phoenicia. [4 BC 1. 2].

2. Urbs tribus Manasse cisiordanicae, fortasse *Taqasir* [12 E 2] circiter 22 km a Sichem Bethsan versus, nisi forte nomen urbis corruptioni textus debetur.

3. Aser (Ἀσέρ), urbs Nephthali eadem quae Asor 1.

ASERGADDA (אֶסְרִי גַדָּה i. e. pagus Gadda), urbs tribus Iuda in Negeb, quaerenda inter Molada et mare Mortuum.

ASIA (ἡ Ἀσία). 1. Regnum Seleucidarum.

2. Provincia romana Asiae anno 133 a. Chr. ex regno pergameno Attalorum formata, Mysiam, Lydiam, Cariam et ad tempus etiam Phrygiam complectens, inde ab aetate imperatorum a proconsule administrata.

ASIONGABER (עֲשִׂיֹן-גַבֵּר), urbs Idumaeae in termino aquilonari sinus Aelanitici, quaerenda prope 'Aqaba (Aelath, Aila) et probabilius quidem iuxta litus occidentale ut urbs ab Aelath distincta cum portu distincto. A nonnullis componitur cum 'Ain Ghadiyan aquilonem versus ab 'Aqaba. [3 E 3].

ASNAA v. Senaa.

ASOR (הַסּוֹר). 1. Asor, Hasor, Heser urbs principalis Chananaeorum inter lacum Genesareth et Cedus Nephthali nec procul a lacu *Hule*. Censetur *Tell el-Khureibe* ad occidentem lacus *Hule* vel probabilius *Tell el-Harraue* seu *Harra* collis lacui propinquior. [11 C 2; 16 A 2].

2. Urbs tribus Iuda in Negeb, fortasse *Hudre* inter *Khirbet Ma'in* (Maon) et *Tell 'Arad* (Arad). [Cfr 13 D 3].

3. Asor nova, urbs tribus Iuda in Negeb.

4. Asor (Vulgata : Hesron, haec est Asor) v. Carioth 1.

5. Urbs beniaminitica, *Khirbet Hazzir* inter *Beit Hanina* (Anania) et *Nebi Samuel*. [Cfr 18 C 2].

6. Habitatores Asor Ier. 49, 28. 30. 33 sunt incolae pagorum (הַסּוֹרִים, הַסּוֹרִים).

ASPHAR (ἡ Ἀσφαρ, Vulgata : lacus Asphar), cisterna in deserto Thecuac, fortasse *Bir el-*

Zu'farān 5 km a *Tegū'a* meridiem versus in montanis *Qanan el-Zu'farān*. [20 C 3].

ASSEDIM (הַעֲדִים cum articulo) probabilius non est urbs tribus Nephthali, sed pertinet ad inscriptionem elenchi urbium : civitates munitissimae Tyrionum (הַעֲדִים).

ASSON. 1. Urbs (ἡ Ἀσσός) et portus Mysiae exadversus Lesbum insulam ad sinum Adramyttenum, ubi hodie *Behram Kalesi*. [8 E 3].

2. Asson Act. 27, 13 non est nomen urbis, sed vertendum propius (ἄσσαν).

ASSUR (אֲשּׁוּר), caput regni Assur (antequam Ninive floreret), *Qal'at Sherkat* ad ripam occidentalem Tigridis meridiem versus a Ninive. [1 C 2; 5 D 2].

ASSUR, ASSYRIA (אֲשּׁוּר, אֲשֵׁר). Assyriam proprie dictam (hodie *Kurdistan*) terminabant ab aquilone montes Armeniae (mons Masius), ab oriente montes Mediae, potissimum Zagrus, ab austro (secundum plures auctores) fluvius Zabas minor; occidentem versus antiqua Assyria fluvium Tigrim non ita multum excedebat. [1 C 2; 5 D 1. 2].

ASSURIM (אֲשּׁוּרִים), tribus Arabum ceturaeorum descendens a Iecsan eiusque filio Dadan (v. Dadan 2).

ASTAROTH (עֲשְׂתָרוֹת), urbs et sedes Og regis Basan in territorio Manasse, probabiliter *Tell el-Ash'ari* 10 km a *Der'at* (Edrai) inter aquilonem et occidentem. [16 C 3].

ASTAROTHCARNAIM (עֲשְׂתָרוֹת קַרְנַיִם i. e. Astaroth amborum cornuum seu Astaroth prope Carnaim), urbs ad quam Raphaim a Chodorlabomor devicti sunt, probabiliter *Tell 'Ashtara* 18 km a *Der'at* (Edrai) inter aquilonem et occidentem. [4 D 2; 16 C 3].

ATAD v. Area Atad.

ATAROTH (עֲתָרוֹת). 1. Urbs tribus Ruben in terra Iazer, *Khirbet 'Attārus* prope *Djebel 'Attārus* ad meridiem *Wadi Zergā Ma'in*. [1 C 4; 13 F 2; 14 B 2].

2. Atroth Shophan (Vulgata : Etroth et Sophan) v. Etroth.

3. Ataroth, urbs in confinibus Ephraim et Benjamin, fortasse vicus 'Atāra inter *el-Bire* et *el-Ram*. [13 D 1; 18 C 1].

4. Ataroth Addar (עֲתָרוֹת-אֲדָר), urbs in confinibus Ephraim et Benjamin, fortasse eadem ac praecedens.

5. Urbs in termino orientali tribus Ephraim; ignota.

6. Corona domus Ioab (קְרֹנָה בֵּית יֹאָב) in genealogia domus Iuda videtur esse regio quaedam.

ATHACH (אֶתַח), urbs tribus Iuda (Simeon), fortasse eadem quae Ether.

ATHAR, eadem urbs quae Ether.

ATHENAE (Ἀθῆναι), urbs Atticae. [8 D 3].

ATHMATHA (חֲמַתָּה), urbs tribus Iuda in secunda provincia montis; ignota.

ATTALIA (Ἀττάλεια), urbs maritima Pamphyliae, hodie *Adalia*. [8 F 3].

AURAN (חֲרָן), regio a lacu Tiberiadis orientem versus usque ad *Djebel Haurān* et a Damasci finibus meridiem versus usque ad Galaad. Angustiores autem erant fines provinciae graeco-romanae Auranitidis. Hodie Hauran sensu strictiore est regio montana *Djebel Hauran* (Alsadamus seu Asalmanus mons) et magna planities *el-Nuqra* inter *Djebel Haurān* et *Djōlān*. [Tab. 16].

AUSITIS (Ἀυσίτις) seu terra Hus (v. Hus).

AVA (עֵינָה) seu **AVAH** (עֵינָא), urbs probabilis in Babylonia quam in Syria quaerenda, fortasse *Hit* (Ἰτ Herod. 4,179) iuxta Euphraten. [5 D 2].

AVEN (אֵינָן). 1. Vallis Aven (Vulgata: campus idoli), probabilis vallis Coeles Syriae, hodie *Beqa'a*, inter utrumque Libanum. [9 A 3. 4; 10 CD 1. 2].

2. Urbs On in Aegypto, hebr. אֵוֶן, Vulgata: Heliopolis (v. Heliopolis).

AVIM (עֵימִי cum articulo), urbs tribus Benjamin.

AVITH (עֵיית), urbs regis idumaei Adad. Ali-

quam similitudinem nominis prae se fert *Djebel el-Ghurrite* inter *Seil el-Sa'ide* et *Wadi Enkeile*, ex quibus Arnon coalescit. [14 BG 3].

AVOTHIAIR v. Havoth lair.

AXAPH urbs v. Achsaph.

AZA (עֵזָה), urbs in termino aquilonari tribus Ephraim occidentem versus.

AZAL v. Beth Ezel.

AZANOTTHABOR (אֲזָנוֹת תְּבוֹר i. e. aures seu extrema Thaboris) in termino tribus Nephthali; quaeritur in vicinia Diocaesareae (Sepphoris) vel melius, ut videtur, in Galilaea superiore ab Hucuca Iordanem versus.

AZECA (עֵזְקָה), urbs tribus Iuda in prima provincia Sephelae non procul a Socho sita, probabilissime *Tell Zakariye* inter aquilonem et occidentem a *Shuweike* (Socho). [4 B 4; 13 C 2].

AZMAVETH (עֵמְבִית) seu Bethazmoth (בֵּית-עֵ), urbs in tribu Benjamin, vicus *Hizma* inter *Djebā'* (Geba) et *Anāta* (Anathoth). [13 D 4; 18 D 4; 19 B 1].

AZOTI MONS (ὄρος Ἀζότου ὄρους) est vel collis *el-Ras* inter Azotum (*Esdud*) et oram maritimam [cfr 13 B 1] vel secundum alios, qui lectionem hebraicam 1 Mach. 9,15 suspicantur fuisse אֲזִדוֹת i. e. usque ad radices montis, *Be el-Zeit* 2 km a *Djifua* (Gophna) inter aquilonem et occidentem. [13 D 1].

AZOTUS (אֲזִדוֹד), urbs Pentapoleos philisthaicae maritima et mediterranea, hodie *Esdud* vicus ignobilis a litore maris Mediterranei 5 km distans et *Minet Esdud* ruinae urbis maritimae. [4 A 4; 13 B 1].

B

BAAL urbs v. Baalath Beer Ramath.

BAALA (בַּעֲלָה). 1. Urbs tribus Iuda, etiam appellata Baala Iuda, Cariathbaal, Cariathiarim; v. Cariathiarim.

2. Mons Baala, qui ab Accaron (*Āqir*) Iebnoel (*Yebna*) versus se extendit et tribum Iuda inter aquilonem et occidentem terminat. [Cfr 13 B 1].

3. Urbs tribus Iuda (Simeon) in Negeb, eadem ac Bala (בָּלָה et בִּלְהָה), fortasse *Khirbet Umm Baghle*

prope *Khirbet Samara* (Samir) inter aquilonem et occidentem. [13 C 3].

BAALAM seu **BALAAM** (בַּלְעָם), urbs tribus Manasse cisiordanicae, eadem ac Ieblaam (v. s. v.).

BAALATH seu **BALAATH** (בַּעֲלָת), urbs tribus Dan, fortasse *Deir Ballut* in confinibus Dan et Ephraim [12 C 3], probabilis *Belain* prope Bethoron inter aquilonem et occidentem. [13 C 1].

BAALATH BEER RAMATH contra australem plagam (בְּעֵלֶת בְּאֵר רָמַת נֶגֶב), urbs tribus Simeon austrum versus sita, cuius fortasse duo erant nomina: Baalath Beer (Domina putei) et Ramath Negeb (Itama austri), alias (1 Reg. 30, 27) Ramoth ad meridiem.

BAALGAD (בְּעֵל גָּד), urbs chananaea in campo Libani sub monte Hermon, probabiliter *Baniyas* (Caesarea Philippi). [9 A 4; 16 B 2].

BAAL HAMON (בְּעֵל הַחֹמֶן), Vulgata: ea quae habet populos), locus ubi Salomon vineam habuit, probabilissime eadem urbs ac Ieblaam, Belma, Belamon (*Ber Belame*) prope Dothain (*Tell Dothain*) inter aquilonem et orientem. [4 B 3; 11 B 3; 12 D 2].

BAALHASOR (בְּעֵל הַחֹסֶר), locus ubi Absalom agros et greges possidebat, iuxta Ephraim (i. e. Ophera, Ephra, Ephron, Aphairema, Ephrem, nunc *el-Faiyibe* prope Bethel); Baalhasor censetur *Tell Ašur* inter aquilonem et occidentem ab *el-Faiyibe*. [13 D 1].

BAAL HERMON (בְּעֵל הֶרְמוֹן), mons (pars australis montis Hermon) et urbs eadem ac Baalgad (*Baniyas*, Paneas).

BAALMEON seu Baalmaon, Beelmeon, Bethmaon (בְּעֵל מְעוֹן, בֵּית מְעוֹן, בֵּית בְּעֵל מְעוֹן), urbs tribus Ruben in planitie Medaba, vicus *Tell Ma'in* ad orientem maris Mortui superioris. Quattuor horis a *Tell Ma'in* iuxta ripam dexteram *Wadi Zerqa Ma'in* scaturiunt aquae calidae hodie *Hamam el-Zerqa* i. e. balnea *Zerqa* dictae, apud Graecos Callirrhoe. [4 C 4; 13 F 2; 14 B 2].

BAAL PHARASIM, BAALPHARASIM (בְּעֵל-פָּרָסִים i. e. locus rupturarum seu stragium), locus editus, ubi David Philisthaeos devicit, quarendus prope vallem Raphaim seu planitiem *el-Buq'ia* inter Ierusalem et Bethlehem. [Cfr 19 A 2; 3; 20 C 1, 2].

BAAL SALISA (בְּעֵל שַׁלְשָׁה), urbs vel vicus, probabilissime *Khirbet Sirisia* inter aquilonem et orientem a Lydda (Diospoli). [12 C 3].

BAALTHAMAR (בְּעֵל תָּמָר), locus prope Gabbai Benjamin (*Tell el-Ful*); est hodie ruina quaedam a *Tell el-Ful* inter aquilonem et orientem iuxta *Wadi Zamri*, quo nomine antiqua vox Thamar conservari videtur. [Cfr 18 C 2].

BABEL, BABYLON, BABYLONIA (בָּבֶל, בָּבֶלְוֹן, בָּבֶלְוֹנִיָּא), assyr. Bab-ilu. 1. Regio et regnum. Babylonia sensu stricto (ea fere regio quae hodie *Irak-Arabi*) terminum australem habebat sinum Persicum, occidentalem desertum arabicum

et syriacum, aquilonem versus confinis erat Mesopotamiae et Assyriae, orientem versus terminabatur Tigride, sed in parte superiore etiam paulo ultra Tigridem usque ad radices montis Zagri excedebat. [1 C 2; 5 DE 2, 3].

2. Babel, Babylon, urbs ex utraque parte Euphratis sita, ubi hodie pagus *Hille*. [1 C 2; 5 D 2; Tab. 6].

BACA (בְּעֵל הַבָּקָא), Vulgata: Vallis lacrymarum), vallis per quam Israelitas ad montem Sion ascendentes Psalmista in spiritu contemplatur. Dubium est utrum Baca sit nomen proprium an commune.

BAHURIM (בְּהֻרִים, בְּהַרִּים), vicus ad orientem Ierusalem in tribu Benjamin, tribui Iuda contemminus, nunc vel *Khirbet Buq'ia Dhān* vel probabilius *Khirbet el-Zambi*, quae sunt duae ruinae in *Wadi el-Rawabi* secus viam romanam Ierusalem inter et Iericho. [Cfr 18 D 2; 19 B 2].

BAICTILAITH (Βαϊκίλαϊθ), planities, probabiliter Bagadania (Βαγδαδανία Strabonis inter montes Argaeum et Taurum in Cappadocia).

BALA. 1. Bala (בָּלָא), urbs in litore maris Mortui, postea Segor (v. s. v.) appellata.

2. Bala (בָּלָא), urbs tribus Iuda (Simeon), eadem ac Baala 3.

BALAAM (בָּלָעַם), urbs tribus Manasse cisordanicae, eadem ac Ieblaam (v. s. v.).

BALAATH urbs v. Baalath.

BALOTH (בְּעֵלוֹת). 1. Urbs tribus Iuda in Negeb; ignota.

2. Urbs vel regio una cum Aser enumerata ut pars praefecturae salomonicae (בְּעֵלוֹת etiam verti potest: in Aloth).

BAMOTH (בָּמוֹת), statio Israelitarum in itinere anni quadragesimi: videtur nomen abbreviatum esse ex Bamothbaal.

BAMOTHBAAL (בָּמוֹת בְּעַל), urbs Moab, tribui Ruben assignata, fortasse *el-Mašlūbiye* vicus non procul a monte Nebo ad meridiem *Wadi Djideid*, cuius inferior cursus *Wadi Ghuweir* audit. [13 F 2; 14 B 2].

BANE (et) **BARACH** (בְּנֵי-בָרַק) i. e. filii Barach), urbs tribus Dan, assyr. Banaaibarqa, hodie *Ibn Ibrāq* 7 km ad orientem urbis Ioppe. [4 A 3; 12 B 3].

BARACH v. Bane (et) Barach.

BARAD (בָּרָד), locus haud procul a Cadesbarne inter aquilonem et occidentem.

BARASA (Βάρσα), urbs munita Galaad (a qua non videtur differre Bosor 3), Bostra Graecorum et Romanorum, *Bosra* in *Hauran*. [46 E 4].

BARSATH (בִּרְשָׁתַּי Kethib, בִּרְשָׁתַּי Qeri), nomen vel mulieris vel urbis in tribu Aser.

BASAN (בָּשָׁן plerumque cum articulo), pars septemtrionalis terrae transiordanicae, regnum Og Amorrhaei. Eius terminus aquilonaris erat planities Damasci et mons Hermon, occidentalis Iordanis, australis fluvius *Yarmuk* (Hieromax, *Sherfat el-Menadire*), *Djebel el-Zumle*, desertum *Hamad*. Ad orientem terra Basan complectebatur montana Auran (montem Alsadamum seu *Djebel Hauran*). Urbes Basan principales in S. Scriptura nominantur Astaroth, Astarothcarnaim, Carnaim seu Carnion, Edrai, Salecha, Golan seu Gaulon. [Tab 46].

BASCAMA (ἡ Βασκαμά), urbs in Galaad, probabiliter *Tell Bazuk* in *Djolan* collis inter *Wadi Djoramaya* et *Wadi Bazuk* paulo supra locum, ubi in unum coniunguntur. [16 B 3; 47 D 1].

BASCATH (בִּצְקָתַי), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae, in vicinitate Lachis et Eglon.

BAURAMITES, incola urbis Bahurim (v. s. v.).

BAZIOTHIA (בִּזְיוֹתִיָּה) inter urbes meridionales tribus Iuda videtur mendum pro בְּנֵי־תִיָּה = filiae eius.

BEAN (Βαζύ). Filii Bean a Iuda Mach. debellati habitabant inter Idumaeos et Ammonitas ad orientem maris Mortui; forte sunt incolae Beon = Baalmeon.

BEATITUDINUM MONS, in quo octo beatitudines a Iesu pronuntiatae sunt, ex traditione antiqua designatur *Qurn Haffin* ad occidentem lacus Genesareth. Inter duas montis summitates seu duo cornua, quae 400 passibus inter se distant, extenditur campus, fortasse locus ille campestris Luc. 6, 17. [41 C 3; 17 B 2].

BEBAI (Βεβαί), regio ignota, quae cum Betomesthaim nominatur in codice Alexandrino Iudith 15, 4.

BEELMEON v. Baalmeon.

BEELPHEGOR v. Phogor 1.

BEELSEPHON (בְּעֵל־שֵׁפּוֹן), urbs aegyptiaca e regione Phihahiroth (? *Pikeheret*) nec procul ab eo loco, ubi Israelitae mare transierunt, quaerenda in pago Socoth (Thuku) prope lacum *Timsah*. [3 C 2].

BEER (בְּאֵר), statio Israelitarum aquilonem versus ab Arnone superiore (*Wadi Enkrile*) in deserto

vel saltem ad marginem deserti. Nomen accepit a puteo, quem Israelitae ibi foderunt, qui communiter idem esse censetur ac Beer Elim.

BEER ELIM (בְּאֵר־אֵלִים) i. e. puteus fortium vel terebinthorum, Vulgata : puteus Elim, in regione aquilonari regionis Moab; v. Beer.

BELAMON v. Belma, Baal Hamon, Ieblaam.

BELMA (Βελμά), urbs prope Bethuliam, alio nomine Βελμαών, eadem ac Ieblaam scilicet *Bir Belame* 2 km a *Djemn* (Engannim) austrum versus. [4 B 3; 11 B 5; 42 D 2].

BENEDICTIONIS VALLIS (עֵמֶק בִּרְכָּה) prope desertum Ieruel, quod est pars quaedam deserti Iuda inter Engaddi et Thecue; magna cum probabilitate agnoscitur regio circa vicum *Bereikut* [43 D 2; 20 B 3], qui 5 km ad occidentem Thecuae situs est prope viam, quae Hebrone Ierosolyma ducit. Alii praeferunt vicum *Beni Na'im* ad orientem Hebron situm, ab indigenis hodie quoque *Kefr Bereik* appellatum. [43 D 2].

BENEIAACAN (בְּנֵי־יֶאֱחָזִי i. e. filii Iacan), statio Israelitarum, alio nomine Beroth (בְּאֵר־תַּחֲתֵי i. e. putei) filiorum Iacan. Tribus Iacan fortasse nomen traxit a Iacan (Acan) Horraeo. Benciaacan erat haud procul a monte Hor et statione Mosera.

BENENNOM vallis v. Ennom.

BENIAMIN (בְּנֵי־מִנַּי). 1. Tribus Israel, cuius aquilonem terminat tribus Ephraim, occidentem tribus Dan, austrum tribus Iuda, orientem Iordanis inferior. [4 BC 4].

2. Benjamin nominantur tres portae : porta urbis Ierusalem aquilonem respiciens; porta templi seu custodiae, porta urbis sanctae ab Ezechiele [48, 32] idealiter descriptae orientem respiciens.

BEON (בְּעֹן), eadem urbs ac Baalmeon.

BERA (בְּאֵר־הַיָּד i. e. בְּאֵר cum He locali), urbs, secundum Onomasticon 8 mil. pass. ab Eleutheropoli aquilonem versus; ibi hodie est vicus *el-Bire* prope *Ain Shems* (Bethsames) nec procul a *Wadi el-Sarar*. [43 C 4].

BEREA (Βερέα), urbs haud procul a Laisa (*Khirbet Ilasā*), fortasse *Bir el-Zeit* prope Gophna inter aquilonem et occidentem [43 D 4]; ex aliorum opinione Berea eadem est ac Beroth tribus Benjamin (v. Beroth 1).

BEROEA (Βέρουα). 1. Urbs Syriae inter Antiochiam et Hierapolin, eadem atque Aleppo (Chalabon). [9 B 4].

2. Urbs in Emathia regione Macedoniae, hodie *Verria*, turcice *Karaferia*. [8 D 2].

BEROTH. 1. Beroth (בִּירוֹת) i. e. putei, cisternae) in tribu Benjamin, vicus *el-Bur* 15 km a Ierusalem aquilonem versus in via, quae Neapolim (Sichem) ducit, secundum alios *Kirbet el-Bur* 8 km a Ierusalem ad radices collis *el-Djib* (Gabaon). [13 D 1; 18 C 1].

2. Beroth (בִּירוֹת), urbs Adarezer regis Soba, probabiliter *Breitān* a meridie Heliopoleos (*Ba'albek*). [10 E 1].

3. Beroth filiorum Iacan v. Beneiaacan.

BEROTHA (בִּירוֹתָה), urbs in termino aquilonari terrae sanctae, fortasse vicus *Barish* ad orientem Tyri.

BERSABEE (בִּירוֹת שֶׁבַע) i. e. puteus iuramenti), locus Palaestinae maxime meridians, hodie *Beir el-Scha'a* ad septentrionem *Wadi el-Scha'a*. [3 E 1; 4 A 5; 13 B 4].

BESECATH, urbs v. Baseath.

BESOR torrens (בִּירוֹת הַבְּשֵׁר) austrum versus a Siceleg. Quodsi Siceleg agnoscitur *Zuhribqa*, Besor merito agnoscitur *Wadi el-Sher'a* 6 km austrum versus, quae vallis in *Wadi Ghazze* desinit. [13 AB 3].

BESSUR v. Bethsur.

BETANE (בֵּת אֲנֵה), urbs austrum versus a Ierusalem, fortasse eadem ac Bethanoth, *Khirbet Beit Ainun* prope Hebron aquilonem versus. [13 D 2].

BETE (בֵּת עֵה), urbs Adarezer regis Soba, ex nonnullorum opinione vicus *el-Taiyibe* ad meridiem Heliopoleos (*Ba'albek*). [10 E 1].

BETEN (בֵּת עֵן), urbs tribus Aser, vicus *el-Bane* circa 13 mil. pass. a Ptolemaide (*Akko*) orientem versus. [11 B 3].

BETHABARA v. Bethania trans Iordanem.

BETHACAD (בֵּית עֲקֵד), in Vulgata : camera pastorum, vicus *Beit Qad* inter *Djenin* (Engannim) et montem Gelboe. [11 C 5; 12 E 2].

BETHACHARAM, BETHACAREM (בֵּית-הַחֲרָם i. e. domus vineae), urbs in tribu Iuda; quaeritur in monte Francorum (*Djebel el-Fuceidis* = mons hortuli paradisiaci), qui in fastigio suo conservat ruinas Herodion castelli magnificentissimi ab Herode Magno exstructi et in descensu occidentali ruinas urbis Herodiae. [13 D 2; 20 C 3].

BETHANAN (בֵּית-הַנֶּחֱן), urbs in tribu Dan vel eius confinibus, fortasse *Beit Anan* ad occidentem *Nebi Samuil*. [13 D 1; 18 B 1].

BETHANATH (בֵּית נַחֲתָה), urbs in tribu Neph-

thali (arx Tyriorum), vicus *Ainata* seu *Ainda*, 9 km a Cedus Nephthali occidentem versus. [4 C 1; 11 C 2].

BETHANIA (Βηθανία), vicus ab Ierosolymis quasi stadiis quindecim distans, viculus *el-Azarepe*, quod nomen a Lazaro depromptum (quasi Lazarium) inde a saeculo quarto usurpatur. [13 D 1; 18 C 2; 19 A 2; 21 C 3].

BETHANIA TRANS IORDANEM (Βηθανία πέραν τοῦ Ἰορδάνου) seu Bethabara (Βηθαβαρα), ubi erat Ioannes baptizans, vadum vel vicus (?) prope monasterium S. Iohannis (*Deir Mar Yuhanna*), quod a Graecis appellatur ὁ Προδρόμος seu Praecursor, a Muhamedanis *Qusr el-Yehud* seu castellum Iudaeorum, 7 km ab ostio Iordanis iuxta ripam occidentalem. [13 E 1; 14 A 1; 15 A 4].

BETHANOTH (בֵּית נַחֲתָה), urbs tribus Iuda in quarta provincia montis, *Khirbet Beit Ainun* hora et dimidia a Hebron aquilonem versus. [13 D 2].

BETHARABA, BETH ARABA (בֵּית הָעֲרָבָה), urbs in confinibus Iuda et Benjamin non procul a Beth Hagla versus montana, quae ex planitie ierichuntina ascendunt. Est ignota.

BETHARAN (בֵּית הָרָם), urbs Amorrhaeorum in tribu Gad, ab Herode Magno Livias appellata in honorem Liviae uxoris Augusti, post mortem Augusti Iulias dicta, nunc *Tell el-Rame* [14 B 1; 15 B 4] vel secundum aliquos *Beit Haran* prope *Tell el-Rame*.

BETH ARBEL (בֵּית אֲרֵבֶל), urbs a Salmana (Salamanu) rege Moab vastata, Arbela trans Iordanem in finibus Pellae, fortasse hodiernum *Irbil* inter *Der'at* (Edrai) et ruinas *Fahil* (Pellam). [15 C 1; 16 C 4].

BETHAVEN (בֵּית אֵוֵן i. e. domus vanitatis, domus idolorum), urbs tribus Benjamin ad orientem urbis Bethel prope Hai et Machmas. Desertum Bethaven agnoscitur in montanis, quae a *Djebel Quarantal* (Quarantania) occidentem versus se extendunt. Urbis Bethaven nullum vestigium repertum est. [13 E 1].

BETHAZMOTH, urbs tribus Benjamin v. Azmaveth.

BETH BAALMEON v. Baalmeon.

BETHBERA (בֵּית בִּרְיָה), vadum Iordanis a Bethsan meridiem versus.

BETHBERAI (בֵּית בִּרְיָה), urbs tribus Simeon, probabiliter eadem ac Lebaoth seu Bethlebaoth, vicus *el-Bircin* inter *Ain Qadis* (Cadesbarne) et *Ahalasa* (Elusa) 33 km ab Elusa. [3 E 2].

BETHBESSEN (Βαυβασσ), vicus in deserto a Machabaeis munitus ac defensus, apud Flavium Iosephum Bethalaga, quo nomine Beth Hagla innui videtur.

BETHCHAR (בית כר), locus non procul a Maspha Benjamin versus Philisthaeam septemtrionalem situs, quem alii componunt cum Iesana, alii cum Sen, alii cum Bethoron.

BETHDAGON (בית דגון, i. e. domus Dagon). 1. Urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae, assyr. Bit Daganna, secundum Onomasticon vicus grandis Capherdago inter Diospolim (Lyddam) et Iamnam, fortasse *Beit Dedjan* inter Lyddam et Ioppen [12 B 3] vel *Tell Dadjun* 3 km a *Beit Dedjan* inter meridiem et occidentem [13 B 1]; sed obstat primo, quod Onomasticon vicum ponit inter Lyddam et Iamnam et secundo, quod secunda provincia Sephelae magis meridiem versus abest.

2. Urbs tribus Aser prope fines Zabulon, probabiliter *Tell Dauk* in directione austro-orientali ab Accho inter *el-Damun* et Belum fluvium. [11 B 3].

3. Bethdagon (Βηθδαγών) idolum est templum Dagon Azoti a Ionatha Machabaeo igni succensum.

BETH EDEN v. Eden 3.

BETHEL (בית אל, i. e. domus Dei; Vulgata interdum : domus Dei), urbs antiqua chanaanaea, cuius nomen primitivum Luza (לזה), in monte Ephraim aquilonem versus a Rama, austrum versus a Silo, iuxta viam quae Sichimam tendit, occasum versus ab urbe Hai, haud procul a Gabaa Benjamin, in vicinia Machmas, 12 mil. pass. a Ierusalem (Onomasticon), hodie vicus *Beitin*. [4 B 4; 13 D 1].

BETHEL v. Bethul.

BETHEMEC (בית העמק, i. e. domus vallis), urbs tribus Aser, probabilissime *Amqā* non procul ab Accho inter aquilonem et orientem. [11 B 3].

BETHER montes (הרי בֶּתֶר, i. e. montes scissionis) in Cantico Canticorum (2,17) significant regionem montibus et vallibus dissectam, referuntur tamen ab aliquibus ad urbem Bether (Βεθέρ vel Βεθέρ) in quinta provincia montis Iuda, hodie *Khirbet Bitir* iuxta montem *Bitir* prope Ierusalem inter meridiem et occidentem [4 B 4; 13 D 2; 20 B 2], quae eadem esse censetur ac celeberrima Bether rabbinorum, arx ducis Bar Kocheba.

BETHESDA v. Bethesda 2.

BETH EZEL (בית האצל, Vulgata : domus vicina), locus quidam in planitie Philisthaeae (Mich. 1,11) vel fortasse Azal (אצל, Vulgata : proximum) terminus ab oriente montis olivarum quaerendus, ad quem vallis scissione montis olivarum exorta orientem versus pertinget (Zach. 14,5).

BETHGADER (בית גדר), urbs tribus Iuda, probabiliter eadem ac Gader urbs regia Chanaanearum.

BETHGAMUL (בית גמול), urbs in planitie montana Moab ad orientem maris Mortui superioris, *Khirbet Djemail* prope Dibon inter aquilonem et orientem. [14 C 2].

BETH HA-GAN (בית הגן, Vulgata : domus horti) v. Gaver et Engannim 2.

BETHHAGLA, BETH HAGLA (בית הגלה, i. e. domus perdicis), urbs tribus Benjamin in confinibus Iuda; situm urbis antiquae indicant fons *'Ain Hadjle* et ruinae castelli *Qasr Hadjle* dimidia horae spatio ab invicem distantes inter Iericho et mare Mortuum. [13 E 1; 14 A 1; 19 D 1. 2].

BETHIESIMOTH, BETHSIMOTH (בית הישימות), urbs in campestribus Moab, *Khirbet Suweime* et *'Ain Suweime* prope mare Mortuum ab oriente Iordanis seu 15 km a monte Nebo occidentem versus. [13 F 1; 14 B 1].

BETH LE APHRAH (בבית לעפירה, Vulgata : in domo pulveris), eadem atque Ophera, urbs tribus Benjamin, vicus *el-Taiyibe* prope *Beitin* (Bethel) inter aquilonem et orientem. [4 B 4; 13 D 1]. Praeterea v. Aphairema et Baalhasor.

BETHLEBAOTH (בית לבאות) seu Lebaoth (לִבְאוֹת), urbs in extrema parte meridionali tribus Iuda, tribui Simeon assignata, probabiliter eadem ac Bethberai.

BETHLEHEM (בית לחם, i. e. domus panis).

1. Civitas David in quinta provincia montis Iuda, hodie *Beit Lahm* i. e. domus carnis. [13 D 2; 19 A 3; 20 C 2].

2. Urbs tribus Zabulon, *Beit Lahm* inter Nazareth et montem Carmel. [11 B 4].

BETHMAACHA v. Abel Beth Maacha.

BETHMAON v. Baalmeon.

BETHMARCHABOTH (בית המרخابות, i. e. domus curruum, etiam מַרְקָבוֹת), urbs tribus Simeon in extrema parte meridionali Palaestinae, vel eadem cum Medemena (v. Medemena 1) vel, si est urbs distincta, *el-Mergeh* 21 km ab Arad austrum versus. [13 D 4].

BETH HA-MERKHAQ (בית המרקח, Vulgata : procul a domo) videtur esse nomen loci inter muros Ierusalem et montem olivarum.

BETH MILLO v. Mello.

BETHNEMRA (בֵּית נֶמְרָה i. e. domus aquae limpidae et salubris) vel brevius Nemra, urbs antiqua regni Sehon Amorrhaei, tribui Gad tradita, hodie *Tell Nimrin* iuxta *Wadi Nimrin* in depressione Iordanis orientali et e regione montis Quarantania (*Djebel Quarantab*). [13 F 1; 15 B 4]. — De aquis Nemrim v. Nemrim.

BETHORON, interdum Beth-horon. 1. Beth-horon (בֵּית הָחֹרֶן, Vulgata: omni Beth-horon), valles quaedam transiordanica, quae ex depressione Iordanis per montana Mahanaim versus ducebat.

2. Bethoron, Beth-horon (בֵּית הָחֹרֶן i. e. domus cavitatis), urbs seu potius duae urbes tribus Ephraim, altera superior, altera inferior. Hodie circiter 20 km ab Ieroselymis inter aquilonem et occidentem sunt duo vici: *Beit 'Ur el-fuqa* seu superior et 2 km occidentem versus *Beit 'Ur el-tahta* seu inferior. [13 CD 1; 18 AB 1].

3. Bethoron 1 Mach. 4,29 est mendum textus pro Bethsur.

BETHPHAGE (Βηθφαγή), vicus prope Ierusalem in monte olivarum iuxta viam, quae a Iericho Ierusalem versus ducit; situs erat vel medius inter Bethaniam et verticem montis olivarum vel eo loco, quo euntibus in urbem a Bethania per iugum inter montem olivarum et montem scandali primus urbis aspectus offertur. [18 C 2; 19 A 2; 21 C 2].

BETHPHALET, BETHPHELET (בֵּית פִּלֵּט i. e. domus evasionis), urbs in Negeb Iuda, ignota.

BETHPHESES (בֵּית פִּזְעִי i. e. domus dispersionis), urbs tribus Issachar, ignota.

BETHPHOGOR (בֵּית פִּגְוֹר), ultima castramentatio Israelitarum in Moab, urbs tribus Ruben, sex mil. pass. a Liviade (seu Iuliade, Betharan) orientem versus.

BETHRAPHA (בֵּית רַפְּאָה), nomen familiae Rapha in tribu Iuda, secundum aliquos nomen urbis, hodie *Rafat* 20 minutis austrum versus a *Semifa* (Esthemo). [Cfr 13 C 3].

BETHSAIDA. 1. Bethsaida (Βηθσαιδα), urbs prope lacum Genesareth vel probabilius duae urbes: orientalis in planitie *el-Batḥa* et ibi quidem vel *el-Tell* vel *el-'Aradj* vel *el-Mes'adiye*, occidentalis autem vel *Abu Zeine* vel *Tell Hum* vel *'Ain el-Tabigha* vel *Khirbet Minye*. [17 C 1].

2. Bethsaida (Βηθσαιδα) piscina (Vulgata: probatica piscina, sed in textu graeco ἐπὶ τῇ πρὸς βοάτων scil. πύλῃ) prope portam gregis, quam plerique in parte aquilonari templi fuisse censent. [Tab. 22].

BETHSAMES (בֵּית שָׁמֶשׁ i. e. domus solis).

1. Urbs tribus Dan in termino aquilonari tribus Iuda, etiam dicta Hirsemeš (בֵּית שָׁמֶשׁ i. e. civitas

solis) et Har Kheres (הַר הַיְּהָרֶס i. e. mons solis, Vulgata: in monte Hares quod interpretatur testaceo). 10 mil. pass. ab Eleutheropoli Nicopolim (*'Amurax* versus (Onomasticon, hodie *'Ain Shems* 24 km a Ierusalem occidentem versus. [4 B 4; 13 C 2].

2. Urbs tribus Issachar, fortasse *'Ain el-Shemsye* infra Bethsan. [4 C 3; 11 C 5; 12 E 2].

3. Urbs in tribu Nephthali, ignota.

BETHSAN (בֵּית שָׁן et בֵּית שֶׁן, urbs tribus Manasse intra fines Issachar, eadem ac Scythopolis, ex urbibus Decapoleos unica, quae ab occidente Iordanis sita erat, hodie *Beisan* inter Iordanem et *Djebel Fup'a* seu montem Gelboe. [4 C 3; 11 C 4; 5; 12 E 1, 2].

BETHSEMES scribitur 1 Par 6,59 pro Bethsames 1.

BETHSETTA (בֵּית הַשֵּׁטָה i. e. domus acaciae), urbs; fortasse vicus *Shitta* seu *Shutta* inter urbes Iezrael et Bethsan. [11 C 4; 12 E 1].

BETHSIMOTH v. Bethiesimoth.

BETHSUR, BETHSURA (בֵּית צִוְרִי i. e. domus rupis), urbs in montanis Iuda, hodie *Beit Sur* non procul a Hebron aquilonem versus. [4 B 4; 13 D 2]. Prope *Beit Sur* est fons *'Ain el-Dhirce*, in quo eunuchus Candacis reginae a Philippo baptizatus esse putatur. [20 A 3].

BETHTHAPHUA (בֵּית תַּפְּחָה i. e. domus pomorum), urbs tribus Iuda in secunda provincia montis, vicus *Taffah* 5 km a Hebron occidentem versus. [4 B 4; 13 C 2].

BETHUL (בֵּית הַל), urbs tribus Simeon, eadem ac Cesil (כְּסִיל), Bathuel (בַּתְּוֵאל), Bethel (Ios. 12,16 בֵּית אֵל; 1 Sam. 30,27 בֵּית אֵל; situs incertus.

BETHULIA (Βεθούλια), patria Iudith. Varii situs coniciuntur: *Beit Ilfa* ad radices montium Gelboe inter Bethsan et *'Ain Djalud* [cfr 11 C 4; 12 E 1] vel *Misilbye* infra Ieblaam [11 B 5; 12 D 2] vel *Sanur* infra Dothain [12 D 2] vel etiam *Tell Kheibar* in eadem vicinia austrum versus a *Misilbye*, orientem versus a *Sanur* [12 D 2]. Recentius Bethulia quaeritur occidentem versus a *Djenm* in vico *el-Burid* [11 B 5; 12 D 2] vel prope eum vicum in montanis, quorum duo cacumina sunt *Djebel el-'Asi* et *Sheikh Shibel*. — Alii vero Bethuliam nomen symbolicum esse censent.

BETHZACHARA (Βαθζαχάρια), oppidum inter Ierusalem et Bethsur, hodie ruinae *Beit Zakarya* in colle singulari inter duas valles positae circiter 10 km aquilonem versus a Bethsura. [13 D 2; 20 B 3].

BETHZECHA (Βηζεθα), vicus prope Ierusalem,

fortasse *Bir el-Zeit* prope *Beitin* (Bethel) inter aquilonem et occidentem [13 D 1] vel probabilius collis Bezetha ab aquilone Ierusalem situs et postmodum urbi iunctus et intra murum Herodis Agrippae conclusus (Flav. Ios.). [Tab. 22].

BETOMESTHAIM (Βετομεισθαίμ, Βετομασθαίμ), urbs prope Dothain et planitiem Esdrelon seu in vicinitate Engannim, fortasse *Khirbet Umm el-Bothme* 3 km infra *Djenin* (Engannim). [Cfr 11 B 5; 12 D 2].

BETONIM (בֶּטְנִים), urbs tribus Gad, probabiliter ruina *Batne* 6 km ab *el-Salt* inter meridiem et occidentem. [13 F 1; 15 B 4].

BEZEC (בֶּזֶק). 1. Urbs chananaea, fortasse eadem ac Bezec 2.

2. Bezec (Bezech) in tribu Issachar, *Khirbet Ibsik* inter Sichem et Bethsan. [11 C 5; 12 E 2].

BITHYNIA (Βιθυνία), regio Asiae minoris, tempore Augusti provincia proconsularis, cuius termini erant ab aquilone Pontus Euxinus, ab occidente Bosphorus thracicus, Propontis et Mysia, a meridie Phrygia et Galatia, ab oriente Paphlagonia. [8 F G 2].

BOEN v. Abenboen.

BOKIM (בֹּכִים cum articulo, Vulgata : locus flentium sive lacrymarum), locus ignotus prope Galgala (scilicet Galgala 1 vel forte Galgala 2).

BONIPORTUS (Καλοὶ λιμένες), statio vel portus in meridionali litore Cretae, hodie *Kalo-Limniones* (rectius *stus Kalus Limniones*) orientem

versus a promontorio Matala seu Lithinos, occidentem versus ab urbe Thalassa seu Lasaea. [8 E 4].

BOSES (בֹּסֵס), scopulus prope Machmas (*Makh-mūs*) iuxta vallem *Wādī Suweinī* et e regione oppositus alteri scopulo Sene prope Gabaa (*Djeba'*). [18 D 1].

BOSOR. 1. Bosor (בֹּסֹר), urbs refugii in tribu Ruben, probabiliter eadem ac Bosra (בֹּסְרָה), fortasse *Qasr el-Besher* prope *Dibān* (Dibon) inter meridiem et occidentem. [Cfr 14 B 3].

2. Bosor (בֹּסֹר), urbs transiordanica, probabiliter *Busr el-Huriri* in regione *el-Ledja*. [16 E 3].

3. Bosor (בֹּסֹר), urbs munita Galaad, fortasse eadem a Barasa, Bostra Graecorum et Romanorum, *Boṣrā* in *Hauran*. [16 E 4].

BOSPHORUS v. Sepharad.

BOSRA (בֹּסְרָה). 1. Urbs Idumaeae, hodie *Ba-seira* inter meridiem et orientem a mari Mortuo inferiore. [3 F 2].

2. Bosra Ios. 21,27 legitur pro Astaroth.

3. Bosra Ier. 48,24 v. Bosor 1.

BOTRI TORRENS v. Escol.

BUBASTUS, BUBASTIS (פִּי-בִּסְט), urbs per antiqua Aegypti inferioris, aegypt. Pi-Bast i. e. domicilium Bast deae, hodie *Tell el-Basta*. [2 B 2; 3 B 2].

BUZ (בֹּז), tribus Arabiae septentrionalis in vicinia Dedanitarum et Themanitarum nec procul ab Idumaea vel forte in terra Bazu ad meridiem regionis *Hauran*.

C

CABSEEL (קַבְצֵאל, קַבְצֵאל), urbs tribus Iuda in Negeb.

GABUL (גַּבּוּל), urbs tribus Aser, quae coniicitur esse *Kābāl* [11 B 3] inter Accho et Iotapata (*Khirbet Djefāt*). Probabilius quaerenda est aquilonem versus a Sephet (*Safed*), ubi terra Chabul (vide s. v.).

CADEMOTH (קַדְמוֹת), semel Cedimoth (קַדְמוֹת), urbs Amorrhaeorum in tribu Ruben, prope Arnonem superiorem in dextera fluvii regione, haud procul a *Qa'at el-Belqā* statione « viae peregrinantium » [14 C 3], fortasse *Umm el-Raṣaṣ*. [14 C 2]. Ab urbe nomen habet desertum Cademoth.

CADES. 1. Cades seu Cadesbarne (קַדֵּשׁ, קַדֵּשׁ), urbs in extremo limite australi terrae promissae, antiquitus fons Misphat, fons Iudicii, occidentem versus a montibus Seir, aquilonem versus ab El-Pharan seu Aelath, meridiem versus ab Amorrhaeis et in vicinia Amalecitarum, hodie oasis *Ain Qadis* 80 km a Bersabee austrum versus, in descensu occidentali planitiei montanae *Azāzime*, unde etiam *Wādī Qadis* occidentem versus decurrit. [3 E 2].

2. Cades in tribu Nephthali v. Cedes 1.

3. Cades (קַדֵּשׁ), urbs tribus Iuda in Negeb, probabiliter distincta a Cadesbarne, fortasse *Qadis*, quam Muqaddasi geographus Arabs in via mercatorum mediam inter Hebron et Zoar (Segor) collocat.

CADUMIM torrens (קדומים) i. e. torrens orientalis scilicet Cison.

CAESAREA (Καίσαρεια). 1. Caesarea Philippi, urbs ad radices montis Hermon prope fontes Iordanis in Gaulanitide, olim Paneas, hodie *Bāniyas*. [8 G 4; 9 A 4; 16 B 2].

2. Caesarea Palaestinae, olim turris Stratonis, ad mare Mediterraneum sita, *Qaisariye*. 8 G 4; 11 A 1; 5; 12 C 1. 2.

CALANO (כלנו) v. Chalanne.

CALUMNIA (לשון) i. e. iurgium, contentio nominatur puteus, de cuius aquis pastores Gerarac et pastores Isaac inter se contenderunt.

CALVARIA seu cranium (κρανίον) nomen pro Golgotha ex ipsa loci forma, quae aspectui offerebatur, depromptum. Calvariae locus erat prope (extra) urbem, ubi hodie Ecclesia S. Sepulcri. [Tab. 22].

CAMERA PASTORUM v. Bethacad.

CAMON (קמון), urbs transiordanica, cuius vestigium fortasse praebent locus *Qumeim*, *Qincim* et ruinae *Qamm* inter aquilonem et orientem a Pella.

CANA (קנה). 1. Torrens Cana v. Arundineti vallis.

2. Urbs tribus Aser (nisi forte textus corruptus est), vicus *Qanā* 12 km a Tyro inter meridiem et orientem. [11 B 2].

3. Cana Galilaeae (Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, vel *Kefr Kenna* ad orientem Sepphoris et a Nazareth inter aquilonem et orientem vel *Khirbet Qāna* a Sepphori aquilonem versus, haud procul a Iotapata, in margine aquilonari planitieci Asochis seu Zabulon (*Sahel el-Battāuf*), in confinibus Aser et Zabulon. [17 A 2; cfr 11 B 3 et C 4].

CANATH, CHANATH (קנת), urbs transiordanica a Nobe Manassita expugnata et Nobe appellata, hodie *Qanawāt* [16 F 3] in descensu occidentali *Djebel Haurān*; apud Graecos Kanatha, ad cuius fines fortasse pertinebat etiam altera Kanata, hodie *Kerak* [16 E 4], 25 km a *Qanawāt* inter meridiem et occidentem.

CAPHARA v. Caphira.

CAPHARNAUM (Καφαρναούμ), urbs ad lacum Genesareth in finibus Zabulon et Nephthali, probabilius *Tell Hām* in ripa occidentali lacus 5 km ab ostio Iordanis, secundum alios *el-Tābigha* cum *ʿAin el-Tābigha* 2 km austrum versus a *Tell Hām*, vel *Khirbet* et *Khān Mīnje* cum *ʿAin el-Tīn* (i. e. fons ficulneae) 1, 5 km ab *el-Tābigha* meridiem versus. [11 C 3; 16 A 3; 17 C 1].

CAPHARSALAMA (Χαφρσαλαμά), vicus in re-

gione prope Ierusalem, fortasse Kaphar Salam Tal-mudicorum, vicus magnus *Kafarsallam* ad *Qaisariye* pertinens (apud Muqaddasi geographum arabicum).

CAPHETETHA (Χαφενθθά), pars muri Ierusalem super torrentem (Cedron) ab ortu solis.

CAPHIRA, CAPHARA, CEPHIRA (פירה cum et sine articulo), urbs tribus Benjamin, *Khirbet Kefire* in occidentali parte tribus Benjamin nec procul a finibus Dan. [13 D 1; 18 B 2].

CAPHTORIM (כפתורים) de terra Caphtor (כפתר) egressi Hevaeos Philisthaeae incolas expulerunt, unde Philisthaei post cladem superstites vocantur reliquiae insulae Caphtor (אִי כַפְתֹּר = litorale Caphtor). Caphtor (in Vulgata: Cappadocia) probabilius est Creta [1 A 2] vel secundum aliquos ora maritima Phoeniciae sensu lato i. e. Palaestinae et Syriae.

CAPPADOCIA (Καππαδοκία) in Vulgata est nomen tum regionis Caphtor tum provinciae in Asia minore, cuius termini a Strabone definiuntur: meridiem versus Taurus Cilicius, orientem versus Armenia et Colchis, aquilonem versus Pontus Euxinus usque ad Halys ostia, occasum versus Paphlagonia et ea Phrygiae pars, quam Galatae occupaverant, usque ad Lycaoniam et asperam Ciliciam. Cappadocia erat provincia romana ab anno 17 p. Chr. [1 B 2; 8 G 11 3].

CARCAA (קרקה, cum articulo et He locali הַקֶּרְקָה), urbs tribus Iuda in termino meridionali terrae promissae, a Cadesbarne occidentem versus inter Addar et Asemona.

CARCOR (הַקֶּרְקֹר, Vulgata: requiescebant), locus transiordanicus orientem versus a Iegbaa et Rabbath Ammon.

CAREM (Καρέμ), urbs tribus Iuda in quinta provincia montis, *ʿAin Kārim* 6 km a Ierusalem occasum versus, ex antiqua traditione patria S. Ioannis Baptistae, quare apud Christianos audit S. Ioannes in montanis. [4 B 4; 13 D 1; 18 B 2; 20 B 1].

CARIA (Καρία), provincia Asiae minoris inter Lydiam et Lyciam. [8 E F 3].

CARIATH (קרית), urbs tribus Benjamin, fortasse Cariathiarim (si corruptio textus subest).

CARIATHAIM (קריתים) i. e. urbs gemina.

1. Urbs transiordanica, *Qureiyāt* infra *Wādī Zerqā Maʿin* haud procul a *Djebel ʿAṭṭārūs*. [13 F 2; 14 B 2].

2. Urbs in tribu Nephthali, quae etiam scribitur Carthan (קריתן).

CARIATHARBE v. Hebron.

CARIATHBAAL v. Cariathiarim.

CARIATH CHUZOTH (קרית חזות i. e. urbs platearum vel vicorum), urbs Moab inter Arnonem et Bamothbaal, fortasse eadem ac Cariathaim.

CARIATHIARIM (קרית יערים) seu Cariathbaal (קרית בעל), urbs in termino aquilonari tribus Iuda, ubi terminus Benjamin occidentalis et meridionalis se tangunt, hodie *Qaryet el-'Enab*. [4 B 4; 13 D 1; 18 B 2].

CARIATHSENNÄ, CARIATHSEPHER v. Dabir 1.

CARIOTH (קריות). 1. Urbs tribus Iuda in Negeb, probabilius cum voce sequenti: Carioth Herson, *Khirbet el-Qariatein* 21 km a Hebron austrum versus. [13 D 3].

2. Urbs Moab.

CARITH torrens (נחל קרית), qui in Iordanem influit et quidem ad orientem Samariae. Utrum a parte dextera an a sinistra influat, controvertitur. In dextera seu occidentali parte Iordanis torrens Carith agnoscitur vel *Wādi el-Qelt* [13 E 4] prope Iericho vel *Wādi Fasāil* [12 E 3] paulo infra *Qarn Sartabe* et 16 km supra Iericho vel *Wādi Fāra* [12 E 3] magis aquilonem versus. In sinistra seu orientali parte Iordanis torrens Carith agnoscitur vel *Wādi Kefrein* [15 B 4] e regione Beth Hagla vel *Wādi Shaib (Wādi Nimrin)* [15 B 4] e regione montis Quarantania vel *Wādi 'Adjlān* [15 B 2. 3] e regione Samariae urbis vel magis aquilonem versus *Wādi el-Himār* [15 B 2] vel denique maxima cum probabilitate *Wādi Yābis*. [15 B 2; 16 B 5].

CARMEL, CARMELUS (הר, הרקמל), oppidum et mons in montanis tribus Iuda, vicus *el-Kurmul* austrum versus a Hebron. [4 B 5; 13 D 3].

CARMELUS mons (הר קרמל i. e. hortus; הר הקרמל) in finibus australibus tribus Aser ad mare Mediterraneum et tribum Zabulon ab occidente attingens; *Djebel Mār Elyās*, raro *Kurmul*. [11 A 3].

CARNAIM seu **CARNION**, urbs transiordanica, fortasse distinguenda ab Astaroth regis Og et ab Astarothcarnaim. Probabiliter Astarothcarnaim est Astaroth (*Tell 'Ashtara*) prope Carnaim (*Sheikh Sa'd*). [16 C 3].

CARTHA (קריתה), urbs tribus Zabulon, fortasse eadem quae Cathed et Cetron.

CARTHAGINENSES (תרשיש) dicuntur negotiatores Tyri, rectius: Tartessii; v. Tharsis.

CARTHAN urbs v. Cariathaim 2.

CASALOTH (הכסלות cum articulo), urbs tribus Issachar, probabilius eadem ac Ceseleththabor.

CASBON v. Casphor.

CASIS vallis (עמק קזיץ) in territorio Benjamin. *Wādi el-Kaziz*, quae est vallis lateralis a septentrione in mediam vallem Cedron desinens, nimium versus occidentem et meridiem abest, quam ut tribui Benjamin adscribi possit.

CASLUIM, CHASLUIM (כסלחים), populus ab Aegyptiis originem ducens.

CASPHIN (Κάσπιν), urbs munita in Galaad, vicus *Khisfin* ad orientem lacus Tiberiadis iuxta viam romanam, quae Damascum ducit. Prope Casphin erat stagnum stadiorum duorum latitudinis, hodie palus profunda ac periculosa *'Ain el-Sfeira* inter meridiem et occidentem a *Khisfin*. [16 B 3; 17 D 1].

CASPHER (Χασφώρ), seu **CASBON** (Χασφών), urbs munita Galaaditidis, probabilissime eadem atque Casphin, *Khisfin*.

CATETH, CATHED (קתת), urbs tribus Zabulon, quae eadem esse conicitur cum Cetron et etiam cum Cartha.

CAUDA (Κλαῦδα, Καῦδα), parva insula ad meridiem Cretae, hodie *Gavdhos, Gozzo*. [8 D 4].

CEDAR (קדר), secundus filius Ismael, progenitor Cedarenorum, qui inter Arabiam Petraeam et Babyloniam incolebant, assyr. Qidrai. [1 B 2].

CEDES (קדש). 1. Cedes (Vulgata interdum Cades), urbs antiqua chananaea in tribu Nephthali, civitas refugii; vicus *Qadis* in pulcherrima et frugifera regione cis Iordanem non procul a lacu *Hule* situs et a paludibus, quae lacui ex parte aquilonari adjacent, montibus separatus. [11 C 2].

2. Cedes Hethaeorum v. Hodsi.

3. Cedes, urbs tribus Issachar v. Cesion.

CEDIMOTH v. Cademoth.

CEDMONAEI (הקדמוני cum articulo), populus a semine Abraham subigendus, fortasse referendus ad Cedma (קדמה) filium Ismael et ad regionem Qdm, Qdma ad orientem maris Mortui, in monumentis aegyptiacis memoratam.

CEDRON. 1. Cedron (Κέδρων), urbs Iudaeae inter Modin et Azotum nec procul a Iamnia, fortasse vicus *Qatra* [13 B 1] a finibus Accaron per fluvium *Rabin* separatus. Semel vocatur Gedor (Κεδρών): fortasse non differt a Gaderoth.

2. Cedron torrens (נחל קדרון; δ χειμάρρους τῶν Κέδρων al. τοῦ Κέδρου), quae vallis ad aquilonem urbis

Ierusalem ex pluribus minoribus valliculis coalescens orientem versus decurrit, *Wadi 'Aqabet el-Suwān* dicta, deinde cursum australem et nomen novum *Wadi Sitti Maryam* assumens urbem a monte Oliveti et a monte Scandali seiungit, denique cum valle Ennom coniuncta et nomine communi *Wadi el-Nūr* (vallis ignis) appellata in directione austro-orientali ad mare Mortuum descendit. [13 D E 1, 2; 18 C 2; 19 A 2; 20 C 1; 21 B 1. 2. 3; cfr Tab. 22].

CEELATHA (קֶהֶלְתָּה), statio Israelitarum in deserto inter Ressa et montem Sepher.

CEILA (קֵילָה, קֶיִלָּה), urbs tribus Iuda in tertia provincia Sephelae, vicus *Qilā* 12 km a Hebron inter aquilonem et occidentem. [4 B 4; 13 C 2].

CELLON terra (ἡ Χελλων scilicet ὄρεα), fortasse regio Chalonitis a fluvio Chalo irrigata, postmodum Chalcidice dicta, inter Ciliciam et desertum syro-arabicum vel, si cum Syro et Italia legitur terra Chaldaeorum, fortasse Haran regio Mesopotamiae septemtrionalis ad occidentem vergentis.

CENCHRAE seu Cenchreae (Κεγχρεαί), portus Corinthi ad sinum Saronicum maris Aegaei. [8 D 3].

CENERETH, CENEROTH v. Genesareth.

GENEZAEI (הַגִּנְזִי) forma numeri singularis cum articulo) recensentur inter populos tempore Abrahae inter fluvium Aegypti (*Wadi el-'Arish*) et Euphraten incolentes.

CENI v. Cinaei.

CENNEROTH v. Genesareth 2.

CEPHIRA v. Caphira.

CERETHAEI, CERETHI (כֶּרֶתִּים, כֶּרֶתִּי), tribus aliqua incolens ad meridiem tribus Iuda, fortasse philisthaica. Eis copulari solent Phelethaei, Phelethi (פֶּלֶתִּי) i. e. Philisthaei vel aliqua tribus philisthaica. Cerethi et Phelethi erant custodes corporis regis, una cohors.

CESELETHHABOR (כְּסֵלֶת תְּבוֹר i. e. lumbi vel fiducia Thaboris), urbs in confinibus Issachar et Zabulon, eadem quae Casaloth tribus Issachar, vicus *Iksāl* ad occidentem montis Thabor. [4 B 2; 11 B 4].

CESIL urbs v. Bethul.

CESION (קֶשִׁיּוֹן), urbs tribus Issachar, etiam Cedus (קֶדֶשׁ) dicta, *Tell Abu Qudeis* inter *Ledj-djun*, *Rummāne* et *Zer'in*. [4 B 2; 11 B 4; 12 D 1].

CETEI (Κετιεῖς) sunt Macedones, alias Cethim (vide s. v.).

CETHIM, CETTHIM (כֶּתִּיִּים, כֶּתִּיִּים), populus a Iavan parente Ioniorum descendens, sensu strictiore Cyprus insula, sensu latiore insulae maris Mediterranei orientalis et etiam regiones maritimae adiacentes. [1 B 2].

CETHLIS (כֶּתְלִישׁ), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae; ignota.

CETRON (קֶטְרוֹן), urbs tribus Zabulon, quae eadem esse putatur cum Cateth seu Cathed et etiam cum Cartha.

CETTHIM v. Cethim.

CETURA (קֶטוּרָה), uxor seu concubina Abraham, mater Zamran, Ieesan, Madan, Madian, Ies-boc, Sue, a quibus descendunt Arabes qui dicuntur Ceturaei.

CHABUL terra (אֶרֶץ כַּבּוּל), regio viginti urbium, quas Salomon Hiram regi Tyri tradidit, in terra Galil, quae aquilonarem partem tribus Nephthali comprehendebat et circulus gentium vocabatur. A regione Chabul distinguenda non videtur urbs eiusdem nominis; v. Cabul.

CHALANNE (כַּלְנָה, כַּלְנֶה), urbs Nemrod in terra Sennaar, probabiliter eadem quae Calano (כַּלְנֶה). Fortasse est assyr. Kulunu, Kullani, urbs Babyloniae meridionalis, cuius nomen semiticum traditur fuisse *Zirlab*; eam esse hodiernum *Zerghul* in Babylonia meridionali ad ripam orientalem *Shatt el-Hai* alii affirmant, alii addubitant. Ab aliis Chalanne seu Calano conicitur esse Ctesiphon iuxta ripam orientalem Tigridis paulo infra confluentem Dialae et Tigridis, ab aliis assyr. Nippuru, hodie *Niffur*. [5 D 2].

CHALDAEA, CHALDAEI (כַּשְׁדִּים), regio ad oram sinus Persici sita, assyr. Kaldū vel Kaldi, cuius finibus continebatur etiam urbs Ur (*Mughair*). [1 C 2; 5 DE 2. 3].

CHALE (כַּלְה), una ex quattuor urbibus, quae civitatem magnam Ninive efformant, assyr. Kalhū, nunc *Nimrūd* ad confluentem Tigridis et Zabac superioris. [7 C 4 et Tabella: Chale].

CHALI (חָלִי), urbs tribus Aser, fortasse *Ahirbet 'Alja* in media fere tribu Aser. [11 B 2].

CHAM (חָם), filius Noe natu minimus. Posteriores Cham incolebant potissimum Arabiam, Aethiopiam, Aegyptum, Chanaanitiden, Phoenicen, Syriam.

CHAMAAM (כַּמּוֹהָם Kethib, sed in multis mss. כַּמּוֹהָם), locus quidam iuxta Bethlehem, diversorium, ut videtur, a Chamaam proprietario appellatum.

CHANAAN (כְּנַעַן), filius Cham, pater gentium, quae continuam regionem obtinebant a Sidone usque Gomorrhā. Terra Chanaan patriarchis promissa complectebatur tractum continuum ad occidentem Iordanis, Philisthaeam includebat et ad Sidonem usque pertingebat. [Tab. 4].

CHANATH v. Canath.

CHARACA (ἐλς τὸν Χάρακα), locus quidam in Galaad quem Iudaei, qui vocantur Tubianaei, incolabant; conicitur esse *el-Hurriyik* [16 D 3] in *Wādi el-Ghār* inter *Djebel Haurān* et *Tell 'Ashtura* (Astarothcarnaim) vel *el-Kerak* [16 E 4] haud procul a priore situ inter meridiem et orientem. Vide etiam Datheman.

CHARAN. 1. Charan (כָּרַן), stirps Horraeorum.

2. Charan, urbs Mesopotamiae; v. Haran.

3. Charan urbs inter Ecbatana et Ninive in confinibus Mediae et Assyriae; sed in diversis textibus nomen urbis quam maxime variat.

CHARCAMIS (כַּרְכַּמִּישׁ), urbs fortasse maxime principalis terrae Khatti (Hethitarum), probabilissime *Djerābis*-Europos aquilonem versus a *Mab-bogh*-Hierapoli et a fluvio *Sādjar* in dextera Euphratis ripa; assyr. Gargamis vel Kargamis. [9 C 1].

CHASLUIM v. Casluim.

CHASPHIA (כַּסְפִּיָּא), pagus haud longe ab Ahava fluvio inter Babylonem et Ierusalem.

CHEBBON (כְּבֹן), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephela, probabilius eadem ac Machbena (מַכְבְּנָה), vicus *el-Qubribe* unius horae spatio ab Eleutheropoli inter meridiem et occidentem. [13 C 2].

CHEBRON v. Hebron.

CHELLUS (Χελλός), regio ab occidente Iordanis, probabiliter Elusa inter Bersabee et Cadesbarne, hodie *Khalasa*. [3 E 1].

CHELMAD (כְּלֶמֶד), emporium Mesopotamiae, Is, *Hit* in ripa Euphratis dextera [5 D 2], secundum alios *Kalwadha* prope *Baghdad*.

CHELMON (Κουμὼν), urbs prope Bethuliam, vicus *Yamūn* 6 km a *Djenūn* (Engannim) inter aquilonem et occidentem [11 B 5; 12 D 2] vel forte vicus *Qumiye* inter Hermon minorem et montem Gelboe vel *Tell Qaimūn* (= Iecnam) ab oriente Carmeli prope Cisonem torrentem.

CHENE (כְּנֶה), emporium Mesopotamiae, eadem urbs atque Chalanne.

CHERUB (כְּרֻב), urbs chaldaica v. Adon.

CHESLON (כְּסֻלֹן), urbs in termino aquilonari tribus Iuda occidentem versus, vicus *Kesla* inter Bethisames et Cariathiarim. [4 B 4; 13 C 1].

CHEZIB (כְּזִיב), Vulgata mendose : ultra cessavit), eadem urbs atque Achzib in Sephela; v. Achazib 2.

CHIDON v. Area Chidon.

CHIUS (Χῖος), insula in Archipelago iuxta litus Ioniae, cuius urbs principalis etiam Chius vocabatur. Hodie *Sakiz*. [8 E 3].

CHoba (Χωβά). **1.** Urbs contra Holofernem munita, probabilius eadem atque Chobai (Χωβαί). **2.** Urbs, ad quam usque exercitus Holofernē caesus est; fortasse eadem quae Hoba, vicus *el-Qū-būn* dimidia fere hora a Damasco aquilonem versus. [10 E 2].

CHOBai v. Choba 1.

CHOBAR (כְּבַר), fluvius in Babylonia, fortasse *Nahr Malcha*, magnus ille canalis, quo Nabuchodonosor Euphraten et Tigridem coniunxit.

CHOLA (Χωλά), urbs; fortasse eadem quae Gaulon seu Golan.

CHORRAEI v. Horraei.

CHOZEBA (כְּזֵבָא; 1 Par. 4,22 Vulgata : viri mendacii), urbs tribus Iuda. Si non est eadem atque Achazib 2, agnosci potest *Khirbet Kuweiziba* inter Hebron et Bethlehem. [13 D 2; 20 B 3].

CHUB (כֻּב), populus Aegyptiis subiectus vel foederatus, probabiliter mendose pro לִיב, Libyes.

CHUN (כֻּן), urbs Adarezer regis Soba, fortasse Conna Romanorum, hodie *Kuna* iuxta *Wādi Yafse*. [10 D 1].

CHUS (כֻּשׁ), filius Cham, progenitor Cushitarum. [1 B 4].

CHUS, CHUSI (Χούς), oppidum iuxta torrentem Mochmur nec procul ab Ecrebel inter meridiem et orientem Bethuliae, fortasse vicus *Qūza* seu *Kūza* 9 km a *Nābulus* (Sichem) austrum versus et 8 km ab *Aqrabe* occidentem versus. [12 D 3].

CHUTHAEI v. Cutha.

CIBSAIM (כִּבְצַיִם), urbs in orientali parte tribus Ephraim, probabiliter eadem ac Iecmaam.

CILICIA (Κιλικία), provincia maritima Asiae minoris, occidentem versus contigua Pamphyliae, aquilonem versus contigua Lycaoniae et Cappadociae, orientem versus contigua Syriae. Pars occi-

dentalis ab asperitate montium vocabatur Tracheotis, Cilicia Trachea seu aspera, pars orientalis Cilicia Pedias seu campestris. [5 AB 1; 8 G 3].

CINA (כִּנָּה), urbs tribus Iuda in Negeb, fortasse urbs Ceni seu Cinaeorum, qui in Negeb sedes fixerant.

CINAEI (כִּנְיָ, כִּנְיָ, כִּנְיָ, כִּנְיָ), populus, cuius historia inde ab Abraham usque ad Davidis aetatem saepius cum historia populi electi connectitur.

CISON (כִּשְׁוֹן), torrens, qui planitiem Esdreion percurrens ad sinum Ptolemaidis fertur, hodie *Muqatt'a*. [11 A 3 B 4].

CLAUDA v. Cauda.

COA (כִּקְיָה, כִּקְיָה, Vulgata: de Coa) regio, ex qua sicuti ex Aegypto equi Salomonis coemebantur; videtur in confinibus Aegypti et Palaestinae quaerenda, fortasse Qui i. e. Cilicia orientalis. [3 B 4].

GOA (כִּקְיָה), gens cum Babyloniis et Chaldaeis foedere iuncta contra Iudaeam et Ierusalem, assyr. Qutu in regione Matu-Qutu ad meridiem Assyriae. [5 D 2].

COELESYRIA (ἡ Κοίλη Συρία) vocatur inde ab Alexandri Magni tempore vallis fertilis et amoena inter Libanum et Antilibanum. [9 A 3. 4; 10 CD 1. 2]. Sed generatim apud veteres sensu latiore adhibetur et in libris Mach. etiam regionem damascenam comprehendit.

COLOSSAE (Κολοσσαί), urbs Phrygiae maioris haud procul Hierapoli et Laodicea sita, cuius ruinae repertae sunt 4 km a Chonis (hodie *Chonus*) aquilonem versus. [8 F 3].

CONAS (Κωνάς), urbs contra Holofernem munita (nisi forte Iudith 4,4 legendum sit *κώμας* pro *Κωνάς*).

CONTRADICTIONIS AQUA prope Cadesbarne, ubi iurgati sunt filii Israel contra Dominum.

COOS (Κόως, Kōws), parva insula in mari Aegaeo e regione Cuidi et Halicarnassi. [8 E 3].

CORINTHUS (Κόρινθος), urbs graeca in Isthmo Peloponnesi inter duo maria Ionium et Aegaeum sita, duobus portibus instructa Lechaecensi versus Italiam et Cenchreensi versus Asiam. [8 D 3].

COROZAIN (Χορζαῖν, Χωρζαῖν, Χωρζαῖν, Χορζαῖν, Χορζαῖν), urbs prope lacum Genesareth, ruinae *Kerāze* 3 km a *Tell Hum* (Capharnaum) aquilonem versus [4 C 2; 11 C 3; 17 C 1], secundum alios autem *Karsi* haud procul a litore lacus orientali 10 km ab ostio Iordanis. [16 B 3; 17 C 2].

COUS v. Coos.

CRETA (Κρήτη), insula magna in archipelago maris Mediterranei. *Candia*. [1 A 2; 8 DE 4].

CULON (Κουλόν), urbs tribus Iuda in quinta provincia montis, vicus *Quloniyē* 6,5 km occidentem versus a Ierusalem. [4 B 4; 13 D 1; 18 B 2; 20 B 4].

CUTHA (כּוּתָּה, כּוּתָּה), urbs Assyriorum, assyr. Kuti (Kutu?) in Babylonia, hodie *Tell Ibrāhim* 28 km a Babel inter aquilonem et orientem. [5 D 2].

CYPRUS (Κύπρος), insula in parte orientali maris Mediterranei iuxta Ciliciam et Syriam. [1 B 2; 5 A 2; 8 G 4].

CYRENE (Κυρήνη), urbs florentissima Libyae pentapolitanae (seu cyrenaicae). [8 D 4].

CYRENE (כִּירָה), regio, in quam Theglathphalasar III. habitatores Damasci transtulit; coniecitur esse Haran [5 C 1; 8 II 3] vel regio ad Cyrum amnem, qui iunctis cum Araxe aquis in Caspium mare devolvitur [5 E 1] vel urbs *Κούρνα* (Ptol. VI. 2,10) ad Mardium fluvium sita in Media australi vel Cyrhastica inter Orontem et Euphratem vel regio babilonica vel denique, si textus emendandus foret, Coa (Qutu) ad meridiem Assyriae. [5 D 2].

D

DABERETH (דַּבְּרֶת cum articulo), urbs tribus Issachar in confinibus Zabulon, vicus *Debariye* ad radices montis Thabor. [4 C 2; 11 C 4].

DABIR. 1. Dabir (דַּבִּיר, דַּבִּיר, דַּבִּיר), urbs tribus Iuda in prima provincia montis, antiquitus ap-

pellata Cariathsenna (כַּרְיַת־סֵנָה) et Cariath Sepher (כַּרְיַת־סֵפֶר), probabilissime vicus *el-Dāhariye* medius fere inter Hebron et Bersabee. [4 B 5; 13 C 3].

2. Terminus Dabir (גְּבֻל לְדַבִּיר) in termino aquilonari montanorum Gad, fortasse idem ac Loda-bar.

DADAN, DEDAN (דדן). 1. Filius Regma filii Chus, a quo Dedanitae cushitici in litore insulisque maris Persici. [1 C 3].

2. Filius Iecsan filii Abrahae et Ceturae, a quo Dedanitae ceturaei Idumaeis vicini in Arabia aquilonari occidentem versus. [1 B 2].

DALMANUTHA v. Magedan.

DALMATIA (Δαλματία), regio montana in orientali litore maris Adriatici, ab anno 9 p. Chr. pars provinciae romanae, quam Illyricum vocant. [8 C 2].

DAMASCUS (דמשק, דܡܫܩ, Δαμασκός), urbs ad radices Antilibani in planitie magna et amoena, quam circumscribunt ab aquilone Antilibanus, ab occidente Hermon maior, ab austro *Djebel el-Mānī'a*, ab oriente lacus seu paludes *Bahrat el-'Ateibe*. Vocatur hodie *Dimishq el-Shām* vel simpliciter *el-Shām*; regio damascena vocatur *Ghūta* i. e. vallis fertilis. [1 B 2; 2 C 1; 5 B 2; 8 G 4; 9 A 4; 10 E 2. 3].

DAMNA (דמנה), urbs tribus Zabulon, probabiliter eadem quae Remmon 2.

DAN (דן). 1. Tribus Israel, cuius partem orientalem et montanam cingunt Ephraim, Benjamin, Iuda, planitiem occidentalem ab austro Philisthaea, ab aquilone et oriente sors Ephraim. [4 AB 3. 4].

2. Urbs Palaestinae maxime aquilonaris, prius appellata Lais, Lesem, hodie *Tell el-Qāḍi* ad fontes *Nahr Leḍḍān* et occidentem versus a *Bāniyas*. [4 C 1; 9 A 4; 11 D 1; 16 B 1].

3. Dan silvestria (דן יען), probabiliter Lais-Dan.

4. Castra Dan prope Cariathiarim.

5. Vide Vedan (דן), quod perperam vertitur : et Dan).

DANNA (דנה), urbs tribus Iuda in prima provincia montis.

DAPHCA (דפקה), statio Israelitarum inter desertum Sin et Alus; quaerendae sunt stationes Daphca et Alus inter desertum Sin (planitiem *el-Markha*) et Raphidim (*Wādī Feirān*). [3 CD 4].

DAPHNE (Δάφνη), lucus Apollinis et Artemidis prope Antiochiam Syriae, vicus *Beit el-Mā* i. e. domus aquae ad ripam sinistram Orontis, quo ab Antiochia urbe separatur. [9 A 1].

DAPHNIS v. Ain 1.

DATHEMA (Δάθεμα, Δάθεμα, Δάθαμα), castellum, fortasse *'Athamān* prope *Der'at* [45 D 1; 46 D 4] vel *el-Remthe* in via Peregrinantium nec procul a *Der'at* inter meridiem et orientem [45 C 1; 46 C 4] vel *el-Hōsn* inter austrum et orientem ab *el-Remthe* [45 C 1; 46 C 4].

DEBBASETH (דבששת), urbs in termino tribus Zabulon, fortasse *Djebātā* inter meridiem et occidentem a Nazareth. [41 B 4].

DEBERA (דברה cum He locali), urbs in confinibus Iuda et Benjamin. Vestigium nominis, si non corruptum supponitur, cernunt in *Thogret el-Debi* prope *Qal'at el-Dam* (Adommim). [49 C 2].

DEBLATHA (דבלה) probabilius est Rebla seu Reblatha in terra Emath; v. Rebla 2.

DEBLATHAIM (בית דבלתים, Vulgata: domus Deblathaim), urbs Moab, seu Helmondeblathaim (עלמון-דבלתים), statio Israelitarum inter Dibongad et montes Abarim.

DECAPOLIS (ἡ Δεκάπολις), confoederatio politica decem (postea plurium) urbium hellenisticarum transiordanicarum, quibus una cis Iordanem accedebat Scythopolis (Bethsan).

DECLA (דקלה), filius Iectan. Tribui Decla assignant aliqui regionem *Nedjrān* in aquilonari parte *Yemen*. [Cfr 1 C 4].

DEDAN v. Dadan.

DELEAN (דלען), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae; ignota.

DELUS (Δῆλος), insula in mari Aegaeo, minima inter Cyclades. [8 E 3].

DENABA (דנהבה), urbs regia in Edom.

DERBE (Δέρβη), urbs Lycaoniae. [8 G 3].

DESSAU (Δεσσαού), castellum Machabaeorum, ignotum.

DIBON (דיבון). 1. Urbs in tribu Ruben, statio Israelitarum Dibongad (דיבון-גד), hodie *Dibān* hora et dimidia ab Arnone aquilonem versus. [4 C 5; 14 B 3].

2. Eadem ac Dimona.

DIBONGAD v. Dibon 1.

DIEVI (דיהוי), tribus susiana vel aelamitica in Samariam translata.

DIMONA (דימונה), urbs in meridie (Negeb) Iuda, semel Dibon vocata. Coniicitur esse *Tell el-Dhib* prope *Tell 'Arād* inter aquilonem et orientem. [Cfr 13 D 3].

DINAEI (דינאי), gens de Babylonia in Samariam translata.

Diocaesarea eadem ac Sepphoris.

DIOSPOLIS v. Lod.

DIZAHAB דִּזְחָב, Vulgata : ubi auri est plurimum, mansio Israelitarum, fortasse portus *Dzahab* ad orientem montis Sinai in lingua sinus Aelanitici. [3 E 4].

DOCH (Δόχ), arx, cuius nomen conservat *Ain Duk* 6 km a Iericho inter aquilonem et occidentem ad radices aquilonares montis Quarantania (*Djebel Quarantal*) et prope viam romanam, quae Ierichunte in Samariam ducit. [13 E 1; 14 A 4].

DODANIM דֹּדָנִים, populus a Iavan i. e. a Graecis oriundus, fortasse Dardani vel Rhodii cum LXX 'Ρόδοι.

DOMMIM v. Phesdomim.

DOR v. Hammoth Dor.

DOR דֹּר, urbs manassaea in territorio Aser, assyr. Duru, hodie *Tanfura* ad mare infra Carmelum. [4 B 2; 11 A 4].

DORA (Δωρᾶ), eadem ac praecedens.

DOTHAN, DOTHAIN דֹּתָן, דֹּתַיִן cum He locali), urbs Samariae, *Tell Dōthān* inter *Sebasfya* Samariae et *Djenin* Engannim. [11 B 5; 12 D 2].

DRACONIS FONS עֵין הַתַּנִּין in superiore parte vallis Hinnom inter portam vallis et portam stercoris, probabiliter ad austrum piscinae serpentum (*Birket el-Sultān*). [Tab. 22].

DUMA דִּמְיָה. 1. Tribus ismaelitica in Arabia aquilonari occidentem versus, ubi hodie est *Duma el-Djandal* i. e. Duma saxeae et oasis *el-Djof*. [1 B 2].

2. Urbs eadem ac Roma 1.

DURA דִּירָא, campus provinciae Babylonis. Circiter 8 km a Babylone inter austrum et orientem sunt *Tolul Dura* i. e. colles *Dura* iuxta *Nahr Dura* ibique cernitur collis *el-Mokhattat* (la colline ali-*gnée*) 6 m altus supra basin quadratam 14 m. [Tab. 6].

E

EBAL. 1. Ebal (עֵבֶל), tribus Iectanidarum in Arabia australi. Etiam hodie nomine *Abil* et regio et varii pagi in *Yemen* [4 C 4] designantur.

2. Ebal mons v. Hebal.

ECBATANA אֶכְבָּתָנָא, *Ἐκβάταννα*. 1. Urbs et caput Mediae, ubi hodie *Hamadan*. [4 C 2; 5 E 2].

2. Urbs in Media aquilonari seu Atropatene, Ecbatana secunda, ubi hodie *Takti Soleiman*.

ECREBEL (Ἐκρεβέλ), oppidum inter austrum et orientem Bethuliae, fortasse *Aqrabe*. [12 E 3].

EDEMA אֶדְמָה, urbs Nephthali, probabiliter *Khirbet Adma* [4 C 2; 11 C 4; 15 A 4] ad dexteram ripam Iordanis paulo infra lacum Tiberiadis vel fortasse *Dāmiye* [11 C 3; 17 B 2] inter Tiberiadem et montem Thabor.

EDEN (עֵדֶן). 1. Vide Paradisus.

2. Filii Eden in Thalassar, *Bit Adini* in parte quam maxime occidentali Mesopotamiae ad utramque Euphratis ripam. [5 BC 1].

3. Beth Eden (Vulgata : domus voluptatis), regio Syriae, apud Ptolemaeum *Λαοδιαισος*, urbs Laodiceas, hodie *Ehden* prope *Bsherre* in Libano. [9 A 3].

EDER (עֵדֶר), urbs tribus Iuda in Negeb.

EDOM, IDUMAEA אֶדְוִם, *Ἰδούμᾶ*, *Ἰδουμαία*. In Vetere Testamento Edom = mons Seir vocabatur primitus regio ad occidentem vallis *el-Araba*, postmodum etiam ad orientem eiusdem vallis. [1 B 2; 3 EF 2. 3; 5 B 3; 13 E 5]. Multo latius extenduntur aetate graeco-romana fines Idumaeae, cuius terminus aquilonaris assignari potest linea ab Azoto per Eleutheropolin Hebronem ducta.

EDRAI אֶדְרַי. 1. Urbs in Basan, hodie *Edre'at*, brevius *Der'at* vel *Der'a* in planitie montana, quam ab oriente et aquilone Hieromax (*Yarmūk*) circumfluit, ab austro mons calcarius *el-Zumle* superat. [4 D 2; 15 D 1; 16 D 4].

2. Urbs tribus Nephthali, vicus *Ya'tir* medius fere inter Tyrum et lacum *Hule* [11 B 2] vel probabiliter arx Tyriorum neque diversa ab Edrai 1.

EGLON (עֵגְלוֹן), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae, *Khirbet 'Adjlān* ab Eleutheropoli quattuor horis occidentem versus. [4 A 4; 13 B 2].

ELAM v. Aelam.

ELATH v. Aelath.

ELCESAEUS (הַעֲלֵסָאִי) i. e. ex vico Elcesi (vel Elqosh) oriundus designatur Nahum propheta. Correspondet vicus *el-Kauze* prope *el-Rāme* in

Nephthali vel ex aliorum opinione vicus *Qessiye* prope Eleutheropolim inter austrum et orientem.

ELEALE (אֶלְעָלָה), urbs tribus Ruben, ruinae *el-'Al* aquilonem versus ab *Heshan*. [4 B 4; 14 B 1; 15 B 4].

ELEPH (אֶלְפָּה), urbs tribus Benjamin, ignota, fortasse eadem ac Sela (Sela ha-Eleph).

Eleutheropolis (Ἐλευθερόπολις) seu Baitogabra, *Beit Djibrin* inter Hebron et Azotum. [13 C 2]. In S. Scriptura non legitur, sed ad situm urbium biblicarum determinandum saepe inservit.

ELEUTHERUS (Ἐλευθερος), fluvius, qui Phoeniciam a Syria dividit et inter Tripolim et Aradum in mare Mediterraneum effunditur, hodiernus *Nahr el-Kebir* (fluvius magnus). [9 A 3].

ELIM (אֵילִים), statio Israelitarum inter Mara et desertum Sin, *Wādi Gharandel*. [3 C 3].

ELIM puteus v. Beer Elim.

ELISA (אֵלִישָׁה), filius Iavan, gens graeca, populatio aeolica Graeciae europaeae (Carthago [?], Sicilia, Italia inferior, Peloponnesus).

ELISEI FONS prope Iericho, hodie *'Ain el-Sultān*. [13 E 1; 14 A 1; 19 D 1].

ELLASAR v. Pontus 1.

ELMELECH (אֶלְמֶלֶךְ), urbs tribus Aser; vestigium nominis fortasse conservat *Wādi el-Meleh* tributarius Cisonis haud procul a *Haifā*. [11 B 3].

ELMODAD (אֶלְמוֹדָד), gens lectanidarum, ignota.

ELON (אֵילָן), urbs tribus Dan, probabilius eadem ac Bethanan (hebr. Elon-Beth-Hanan).

ELTECON (אֶלְתֶּקֶן), urbs tribus Iuda in quarta provincia montis, ignota.

ELTHECE, ELTHECO (אֶלְתֶּכָה), urbs tribus Dan, assyr. Altaquu, fortasse *Beit Luqyā* inter *Beit Nubā* et Bethoron superiorem. [Cfr 13 C 1].

ELTHOLAD (אֶלְתֹּלָד), urbs tribus Simeon in Negeb.

ELYMAIS (Ἐλυμαίς), civitas in Perside vel potius secundum editiones criticas 1 Mach. 6,1 provincia regni persici scil. Aelam.

EMATH 1. Emath (חֶמַת), urbs ad Orontem sita, apud Graecos Epiphania, assyr. Khamatti (terra, raro urbs), hodie *Hamā*. [5 B 2; 8 H 4; 9 B 2]. Introitus Emath (בֵּית חֶמַת) agnoscitur *Merdj 'Ayyūn*,

planities inter *Nahr Litānī* et *Nahr Hāshbānī*, per quam aditus fit ex Palaestina in Coelen Syriam seu vallem *Begā'a*. [1 C 1; 9 A 4; 10 BC 3; 11 C 1].

2. Emath (חֶמַת) v. Hammoth Dor.

3. Emath Suba (חֶמַת צִיבָה), regio a Salomone subacta est vel Emath 1 vel ignota quaedam Emath vel forte regnum Emath et Soba (vide s. v.) illo tempore unitum.

4. Turris Emath (חֶמַתָּה = Hammea vel forte Mea) inter angulum urbis Ierusalem aquilonarem et portam oviariam. [Tab. 22].

EMER v. Emmer.

EMIM (אֵמִים), gigantes in terra, quae postea Moabitarum erat.

EMMAUS 1. Emmaus (Ἐμμαούς), urbs in regione tribus Dan, ab ineunte saeculo tertio p. Chr. Nicopolis appellata, hodie *'Amwās*. [13 C 1].

2. Emmaus (Ἐμμαούς), castellum in spatio stadiorum 60 (160?) a Ierusalem, secundum traditionem antiquam *'Amwās*. Alii praeferunt *Qulōniye* (v. Culon) 30 stadiis a Ierusalem occidentem versus, alii *Qubeibe* [13 D 1; 18 B 1] 60 stadiis a Ierusalem inter aquilonem et occidentem.

EMMER (אֶמֶר), regio chaldaica; v. Adon.

EMONA (כְּפַר הַעֲמוֹנִי), urbs tribus Benjamin, fortasse *Kefr 'Ana* prope *Beitin* (Bethel) aquilonem versus. [13 D 1].

ENAC, ENACIM (עֲנָקִים, עֲנָק), stirps virorum procerae staturae in Chanaan meridionali tempore Abraham et Iosue.

ENAIM (הַעֵינִים i. e. duo fontes seu duplex fons), urbs tribus Iuda in prima provincia Septhelae inter Odollam (*Khirbet 'Id el-Mā*) et Thamna (*Tibne*). [Cfr 13 C 2].

ENAN villa (חֶצֶר עֵינָן) seu atrium Enon (חֶצֶר עֵינָן), terminus aquilonaris terrae promissae attingens orientalem. Prope *Bāniyās* duo vici *Haazur* et *el-Hadr* [16 C 1] aliquam nominis similitudinem cum חֶצֶר prae se ferunt.

ENDOR (עֵין-דֹּדָר, עֵין-דֹּדָר i. e. fons Dor), urbs tribus Manasse in territorio Issachar, hodie *'Endur* in descensu aquilonari collis vulcanici *Tell el-Adjul* austrum versus a monte Thabor. [11 C 1].

ENGADDI (עֵין גַּדִּי i. e. fons hoedi), urbs in deserto Iuda mari Mortuo adiacens, antiquo nomine Asasonthamar חֶצֶר הַמָּוֶת, חֶצֶר הַמָּוֶת i. e. amputatio palmarum), hodie *'Ain Djidi* fere in medio litore occidentali maris Mortui ad radicem rupium, quae 20 fere minutis a litore distantes praerupte in altum

assurgunt; fons, a quo nomen loci, ex altitudine 65 m quasi per varios gradus descendit [3 F 1; 4 C 5; 13 E 3; 14 A 3].

ENGALLIM (עֵינַן-גָּלִילִים) i. e. fons duorum vitulorum in litore maris Mortui, fortasse *Ain el-Feshkha* in superiore litore occidentali ex humo palustri inter canneta prosiliens. [19 D 3].

ENGANNIM (עֵינַן-גַּנִּים) i. e. fons hortorum.

1. Urbs tribus Iuda in prima provincia Sephelae (Vulgata: Aengannim), hodie *Khirbet Umm Djen* prope *Ain Shems* (Bethsames 1). [13 C 2].

2. Urbs tribus Issachar, hodie *Djenin* austrum versus a *Zer'in* (Iezreel). [11 B 5; 12 D 2].

ENHADDA (עֵינַן-הָדָדָה) i. e. fons acer seu velox, urbs tribus Issachar, fortasse *Kufr Adan* prope *Djenin* (Engannim 2) inter aquilonem et occidentem. [11 B 5; 12 D 2].

ENHASOR (עֵינַן-הַצֹּר) i. e. fons pagi, urbs tribus Nephthali (vel arx Tyrionum), fortasse *Khirbet Haseir* inter Scalam Tyrionum (*Ras el-Naqura*) et lacum *Hule*. [11 B 2].

ENNOM (הֶנּוֹם) vallis latus australe et occidentale urbis Ierusalem attingens, *Wadi el-Rababi*. [21 B 3; Tab. 22].

ENON v. Enan.

ENSEMES (עֵינַן-שֶׁמֶשׁ, Vulgata interpretatur: Fons Solis), fons in confinibus Iuda et Benjamin, *Ain el-Hod* (gall. *la source de l'aube*), a christianis dictus fons Apostolorum, viginti minutis a Bethania Iordanem versus [18 D 2; 19 B 2] vel forte *Ain el-Rawabi* iuxta antiquam viam Ierichuntinam, quae per *Wadi el-Rawabi* decurrit.

EPHA (עֵיפָה), gens madianitica, quacum comparatur *Hayapa*, *Haipa* tribus Arabiae aquilonaris.

EPHER. 1. Ephher (עֵפְרָה), gens madianitica fortasse *Ofr* in *Nedjed Ofr*.

2. Ephher terra (אֶרֶץ עֵפְרָה) in aquilonari parte Sephelae quaerenda.

EPHES DAMMIM v. Phesdomim.

EPHESUS (Ἐφεσος), metropolis Ioniae ad ostium Caystri fluminis et mare Icarium inter Smyrnam et Miletum. Prope eius ruinas exstat vicus *Ajasoluk*. [8 E 3].

EPHRA (עֵפְרָה). 1. Urbs patria Gedeonis in sorte Manasse cisiordanica, fortasse in *Wadi Far'a* haud procul a *Tallaza* in vicinia Sichem. [Cfr 12 E 2. 3].

2. Urbs eadem atque Ophera tribus Benjamin, etiam Ephraim, Ephron, Aphairema, Ephrem appel-

lata, hodie *el-Taiqibe* prope *Beit'in* (Bethel) inter aquilonem et orientem. [4 B 4; 13 D 1].

EPHRAIM (אֶפְרַיִם). 1. Tribus Israel, cuius territorium cingunt Iordanis, tribus Benjamin et Dan, mare Mediterraneum, sors Manasse cisiordanica; sed tractus ille iuxta mare de finibus Ephraim excisus et Danitis attributus est. [4 ABC 3. 4].

2. Ephraim mons inter planitiem Esdrelon et montana Ierusalem; terminus australis assignari potest *Nebi Samud* (895 m). [18 BC 2].

3. Ephraim saltus in terra Galaad.

4. Urbs eadem atque Ephra 2.

5. Porta Ephraim in muro urbis Ierusalem aquilonem spectans. [Tab. 22].

EPHRATA (אֶפְרַתָּה, אֶפְרַת) cognominantur Bethlechem et Cariathiarim.

EPHREM (Ἐφραίμ), urbs eadem atque Ephra 2 et Aphairema.

EPHRON. 1. Ephron (עֵפְרֹן), mons in continibus Iuda et Benjamin inter Nephtoa et Cariathiarim; correspondent iuga montium, quibus ab oriente adiacet *Wadi Hanina*, a meridie via Hierosolymis Ioppen ducens. [Cfr 18 BC 2].

2. Urbs eadem atque Ephra 2 et Aphairema.

3. Ephron (Ἐφρών), urbs transiordanica, fortasse eadem ac Gephirus (Polyb. V. 70,12).

ERCHUAEI (אַרְכֻּיָּא), gens in Samariam translata, cui fortasse nomen erat ab urbe Arach (vide s. v.).

ERIOCH (Ἐριώχ) probabilius non est nomen campi, sed regis Aelamitarum.

ESAAN (עֵשָׂאן), urbs tribus Iuda in secunda provincia montis, fortasse *el-Samyā* inter austrum et occidentem a *Yutta* (Iota) eiusdem provinciae. [13 C 3].

ESCOL vallis (נַחַל אֶשְׂכּוֹל, Vulgata: Nehelescol, torrens botri, vallis botri) prope Hebronem. Nomen antiquum in memoriam revocant *Ain Qashqala* fons paucis minutis ab urbe Hebron inter aquilonem et occidentem in vinetis scaturiens et *Wadi Beit Iskahil* in eadem directione versus *Beit Iskahil* ducens. [13 C 2].

ESDRELON (Ἐσδρηλὼν, Ἐσδρηλὼν) nomen urbis et planitiei, quae alias Iezrael, Iezrahel (vide s. v.).

ESEM, urbs eadem atque Asem.

ESEQ, puteus v. Calumnia.

ESNA (אֶשְׁנָה), urbs tribus Iuda in tertia provincia Sephelae, vicus *Idna* inter Eleutheropolim et Hebron. [13 C 2].

ESTAOL v. Esthaol.

ESTHAMO, ESTHEMO, ISTEMO (אֶשְׁתַּחֲוֶה), urbs tribus Iuda in prima provincia montis, vicus *el-Semā'a* tribus horis a Hebron meridiem versus. [4 B 5; 13 C 3].

ESTHAOL, ESTAOL (אֶשְׁתַּחֲוֶה), urbs tribus Iuda in prima provincia Sephelae, vicus *Eshu'a* occidentem versus a Ierusalem et paulo infra Nicopolim (*'Amwās*). [4 B 4; 13 C 4].

ETAM (עֵיטָם). 1. Urbs tribus Simeon, *Khirbet 'Aitān* ab Eleutheropoli meridiem versus.

2. Urbs tribus Iuda in quinta provincia montis, quaerenda prope fontem *'Ain 'Atān*, qui est unus ex quattuor fontibus in vicina regione lacuum Salomonis sitis prope *Urūs* paulo infra Bethlehem. [20 B 2].

3. Petra Etam, silex Etam est fortasse petra *'Arāq Isma'in* iuxta *Wādi Isma'in* in regione *'Artuf* [13 C 1], quae in linea recta quinque horas Hierosolymis occidentem versus abest. Alii quaerunt petram Etam prope *Beit 'Atāb* in directione austro-orientali ab *'Artuf* [13 C 2], alii prope *'Ain 'Atān*. [20 B 2].

ETHAM (אֶתָם), castrametatio Israelitarum inter Socoth et Mara, urbs vel arx, a qua desertum Etham [3 C 2] nomen habet, fortasse prope ostium illius canal, qui a Nilo apud Bubasten per *Wādi Tūmilat* fluens in lacum *Timsāh* ducit.

ETHAN (אֵיתָן) fluvii sunt fluvii perennes.

ETHER, ATHAR (עֶתֶר), urbs tribus Iuda (Simeon) in tertia provincia Sephelae, a qua non differunt Thochen, Thalcha, Athach; hodie *Khirbet el-'Atr* prope Eleutheropolim. [13 C 2].

ETROTH (עֶתְרוֹת שׁוֹפָן, Vulgata : Etroth et Sophan), urbs in tribu Ruben, fortasse in vicinitate *Djebel 'Attārus* [14 B 2] quaerenda.

EUPHRATES (פְּרָת, Εὐφράτης) fluvius in montanis Armeniae ex duobus fluviis (*Murad-su* et *Karassu*) coalescit; haud procul a vico *Korna* cum Tigride coniunctus *Shatt el-'Arab* i. e. flumen Arabum audit et in sinum Persicum effunditur. [Tab. 5].

EZEL (הָאֶבֶן הָעֶזֶל, Vulgata : lapis cui nomen est Ezel), lapis viatorius, secundum quosdam idem ac Lapis adiutorii.

F

FIGULI AGER v. Haceldama.

FLUMEN sine addito in Vetere Testamento interdum designat Nilum vel Euphraten vel etiam Tigridem.

FONS (צֶיַן). A fontibus vicinis multa Palaestinae oppida nominatasunt : Aengannim (Engannim), Endor, Engaddi, Engallim, Enhadda, Enhazor, Ensemes seu Fons Solis, Fons Misphat (seu Cadesbarne), Enaim (i. e. duo fontes). Praeterea in S. Scriptura memorantur : fons in via Sur in deserto seu puteus Agar (vide Viventis et videntis me scil. puteus), duodecim fontes in Elim, fons in Rebla (v. Ain 1), fons Rogel, fons aquae Nephtoa, fons

Taphua, fons Harad, fons invocantis de maxilla v. Ramath Lechi), fons prope Iezrahel (v. Aphec 4 et Harad), fons Elisei v. Elisei fons), fons Gihon, fons draconis (v. Draconis fons), fons puteus Iacob (v. Sichar); prope Haran in Mesopotamia erat fons puteus, ubi Rebecca aquam hauriebat.

FORUM APPII v. Appii forum.

FULLONIS AGER erat prope Ierusalem ad extremum aquaeductus piscinae superioris.

FURNORUM TURRIS, apud Flavium Iosephum Hippicus, Hierosolymis erat inter murum latissimum et portam vallis, probabiliter prope portam anguli. [Tab. 22].

G

GAAS (גֵּאָשׁ), mons in montanis Ephraim situs, a cuius aquilonari parte erat Thamnathsare (vide s. v.).

GABA v. Gabaa 2.

GABAA (גִּבְעָה, גִּבְעָה, גִּבְעָה, Vulgata : Gabaa, Gaba, Gabae, Gabee, Geba).

1. Gabaa (גִּבְעָה, גִּבְעָה), urbs tribus Iuda in tertia provincia montis, fortasse *Djeba'* inter Eleutheropolim et Bethlehem. [4 B 4; 13 C 2; 20 A 2].

2. Gabaa, Gaba, Gabae, Gabee, Geba גַּבְעָא, urbs tribus Benjamin, vicus *Djeba'* a *Makhmas* (Machmas) austrum versus distans et interiecto *Wadi Suweinut* separatus. [13 D 1; 18 D 4; 19 B 1].

3. Gabaa Benjamin (גַּבְעָא בְּנִימִין), urbs inter Ierusalem et Rama sita, probabilissime *Tell el-Ful* (collis fabarum); aliqui praeferunt *Ras el-Fawl* inter *Tell el-Ful* et *Djeba'*. [18 C 2; 19 A 1; 20 C 1].

4. Gabaa Saulis (גַּבְעָא שְׂאֻלִי) eadem ac Gabaa Benjamin.

5. Gabaa i. e. collis, in quo erat domus Abinadab prope Cariathiarim vel in ipsa urbe.

6. Gabaa Γαβαά, ubi Holofernes castra posuit, secundum aliquos vicus *Djeba'* circa 5 km a Samaria (Sebaste) aquilonem versus. [12 D 2].

7. Gabaa Hachila v. Hachila.

8. Gabaath, urbs tribus Benjamin, fortasse Gabaa Benjamin vel aliqua urbs Gabaath-Cariath vel collis in urbe Cariath iarim.

9. Gabaath filiorum Benjamin = Gabaa Benjamin.

10. Gabaath Phinees (גַּבְעָא פִּינְחָס), urbs in monte Ephraim, fortasse vicus *Djibya* haud procul a *Tibne* (Thamnathsare? orientem versus. [12 D 3; 13 D 1].

GABAE v. Gabaa 2.

GABAON (גַּבְעוֹן), urbs in tribu Benjamin, vicus *el-Djib* inter Ierusalem et Bethoron a *Nebi Samuil* aquilonem versus. [4 B 4; 13 D 1; 18 C 1].

GABATHON, GEBBETHON (גַּבְתָּוֹן), urbs tribus Dan, fortasse *Qibbiye* inter Lyddam et *Khirbet Tibne*. [13 C 1].

GABBATHA Γαββαθᾶ, aram. גַּבְתָּא i. e. locus eminens, locus prope praetorium in Ierusalem, nomine graeco Lithostrotos λιθοστρωτός, quo indicatur solum vel pavementum eius lapidibus vel tabulis lapideis stratum esse.

GABEE v. Gabaa 2.

GABIM (גַּבִּים), vicus inter Ierusalem, Gabaam Saulis et Anathoth, ignotus.

GAD (גָּד), tribus Israel, media inter Ruben et Manasse transiordanicam, complectens depressionem Iordanis orientalem a mari Mortuo usque ad mare Ceneroth et regionem montanam a Hesebon usque ad Mahanaim. [4 CD 2. 3. 4; cfr 14 B 2].

Gadara Γαδαρα, urbs Decapoleos, metropolis Peraeae, hodie *Umm Qeis* infra fluvium *Yarmuk*. [15 B 4; 16 B 4].

GADARENORUM regio v. Gerasenorum regio.

GADER גָּדֵר, urbs in regione australi Palaestinae, probabiliter eadem ac Bethgader.

GADEROTH, GIDEROTH גִּדְרוֹת, urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae, fortasse eadem quae Cedron et Gedor; v. Cedron 1.

GADEROTHITES גִּדְרוֹתִית, cognominatur Iezabad Beniaminita; eius patria igitur erat Gadera quaedam in tribu Benjamin nusquam alias nominata; fortasse vicus *Djebire* prope Gabaon et Rama. [18 C 1].

GADGAD גִּדְגָד, i. e. caverna Gidgad, Vulgata: mons Gadgad, statio Israelitarum in deserto, fortasse *Wadi el-Ghadhaghidh* ab occidente vallis *Araba*. [3 E 2. 3].

GADOR גָּדֹר, urbs, fortasse eadem ac Gerara (*Khirbet Umm Djerar*) a Gaza meridiem versus in planitie pascuis uberrima. [3 E 1; 4 A 5; 13 A 3].

GALAAD גִּלְעָד, terra Galaad, mons Galaad, sensu latissimo tota terra transiordanica, sensu artissimo regio inter fluvios Iaboc et *Yarmuk*, sensu maxime usitato regio inter Arnonem et *Yarmuk*, quae per vallem fluvii Iaboc (*Nahr el-Zerqa*) in duas partes dividitur: partem meridianam *Belqa*, aquilonarem *Djebel Adjlun*. [4 CD 2. 3; Tab. 15].

GALATIA Γαλατία, sensu strictiore regio Asiae minoris contigua Paphlagoniae, Ponto, Cappadociae, Lycaoniae, Phrygiae, Bithyniae [8 F G 2. 3], sensu latiore provincia romana Galatae, quae praeter Galatiam proprie dictam etiam complectebatur partes Lycaoniae, Pisidiae, Pamphyliae, Isauriam, quae regno Amyntae ultimi regis Galatae additae erant.

GALEM Γαλέμ, urbs tribus Iuda in quinta provincia montis, fortasse *Beit Djala* prope Bethlehem. [13 D 2; 20 C 2].

GALGAL, GALGALA (גִּלְגָּל i. e. rota).

1. Galgala locus castrorum Israel prope Iericho, ex communi opinione *Tell Djeldjul* 45 minutis orientem versus a *Riha* (Iericho), sed probabilius in faucibus Iericho, ubi duae de montibus valles iunguntur et iunctae in Arabam effunduntur: *Wadi el-Qelt* et *Wadi Tul'at el-Dam*. [13 E 1; 14 A 1 et cfr 19 CD 1].

2. Galgal urbs, *Djildjuliye* iuxta *Wadi Qana* vel forte *Qilqibiye* paulo magis aquilonem versus. [12 C 3].

3. Galgala, vicus magnus *Djildjuliya* inter Bethel et Sichem. [12 D 3].

4. Domus Galgal eadem ac Galgala 3.

GALILAEA גַּלִּיל, Γαλιλαία. Galil est regio aquilonaris tribus Nephthali. Aetate machabaica Galilaea iam clare a Iudaea et Samaria distinguitur.

Tempore Christi Galilaea est provincia aquilonaris Palaestinae cisiordanicae, complectitur territoria Aser, Zabulon, Nephthali et partem aquilonarem Issachar; terminos habet ab austro Samariam seu montana Ephraim, ab oriente Iordanem et lacum Tiberiadis, ab aquilone Lita fluvium, supra quem mons Libani assurgit, ab occidente oram phoeniciam seu fines Tyri et Ptolemaidis. [Tab. 11].

GALLIM. 1. Gallim גללים, patria Phaltiel in tribu Beniamin.

2. Gallim גללים i. e. duo stagna, locus in parte australi Moab.

Gamala Γαμλα apud Flav. Iosephum, urbs munita Gaulanitidis, probabilissime *Djamle* iuxta *Nahr el-Ruqqād*, unius diei itinere orientem versus a lacu Genesareth. [16 C 3; 17 E 2].

GAMZO גמזו, urbs, hodie vicus *Djimzu* prope Lyddam (Diospolim inter austrum et orientem paulo infra viam, quae a Ioppe et Lydda Ierusalem versus ducit. [13 C 1].

GAREB collis גרעב, monticulus prope Ierusalem ad occidentem vallis Ennom situs, qui altitudinem 796 m attingit [21 A 3] et cuius sola pars australis proprio nomine hodie *Djebel abu Tār* vocatur, a peregrinatoribus communiter *mons mali consilii* dictus.

GARIZIM גרזים et **HEBAL** עיבל, duo montes vicini valle Sichem seiuncti, Garizim (*Djebel el-Tor* 868 m; meridiem, Hebal (*Djebel Eslamiye* 938 m aquilonem spectans. [12 D 3 et Tabella: Sichem].

GAULON, GOLAN גולן, urbs tribus Manasse transiordanicae, probabiliter vicus *Sahem el-Djolan*. [16 C 3]. Gaulanitis eadem fere regio est ac hodie *Djolan* scil. planities iuxta ripam Iordanis orientalem a fontibus Iordanis usque ad lacum Genesareth inferiorem. [16 BC 1. 2. 3].

GAVER ascensus גבעה-גור inter Engannim (*Djenin*) et Ieblaam (*Bir Bel'am*). [11 B 5; 12 D 2].

GAZA גזה i. e. valida, munita; Γαζα, urbs Philisthaeorum munitissima, assyr. Khazzatu, hodie *Ghazze* cum portu *el-Mine*. [2 C 2; 3 E 1; 4 A 1. 5; 5 B 3; 8 G 5; 13 A 2. 3].

GAZARA seu Gazer, Gazera, Gezer, Gezeron גזר, urbs antiqua Chananaeorum, hodie *Tell Djizer* 10 km a Lydda austrum versus. [4 B 4; 13 C 1].

GAZER. 1. Urbs eadem ac Gazara.

2. Urbs eadem ac Iazer.

GAZERA v. Gazara.

GEBA v. Gabaa 2.

GEBAL גבר i. e. montanum, regio eadem ac terra Edom seu mons Seir, Gebalene. Nomine *Djebal* hodie designatur regio montana austrum versus a *Wadi el-Husa*. [14 A 5].

GEBAL, urbs Syriae v. Giblyi.

GEBBAR גבבר legitur Esdr. 2, 20 pro Gabaon.

GEBBETHON v. Gabathon.

GEDERA הגדרה, urbs tribus Iuda in prima provincia Sephelae, fortasse *Qutra* inter austrum et orientem a Iamnia [13 B 1], ex aliorum autem opinione *Khirbet Djedire* a Diospoli (Lydda) inter austrum et orientem nec procul ab *Amuās*.

GEDEROTHAIM גדרותים i. e. duae caulae, urbs tribus Iuda in prima provincia Sephelae vel forte nomen complexivum duarum urbium vicinarum (Gedor vel Gadera).

GEDOR גדור. 1. Urbs tribus Iuda in quarta provincia montis, *Khirbet Djedar* inter Bethlehem et Hebron occidentem versus a via, quae has urbes iungit. [4 B 4; 13 D 2].

2. Urbs quae cum Gadera (vide s. v.) constituebant Gederothaim (vide s. v.).

3. Patria Ieroham Beniaminitae (in tribu Beniamin vel forte illa Gedor 1 in tribu Iuda).

4. Urbs Iudaeae, eadem ac Cedron 1.

GEENNOM i. e. vallis Ennom v. Ennom.

GEHON גיחון, secundus fluvius paradisi. A nonnullis conicitur esse Choaspes [5 E 2. 3], ab aliis autem Nilus.

GELBOE גלבוע, mons vel montes in tribu Issachar, *Djebel Fuq'a*, in quo vicus *Djebon* nomen antiquum conservat. [11 C 4. 5; 12 E 1. 2].

GENESAR v. Genesareth.

GENESARETH. 1. Genesareth stagnum (λίμνη Γεννησαρέτ), mare Galilaeae vel Tiberiadis, mare sine addito, aqua Genesar (Γεννησαρ), in Vetere Testamento mare Cenereth (גנירת), mare Ceneroth (גנירות), hodie *Bahr el-Tabariye*. [Tab. 17].

2. Genesareth, Genesar (Γεννησαρέτ) terra, in Vetere Testamento universa Cenneroth (גנירת), ad quam refertur urbs Cenereth (גנירת); hodie planities *el-Ghurair* seu parvum *Ghōr*. [17 C 1. 2].

GERARA גרר, urbs in termino Chanaan meridionali, ruinae *Umm Djerar* 10 km a Gaza austrum versus. [3 E 1; 4 A 5; 13 A 3].

Gerasa Γέρασα, urbs Decapoleos in Galaad, hodie *Djerash*. [15 C 2].

GERASENORUM Γερασηνῶν, al. Γερζαρηνῶν regio ad lacum Genesareth, probabiliter regio circa *Qal'at el-Hosn* inter *Susiye* (Hippos) et lacum Genesareth.

GERGESAEUS גרגסאי, gens chanaanitica ad occidentem Iordanis, assyr. fortasse Kirkishati.

GERRENI Γερρενοι inter Seleucidarum et Aegyptiorum regna referendi videntur ad urbem Gerara.

GERZI גרזי vel גרזי, gens meridiei Iuda contermina, quam aliqui cum Gerrenis componunt.

GESSEN גססן, regio in parte orientali Aegypti inferioris. [2 B 2].

GESSUR גססור, **GESSURI** גססורי, gens aramaica in ea fere regione, quae hodie *Djeidar* audit. [16 CD 1. 2].

GESSURI גססורי, regio ad meridiem Pentapoleos philisthaicae.

GETH גת i. e. torcular, una ex urbibus Pentapoleos philisthaicae, fortasse *Khirbet Dhikrin* 7 km ab Eleutheropoli Lyddam versus vel secundum alios *Tell el-Safiye* sed v. Masepha paulo remotius ab Eleutheropoli in eadem directione vel forte ipsa Eleutheropolis. [13 C 2].

GETH hereditas vide s. v. Morasthites.

GETH quae est in Opher v. Gethhepher.

GETHAIM גתאים i. e. duo torcularia, urbs tribus Benjamin vel non longe a finibus Benjamin distans.

GETHER גתר, gens aramaica, probabiliter in Mesopotamia.

GETHHEPHER גת ההפר i. e. torcular putei, urbs in finibus Zabulon, vicus *el-Meshked* prope Nazareth inter aquilonem et orientem. [11 B 4].

GETHREMMON גת רמון i. e. torcular mali granati vel forte torcular excelsum.

1. Urbs tribus Dan; fortasse non differt a Gethaim.

2. Gethremmon Ios. 21, 23 mendose pro Ieblaam.

GETHSEMANI Γεθσημανεί, Γεθσημανή, villa seu praedium ad ripam sinistram torrentis Cedron. [21 B 2].

GEZER, GEZERON v. Gazara.

GIBLII גבלים, incolae Gebal גבל, quae urbs apud Graecos est Byblos inter Berytum et Tripolim, assyr. Guubli, Gubla, in documentis *Tell*

el-Amarna Gubla, Kuubli, aegypt. Kupn, Kupni, Kupuna, hodie *Djebeil*. [9 A 3].

GIDEROOTH v. Gaderoth.

GIHON גיחון, גיחון, aquae sive ex fonte manantes sive in piscina ex aquaeductu vel ex pluviis collectae.

1. Gihon inferior in valle Hinnom et quidem in parte vallis superiore, quae hodie *Wādi el-Meis* audit, quaerenda videtur, fortasse infra piscinam serpentum *Birket el-Sultan*. [Tab. 22].

2. Gihon superior probabiliter in parte urbis Ierusalem occidentali vel etiam in aquilonari quaerenda videtur.

GILO גילה, urbs tribus Iuda in prima provincia montis; conicitur esse *Khirbet Djala* prope *Halbul* inter aquilonem et occidentem [13 D 2: 20 A 3]; sed obstat quod Halbul ad quartam provinciam montis Iuda pertinet.

GNIDUS, GNYDUS Γνίδος, urbs maritima Cariae. [8 E 3].

GOATHA גתא, locus quidam ad latus urbis Ierusalem occidentale et austrum versus a colle Gareb.

GOB גוב, גוב, locus duarum pugnarum inter milites Davidis et Philisthaeos; est ignotus vel fortasse mendum pro Geth vel pro Gazer.

GOLAN v. Gaulon.

GOLGOTHA Γολγοθα, collis, ubi Christus crucifixus est v. Calvaria.

GOMER גומר, gens iaphethica, probabiliter Cimmerii, assyr. Gimirrai. [1 B 1].

GOMORRHA גמורא, Γόμορρα, urbs Pentapoleos in valle Siddim.

GORTYNA Γόρτυνα, urbs Cretae in media fere insula versus litus australe, ad quam pertinebant duo portus Matalon et Lebena. [8 E 4].

GOSEN גושן, urbs et regio in meridiana parte montis Iuda.

GOZAM, GOZAN גוזא, regio Assyriae, Gazanitis flumini Chaborae adiacens, assyr. Guzana, hodie *Kaushan*. [5 C 4].

GRAECI, GRAECIA οἱ Ἕλληνες, ἡ Ἑλλάς, his vocibus designantur paeninsula Graecia proprie dicta [8 D 2. 3], regnum macedonico-graecum, regnum syro-macedonicum a Seleuco Nicatore fundatum, denique omnes gentiles graecis moribus imbuti.

GURBAAL גורבאל i. e. hospitium Baal, sedes Arabum inter Palaestinam et paeninsulam Arabiae.

II

HABITATIO PULCHRA v. Saphir.

HABOR (חָבוֹר), fluvius Mesopotamiae superioris, Chaboras Graecorum, *Khabur*. [5 C 1. 2].

HACELDAMA (Ἀκελδαμά, i. e. ager sanguinis chald. חֶקֶל דָּמָא, ager figuli, hodie *Haqq el-Dam* a meridie urbis Ierusalem in ascensu australi vallis Hinnom. [21 B 3; Tab. 22].

HACHILA collis (חֶכִּילָה), in Vulgata etiam Gabaa Hachila, in deserto Ziph, fortasse *Khirbet Khoreisa* ad meridiem Zif. [Cfr 13 D 3].

HADAD (חָדָד), gens ismaelitica.

HADASSA (חֲדַשָּׁה, i. e. nova scil. urbs, urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae, fortasse *Abdis* orientem versus ab Ascalon. [13 B 2].

HADID, eadem urbs atque Adiada, Addus.

HADRACH (חֲדָרַךְ), urbs Syriae haud procul a monte Libano aquilonem versus, probabiliter eadem, quae assyr. Hatarika, Hatarikka, Hatarakka.

HAI (חַי cum articulo i. e. acervus ruderum), urbs in tribu Benjamin iuxta Bethaven ad orientem Bethel, probabiliter *el-Tell* vel forte *Khirbet Haiyān*. [13 D 1; 18 D 1].

HALA (חֲלָה), regio assyriaca, fortasse Chalcitis Mesopotamiae in finibus fluviorum Chaborae et Saocorae vel forte Balichitis regio denominata a Bilecha (*Belikh*) fluvio. [5 C 1].

HALCATH, HELCATH (חֲלָקַת), urbs tribus Aser, *Yerkā* haud procul ab Accho. [11 B 3].

HALHUL (חֲלָחֻל), urbs tribus Iuda in quarta provincia montis, *Halhul* a Hebron aquilonem versus prope Bethsur. [4 B 4; 13 D 2; 20 B 3].

HALICARNASSUS (Ἀλικαρνασσός), urbs praecipua Cariae ad sinum Ceramicum sita, hodie *Budrun*. [8 E 3].

HAM (חָם), urbs praecipua Zuzim, fortasse *Ham* in montanis *Adjlin*.

HAMATHAEUS v. Amathaeus et Emath.

HAMMOTH DOR (חָמַת דּוֹר i. e. thermae

Dor), urbs in tribu Nephthali, etiam appellata Emath (חָמַת), Hamon (חָמוֹן), fortasse Ammathus Flavii Iosephi, thermae *el-Hammām* iuxta lacum Genesareth dimidia fere horae spatio infra Tiberiadem. [11 C 3].

HAMON v. Hammoth Dor.

HAMON (חָמוֹן), urbs tribus Aser, fortasse *Khirbet Umm el-Amūd* ad septemtrionem Scalae Tyrionum: vestigium nominis cernitur in *Ain el-Hāmūl* et *Wadi el-Hāmūl* meridiem versus ab istis ruinis. [11 B 2].

HANATHON (חָנָתוֹן), urbs in termino septemtrionali tribus Zabulon, vicus *Kefr Anan* ad orientem *el-Rāme* in finibus utriusque Galilaeae, superioris et inferioris. [4 C 2; 11 C 3].

HANES (חָנַס), urbs aegyptiaca Khinensu, assyr. Khiniinshi, copt. Hnes, apud Graecos Heracleopolis magna, arab. *Ahnās*. [2 B 2].

HAPHARAIM (חַפְרַיִם), urbs tribus Issachar, fortasse *Khirbet el-Farriye* inter montem Carmel et Legionem (*Ledjdjun*). [11 B 4].

HARAD (חָרָד), fons, *Ain Djālad* ad orientem urbis Iezrael. [11 C 4; 12 E 1].

HARAN (חָרָן), urbs Mesopotamiae, assyr. Kharran, apud Graecos Κάρραι, apud Latinos Carrae, iuxta fluvium Bilecham. [5 C 1; 8 H 3].

HARES (חָרָס), ascensus prope Soccoth ab oriente Iordanis; sed Vulgata: ante ortum solis.

HARES mons v. Bethsames 1.

HARET (חֲרֵת), saltus in tribu Iuda, fortasse vicus *Kharās* inter Odollam (*Id el-Mā*) et Halhul. [13 C 2].

HARIM, HAREM (חָרִים), urbs Iudaeae, ut videtur.

HARMA v. Horma 1.

HARODI (חֲרֹדִי), cognomen, quo indicari videtur urbs Harod.

HAROSETH (חָרֶשֶׁת), plenius Haroseth gentium, arx munita, *el-Harithye* ad ripam dexteram

torrentis Cison in angustiis, quibus planities Esdrelon a planitie Ptolemaidis seungitur. 11 B 4.

HARUPHITES הַרֻפִּיתִים, Qeri הַרֻפִּיִּים, cognomen Beniaminitae, quo indicari videtur eius urbs patria Haruph vel Hariph.

HASARSUHAL, HASERSUAL הַצֵּר שִׁשִּׁי, i. e. pagus vulpis, urbs tribus Iuda in Negeb, tribui Simeon attributa.

HASARSUSIM, HASERSUSA הַצֵּר סִיסִים, i. e. pagus equorum, urbs tribus Simeon in Negeb; probabiliter eadem ac Senseenna.

HASEROTH הַצֵּרִית, statio Israelitarum inter Sepulera concupiscentiae et Bethma, 'Ain Khadra a monte Sinai circiter 18 horis distans inter aquilonem et orientem nec procul a sinu Aelanitico in via, quae 'Aqaba versus ducit. 3 E 4.

HASERSUAL v. Hasarsuhal.

HASERSUSA v. Hasarsusim.

HASSEMON הַסְּמוֹן, urbs tribus Iuda in Negeb; fortasse eadem quae Asemona.

HAVOTH IAIR הָאֲוֹת יֵאִיר, i. e. oppida Iair.

1. Urbes 23 in Galaad, quas Iair filius Segub expugnavit.

2. Urbes 60 in Argob tractu regionis Basan, ab eodem Iair expugnatae; vocantur etiam Basan Havoth Iair.

3. Urbes 30, quibus praeerant 30 filii iudicis Iair Galaaditae; sunt hae 30 urbes eadem ac 23 priores (n. 1) auctae nonnullis aliis fortasse e numero illarum 60 Havoth Iair in Argob-Basan. 4 D 2, 3.

HEBAL mons. vide s. v. Garizim.

HEBRON הֶבְרֹן, urbs in monte Iuda, etiam Mambre appellata, antiquitus Cariatharbe, hodie el-Khalil in Wadi el-Khalil. 4 B 4; 13 D 2.

HEBRONA הֶבְרֹנָה, statio Israelitarum inter Asiongaber et Ietebatha, hinc aquilonem versus ab Asiongaber.

HELAM הֶלֶם, urbs inter Iordanem et Euphraten.

HELBA הֶלְבָּה, urbs tribus Aser.

HELBON הֶלְבוֹן, urbs Syriae, regio prope hodiernum vicum Halban circa 20 km a Damasco inter aquilonem et occidentem in ascensu Antilibani. 9 A 4; 10 E 2.

HELCATH v. Halcath.

HELCATH HASURIM הֶלְקַת הַחֲסִירִים, campus iuxta piscinam Gabaon. Vulgata interpretatur: Ager robustorum. LXX Μεγίς των ἐπιβόλων seu portio insidiosorum. הַחֲסִירִים.

HELEPH הֶלֶף, urbs a qua terminus tribus Nephthali initium sumit; conicitur esse Beit Lj orientem versus a Scala Tyrionum. 14 B 2. Sed probabilius הֶלֶף est pagus commutatorius ad austrum lacus Tiberiadis Nephthalitis concessus. 1 C 2.

HELIOPOLIS הֵלִיּוֹפֹלִיס, metropolis nomi terti decimi in Aegypto inferiore, copt. Un, On, in documentis hieroglyphicis An, Anu. 2 B 2.

Heliopolis (Ἡλιόπολις), urbs Syriae, hodie Ba'albek in planitie el-Beq'a inter Libanum et Antilibanum ibi fere, ubi aquarum divortium est el-Nahr el-Litani. Lita meridiem versus, Nahr el-Asi (Orontes) aquilonem versus defluunt. 9 A 3, 4; 10 E 4. Cum Ba'albek a nonnullis componebantur variae urbes biblicae: Baalath, Baalgad, Baal Hamon, Thebath, Aven.

HELLAS (Ἑλλάς v. Graecia.

HELMONDEBLATHAIM v. Deblathaim.

HELON urbs v. Holon.

HELON scribitur in Vulgata 1 Par. 6,69 urbs Aialon 1.

HELON הֶלֶן, urbs Moab ad aquilonem Arnou fluvii.

HEMATH v. Emath.

HENOC הֶנוֹךְ, urbs, quam Cain aedificavit et nomine filii sui Henoch appellavit.

HERMA urbs v. Horma 1.

HERMON הֶרְמוֹן, mons, terminus aquilonaris Palaestinae transiordanicae, Djebel el-Sheikh mons aetate provecti seu albis capillis ornat) seu Djebel el-Teldj mons nivis, fere 2800 m supra mare. 14 D 1; 9 A 4; 10 CD 3.

HESEBON הֶסְעֵבֶן, urbs in confinibus Ruben et Gad, Hesban. 4 C 4; 13 F 1; 14 B 1; 15 B 4.

HESER urbs v. Asor 1.

HESMONA הֶסְמוֹנָה, statio Israelitarum inter Methca et Moseroth.

HESRON הֶסְרוֹן, 1. Urbs in termino meridionali tribus Iuda inter Cadesbarne et Addar.

2. Carioth Hesron v. Carioth.

HETHAEI הֶתִּי, gens a Chanaan prognata, aegypt. Cheta, assyr. Khatti. 5 B 1, 2.

HETHALON (חֶתְלֹן) in termino aquilonari terrae sanctae, fortasse *Adlun*, antiqua Ornithopolis, aquilonem versus a *Nahr el-Qasimiyeh*. [10 A 3].

HETTHIM terra i. e. Hethaeorum.

HEVAEI. 1. Hevaei (חֵבְאִי), gens Chanaane orta, pars Amorrhaeorum.

2. Hevaei (חֵבְאִי) habitantes in tuguriis, a Philisthaeis pulsi, tempore autem Iosue ad austrum Pentapoleos philisthaicae usque ad torrentem Aegypti incolentes.

3. Hevaei, incolae urbis Ava; v. Ava.

HEVILA, HEVILATH (חֵבִילָה). 1. Terra Hevilath, quam circuit Phison (vide s. v.) fluvius paradisi.

2. Gens cushitica, cuius vestigium prae se ferunt sinus Aualites et gens Aualitarum a meridie freti *Bab el-Mandeb* in litore Africae. [1 C 4].

3. Gens lectan, fortasse regio *Khaulān* in Yemen.

HIERAPOLIS (Ἱεράπολις), urbs Phrygiae Colossis vicina. [8 F 3].

Hieromax vel forte rectius Hieromices, tributarius Iordanis inter Galaad et Basan, *Yarmuk*, *Sheriat el-Menādīre*. [15 ABC 1; 16 BC 3.4; 17 CD 2.3].

Hippus (ἵππος), urbs Decapoleos, apud rabbinos Susitha, hodie *Susiye* prope *Qafat el-Hāsn* ad orientem lacus Genesareth. [16 B 3; 17 CD 2].

HIRSEMES urbs v. Bethsames I.

HISPANIA (Ἰσπανία, Σπανία), provincia romana. De Hispania bactica v. Tharsis.

HOBÄ (חֹבֶה), urbs ad septemtrionem Damasci, fortasse vicus *el-Qābun* ad radices Antilibani dimidia fere hora a Damasco aquilonem versus. [10 E 2].

HODSI (חֹדְשִׁי) vel potius Cades urbs principalis Hethaeorum ad Orontem fluvium haud longe a Hemesa (*Hōms*) meridiem versus, ubi nunc *Tell Mindau*, antiquitus Laodicea Scabiosa. [9 B 3].

HOLON, OLON, HELON (חֹלֹן, חֵלֹן), urbs tribus Iuda in prima provincia montis.

HOR (חֹר). 1. Mons, ubi Aaron mortuus est, statio Israelitarum, ex traditione *Djebel Nebi Harun* prope Petram [3 F 2]; sed probabilius occidentem versus a valle *Araba*, austrum versus a Negeb.

aquilonem versus a Cades, in extremitate occidentali vel aquilonari terrae Edom.

2. Mons altissimus (Vulgata) in termino aquilonari terrae Chanaan inter mare Mediterraneum et introitum Emath, probabilissime extremus Libanus meridionalis seu *Djebel el-Shuqif*, qui fere directe 370 m supra *Nahr el-Qasimiyeh* assurgit. [10 B 3]. Ibidem inveniuntur *Khirbet Hur* ad meridiem fluvii *Qasimiyeh* prope Tyrum et *Khirbet Hura* ad orientem anguli recti, quo fluvius versus mare Mediterraneum flectitur.

HOREB (חֹרֵב, חֹרֵב), mons idem ac Sinai; sed sensu artiore nomen Horeb designare videtur tractum minus altum septemtrionem versus protensum.

HOREM (חֹרֵם), urbs in tribu Nephthali, vel *Khirbet Hara* inter lacum *Hule* et Tyrum vel forte *Khirbet Harra* inter lacum *Hule* et Cedes Nephthali. [11 C 2].

HORMA. 1. Horma (חֹרְמָה) seu Harma, Herma, Arama, primitus Sephaath, urbs tribus Iuda (Simeon) in Negeb, *Sbeitu* circa 40 km ab *Ain Qadis* aquilonem versus et circa 26 km a *Khalasa* (Elusa) austrum versus. [3 E 2].

2. Horma (חֹרְמָה) cum articulo i. e. excelsa, urbs tribus Aser, fortasse vicus *Rāme* 16 km a Tyro inter austrum et orientem [11 B 2], nisi forte חֹרְמָה emendandum sit חֹרְמָה i. e. occidentem versus.

HORTUS OZA v. Oza.

HOSA. 1. Hosa (חֹסָה), urbs tribus Aser, nisi forte emendandum sit חֹסָה vel חֹסָה i. e. ad litus maris.

2. Hosa (חֹסָה), fortasse nomen loci in tribu Iuda.

HUCAC urbs v. Halcath.

HUCUCA (חֹקֶק), urbs in confinibus Zabulon et Nephthali, vicus *Yāquq* 10 km a Capharnaum occidentem versus. [4 C 2; 11 C 3].

HUL (חֹל), gens aramaea forte circa montem Masium. [5 C 1].

HUS (חֹס). 1. Gens aramaea, cui Flav. Iosephus Ant. I. 6, 4 Trachonitidem et Damascum assignat.

2. Terra, Ausitis, patria Iob; hodie quoque exstat monasterium Iob prope *Nawa* in regione *Nuqra* in *Hauran*. [16 C 3].

HUZAL v. Uzal.

IABES (יַבֶּס), urbs in tribu Iuda.

IABES (יַבֶּס), **IABES GALAAD** (יַבֶּס גַּלְאָד), urbs in regione *Wādī Yabis*, qui torrens ab oriente in Iordanem desinit haud longe infra Bethsan; quaeritur vel in ruinis *el-Deir* a meridie torrentis *Yabis* vel prope *Kefr Abil* ab aquilone eiusdem torrentis. [4 C 3; 15 B 2; 16 B 3].

IABNIA (יַבְנִיָּה), eadem urbs atque Iamnia.

IABOC, IEBOC (יַבֹּק), fluvius, qui terram Galaad, si latiore sensu accipitur, mediam fere intersecat. Iaboc superior (*Nahr Ammān*) prope urbem Rabbath Ammon originem ducit, cursum inter aquilonem et orientem dirigens est terminus orientalis tribus Gad, a castello *Qal'at el-Zerqa* autem magis magisque ad occidentem vergit et novum quoque nomen *Nahr el-Zerqa* assumit; ab eius meridie hodie est provincia *Belqa*, ab aquilone provincia *Adjlun*. [4 CD 3; 15 ABC 3].

IACAN v. Beneiaacan.

IACHANAN CARMELI v. Iecnam.

IADASON (Ἰαδάσων), fluvius, fortasse idem atque Ulai, Eulaeus, hodie *Karun*. [5 E 3].

IAGUR (יַגֹּר), urbs in meridie (Negeb) tribus Iuda.

IAMBRI (Ἰαμβρί), gens quaedam in urbe Medaba; sed fortasse pro filiis Iambri substituendi sunt filii (poster) Amorrhaeorum.

IAMNIA (Ἰάμνια, Ἰάμνια), urbs in planitie Philisthaeae, hodie vicus *Yebna*. Ab urbe mediterranea distinguebatur portus, apud Latinos Maiumas Iamniae, hodie *Minet Rubin* paulo infra ostium *Nahr Rubin*. [13 B 4].

IANOE. 1. Ianoë (יַנֹּהֶה), urbs in termino septentrionali tribus Ephraim orientem versus, *Khirbet Yānūn* inter meridiem et orientem a *Nābulus* (Sichem) nec procul ab *Aqrabe*. [4 C 3; 12 E 3].

2. Ianoë (יַנֹּהֶה), urbs in Galilaea superiore, fortasse vicus *Yānūh* ad orientem Tyri. [11 B 1].

IANUM (יַנִּים), urbs tribus Iuda in secunda provincia montis.

IAPHETH. 1. Iapheth (יַפֶּת), filius Noë, pater

septem populorum Gomer, Magog, Madai, Iavan, Thubal, Mosoch, Thiras.

2. Iapheth (יַפֶּת), regio, ad quam usque Holofernes cum exercitu suo progressus est.

IAPHIE (יַפִּיָּה), urbs in termino Zabulon, vicus *Yafa* prope Nazareth inter meridiem et occidentem, fortasse idem ac vicus Iapha Galilaeae inferioris maximus, a Flavio Iosepho occupatus, a Tito expugnatus. [11 B 4].

IARAMOTH (יַרְמֹת), urbs tribus Issachar.

IARE (יַרֵּה), gens a quarto filio Iectan descendens in Arabia meridionali.

IAREPHEL (יַרְפָּה), urbs tribus Benjamin, vicus *Rafat* prope *el-Djib* (Gabaon) aquilonem versus. [13 D 4; 18 C 1].

IARIM mons (יַרְיִים) in termino aquilonari tribus Iuda occidentem versus, ille mons, in cuius latere seu humero vicus Cheslon situs est, vel forte mons silvarum, in quo erat Cariathiarim.

IASA, IASSA (יַסָּה), urbs in planitie montana Moab.

IASER (Ios. 21,36 יַסְרָה), eadem urbs ac Iasa.

IASER, eadem urbs ac Iazer.

IASSA v. Iasa.

IAVAN (יָוָן). 1. Gens a filio Iapheth descendens, Iones vel Graeci. [4 A 2].

2. Iavan Ez. 27,19 conicitur esse regio quaedam Arabiae felicitis vel colonia mercatorum Ioniae in Arabia meridionali. Sed textus est dubius.

IAZER, IASER, IEZER (יַזְרַיִל, יַזְרַיִל, יַזְרַיִל), urbs in parte Galaad inferiore ad occidentem Philisthaeae, cui correspondere videntur *Khirbet Sir* a sinistris et *Khirbet Sir* a dextris *Wādī el-Sir*, quae vallis in *Wādī el-Kefrein* decurrit. [4 C 4; 13 F 1; 15 B 4].

ICONIUM (Ἰκόνιον), urbs Lycaoniae, hodie *Konia* in regione frugifera ad radices Tauri. [8 G 3].

IDUMAEA v. Edom.

IEABARIM v. Iieabarim.

IEBLAAM (יְבֻלָּעַם), urbs tribus Manasse cisior-danicae in territorio Issachar, *Beir Bel'ame* ad meridiem *Djenin*. [4 B 3; 11 B 3; 12 D 2].

IEBNAEL (יְבְנָאֵל), urbs tribus Nephthali, *Yemmā* inter montem Thabor et lacum Genesareth inferiorem. [4 C 2; 11 C 4; 17 C 2].

IEBNEEL (יְבְנֵאֵל), eadem urbs ac Iamnia.

IEBOC v. Iaboc.

IEBUS (יְבוּס), nomen, quo urbs iam ante occupationem israeliticam Ierusalem dicta ab incolis Iebusacis videtur appellata esse.

IEBUSAEI (יְבוּסִי, יְבוּסִי), gens Chanaanitarum, cuius arx praecipua erat Iebus.

IECMAAM, IECMAAN (יְעֻמָּעַם), urbs tribus Ephraim Iordanem versus, probabiliter eadem ac Gilsaim.

IECNAM (יְעֻנָּם), urbs tribus Zabulon prope torrentem, ad quem terminus Zabulon pervenit, etiam Iachanan Carmeli dicta, Kammona Eusebii, *Tell Qaimon* ab oriente Carmeli inter Cisionem et *Wadi el-Milh*. [4 B 2; 11 B 4].

IECONAM, eadem urbs ac Iecnam.

IECSAN (יְעֻסָּן), filius Abrahae ex Cetura, pater Saba et Dadan.

IECTAN (יְעֻתָּן), pater tredecim tribuum semiticarum in Arabia meridionali, arab. *Qakhtān*. [1 C 4].

IECTEHEL (יְעֻתְהֵל i. e. a Deo subactum vel forte bravium Dei vel protectio Dei), nomen symbolicum urbis Petra.

IECTHEL (יְעֻתְהֵל), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae.

IEDALA (יְעֻדָּלָה), urbs tribus Zabulon, fortasse vicus *Djeida* circa 5 km a *Beit Lahm* austrum versus. [11 B 4].

IEGBAA (יְעֻגְבָּא), urbs transiordanica, *Adjbeihāt* (*Djubeihāt*) circa 12 km a Rabbath Ammon inter aquilonem et occidentem. [4 D 3; 15 C 3].

IEMNAA (Ἰεμνά), eadem urbs ac Iamnia.

IEPHLETI (יְעֻפְלֵתִי i. e. Iaphletita); terminus Iephleti seu rectius Iephletitae erat in confinibus Ephraim et Benjamin prope Bethoron inferiorem.

IEPHTAHEL, IEPHTHAEL vallis (יְעֻפְתָּהֵל)

IEPHTHA (יְעֻפְתָּהֵל i. e. vallis, quam Deus aperit) in confinibus Zabulon et Aser (et Nephthali), probabiliter limes inter Galilaeam inferiorem, quae collibus impletur, et superiorem, quae est altior. Dividit enim Galilaeam inferiorem a superiore continua illa ab oriente ad occidentem vallis, cuius clavis veluti est Rama Galilaeae. [Cfr 4 BC 2; 11 C 3].

IEPHTHA (יְעֻפְתָּהֵל), urbs tribus Iuda in tertia provincia Sephelae.

IERALA (יְעֻרָּלָה), eadem urbs ac Iedala.

IERAMEEL (יְעֻרָּמֵעֵל), gens in austro Iuda.

IERCAAM (יְעֻרָּקָאם) vel nomen viri ex posteris Caleb filii Hesron vel forte nomen urbis prope Hebron.

IERICHO (יְרִיחוֹ, יְרִיחָה יְרִיחָה; Ἰεριχώ, Ἰεριχά), urbs nobilis in tribu Benjamin laud procul a mari Mortuo et Iordane inferiore, *el-Riha*. [4 C 4; 13 E 1; 14 A 1; 19 D 1].

IERIMOTH (יְרִימֹת), urbs tribus Iuda in prima provincia Sephelae 10 mil. pass. ab Eleutheropol Ierusalem versus, *Khirbet Yarmuq*. [4 B 4; 13 C 2].

IERIMUTH, eadem urbs ac Ierimoth.

IERON (יְרֻזָּלַיִם), urbs in confinibus Aser et Nephthali, *Yarūn* medio fere intervallo inter lacum *Hule* et Scalam Tyriorum. [4 C 1; 11 C 2].

IEROSOLYMA v. Ierusalem.

IERUEL solitudo (יְרֻעַל), pars quaedam deserti Iuda inter Engaddi et desertum Thecue.

IERUSALEM, Ierosolyma, Hierosolyma (יְרֻשָּׁלַיִם et rarius יְרֻשָּׁלַיִם, Ἱερουσαλὴμ), urbs tribui Benjamin attributa, sed a Davide tandem Iebusacis crepta, caput regni, a mari Mediterraneo 52 km, a Iordane 30 km distans, hodie *el-Quds*. [Tab. 22 secundum L. Fonck apud M. Hagen, *Lexicon biblicum* s. v. Ierusalem].

IESANA (יְשָׁנָה), urbs in vicinia Bethel et Ephron, *Ain Sinjā* circa 5 km a Bethel aquilonem versus. [13 D 1].

IESBOC (יְעֻשְׁבֹק), gens ab Abraham et Cetura descendens, fortasse assyr. Iasbuq.

IESIMON (יְעֻשִׁימֹן) significat vastitatem et cum articulo speciatim partem deserti Iuda prope Ziph et parvam planitiem circa Bethiesimoth prope mare Mortuum inter aquilonem et orientem.

IESSE (Ἰεσέμ) terra v. Gessen.

IESUE (יֵשׁוּעַ), urbs tribus Iuda in Negeb, *Tell el-Sa'we* ad orientem Bersabee. [4 B 5; 13 C 4].

IETA (יֵטָה) v. Iota.

IETEBATH (יֵטֶבֶת), urbs Iudaeae, fortasse *Yotna* 7 km a *Seilun* (Silo) aquilonem versus. [12 D 3].

IETEBATHA (יֵטֶבֶתָה), statio Israelitarum inter Gadgad et Hebrona ad occidentem vallis *Araba*.

IETHELA (יֵתֶלָה), urbs tribus Dan, fortasse *Beit Tul* prope *Yalo* Ierusalem versus. [Cfr 13 C 4].

IETHER (יֵתֶר), urbs tribus Iuda in prima provincia montis, *Khichel 'Attr* fere inter Hebron et Bersabee. [4 B 5; 13 C 3].

IETHNAM (יֵתְנָם), urbs tribus Iuda in Negeb.

IETHSON in Vulgata Jos. 21,36 est mendum pro Cademoth.

IETHUR, IETUR v. Ituraea.

IEZER v. Iazer.

IEZRAEL (יֵזְרָאֵל), urbs tribus Iuda in tertia provincia montis.

IEZRAEL, IEZRAHEL (יֵזְרָאֵל, יֵזְרָהֵל), urbs tribus Issachar, sedes regum Israel, in planitie Iezrahel seu Esdremon. Nomen urbis est *Zer'm*, nomen planitiei *Merdj ibn 'Amir*. [11 B 4].

IEABARIM, IEABARIM (יְעָבָרִים), i. e. 'Iyyim terrae transiordanicae, ut distinguatur ab 'Iyyim seu Iim tribus Iuda, statio Israelitarum in termino Moab seu accuratius in solitudine, quae respicit Moab contra orientalem plagam, fortasse Gaia Eusebii et Aia in tabula geographica Medabae, quaerenda inter *Kerak* et *Wadi el-Hasa*. [Cfr 13 F 4; 14 B 4].

IIM (יֵיִם), i. e. rudera, ruinae, urbs tribus Iuda in Negeb.

ILLYRICUM (Ἰλλυρικόν), regio ad litus orientale maris Adriatici, antiquitus ab anno 229 a. Chr. regio inter Epirum et Dalmatiam, postea amplior terrae tractus usque ad Daciam, Moesiam et fines meridionales Dalmatiae. [8 BC 1. 2].

INCENSIO (תְּבִיעָה), commoratio (non statio proprie dicta) Israelitarum inter montem Sinai et Sepulera concupiscentiae.

INDIA (הִינד), regio quam Indus fluvius permeat.

INDORUM regio ἡ Ἰνδία 1 Mach. 8,8 videtur esse mendum pro Ionia.

INIMICITIAE (יִנְיָצִים), nomen putei, quem pastores Isaac in valle Gerara foderunt.

INSULA, INSULAE (אִי, אִיִּים), designatio vel pro insulis vel pro ora maritima vel pro regionibus longinquis ad mare et etiam ultra mare Hebraeis notum sitis.

INTROITUS EMATH v. Emath 1.

IOBAB (יֹבָב), gens Iectan, fortasse Iobaritae Ptol. VI. 7, 24 ad mare Indicum iuxta Sachalitas.

IONIA videtur 1 Mach. 8,8 substituenda esse pro regione Indorum.

IOPPE (יֹפֶה, Ἰόππη), urbs Iudaeae iuxta terminum aquilonarem tribus Dan. *Yafa*. [14 A 3; 2 C 1; 5 B 2; 8 G 4; 12 B 3].

IORDANIS (יַרְדֵּן, ὁ Ἰορδάνης), fluvius nobilissimus et proprie loquendo unicus Palaestinae, apud scriptores arabicos *el-Urdunn*, hodie *el-Sher'a* i. e. aquatio vel *Sher'at el-Kebire* i. e. aquatio magna. Tres fluvii ex quibus Iordanis coalescit, sunt *Nahr Baniyas*, *Nahr el-Leddun*, *Nahr el-Hasban*.

IOSAPHAT vallis (יְבֵקָה יְהוֹשָׁפָט) seu vallis concisionis est allegorice exponenda: vallis, in qua Dominus indicat. Sed ex opinione antiquissima vallis Iosaphat designatur illa pars vallis Cedron, quae urbem Ierusalem a monte Oliveti sciungit.

IOTA (יֹטָה), urbs tribus Iuda in tertia provincia montis, vicus *Yatta* circa 10 km a Hebron meridiem versus. [4 B 5; 13 D 3].

Iotapata (Ἰωταπάτα), arx munita in Galilaea, hodie *Hjefat*. [11 B 3]. Ad Iotapata referri solet vallis Iephtahel; sed vide s. v.

IR HA-HERES (עֵיר הָהָרִים), vel potius emendandum *עֵיר הַשֶּׁלֶם* i. e. urbs solis non intellegitur urbs aliqua Aegypti determinata, ut Heliopolis, sed eximia splendore religionis.

IR NAAS v. Naas.

ISMAELITAE, ISMAHELITAE (יִשְׁמָאֵלִים), duodecim tribus ab Ismael, filio Abraham et Agar, descendentes: Nabaioth, Cedar, Abdeel, Mabsam, Masma, Duma, Massa, Hadad (Hadar), Thema, Iethur, Naphis, Cedma. [1 BC 3].

ISRAEL (יִשְׂרָאֵל), regnum septemtrionale decem tribuum.

ISSACHAR (יִשָּׁשָׁכָר, Qeri perpetuum יִשָּׁכָר), tribus Israel, cuius occidentem attingunt Aser et Manasse, meridiem Manasse, orientem Iordanis,

aquilonem Zabulon et Nephthali (i. e. pagus commutatorius Nephthalitis concessus inter montem Thabor, Iordanem et lacum Tiberiadis). [4 BC 2. 3].

ISTEMO urbs v. Esthamo.

ISTOB (אִישׁ טוֹב), regnum aramaicum inter Ammonitidem et Syriam; fortasse viri Tob (v. s. v.).

ITALIA (Ἰταλία), paeninsula inter Alpes et fretum Siculum. [Tab 8]. In Vulgata vox etiam usurpatur pro Cethim et Thubal.

ITURAEA (Ἰτουραία). Ituraei, posteri Iethur seu Ietur (יִתּוּר) filii Ismael, montana Libani et praesertim Antilibani incolebant.

IUCADAM (יִקְדָּם), urbs tribus Iuda in tertia provincia montis.

IUD (יְהוּד), urbs tribus Dan, *el-Yehūdīye* ad aquilonem Lyddae. [12 C 3].

IUDA (יְהוּדָה). 1. Tribus Israel. Terminus australis incipit a lingua maris Mortui, quae respicit meridiem, pertransit ascensum Scorpionis, Sina seu Senna, Cadesbarne, Esron (Hesron), Addar, Carcaa, Asemona et perveniens usque ad torrentem Aegypti (*Wadi el-Arish*) litore maris Mediterranei finitur. Terminus orientalis est mare Mortuum usque ad ostium Iordanis. Terminum aquilonarem designant ostium Iordanis, ascensus Adommim, Debera, Fons

Solis (Ensemes), Fons Rogel, vallis Ennom, Nephthoa, Cariathiarim, Cheslon, Bethsames, Thamna, Accaron, Iebneel prope litus maris Mediterranei. Terminus occidentalis est litus maris inter Iebneel et torrentem Aegypti. Sed notandum est sortem Simeon intra fines Iuda fuisse conclusam. [4 ABC 4. 5]. — Tribus Iuda in quattuor territoria dividitur: Negeb seu meridies (v. Negeb), Sephela seu planities occidentalis (v. Sephela), mons Iuda cum sex provinciis [4 B 4. 5], desertum Iuda inter mare Mortuum et montem Iuda [13 DE 4-4]; deserti Iuda partes commemorantur desertum Thecue [13 DE 2], deserta Ziph et Maon [13 D 3], desertum Engaddi [13 E 3].

2. Regnum meridionale cum urbe principe Ierusalem.

3. Iuda ad Iordanem in termino orientali tribus Nephthali corruptioni textus originem debet.

IUDAEA (יְהוּדָה, ἡ Ἰουδαία), provincia meridiana Palaestinae cisiordanicae, eo nomine post exsilium appellata, quia potissimum filii Iuda reduces eam incolebant; latius tamen patebat, quam antiqua tribus Iuda; terminos habebat ab aquilone Samariam, ab oriente Iordanem et mare Mortuum, a meridie Idumaeam, ab occidente Philisthaeam et mare Mediterraneum, ita ut etiam Benjamin, Dan et partem Ephraim meridianam comprehenderet neque fines regni Iuda multum excederet. Illi vero termini variis temporibus mutationes et fluctuationes subierunt.

IURGIUM (יִרְיָה), nomen stationis Raphidim.

L

LAABIM (לָאָבִים), gens aegyptiaca ex stirpe Mesraim, iidem ac Libyes.

LABAN (לָבָן), eadem statio Israelitarum ac Lebna vel forte emendandum לָבִין i. e. inter.

LABANA, eadem urbs ac Lebna (Lobna).

LABANATH (לָבָנָת, שִׁיחֹר לָבָנָת) i. e. fluvius Labanath, Vulgata: Sihor et Labanath, probabilissime Crocodilon flumen veterum, *Nahr el-Zerqā* duabus fere horis infra Dor. [4 B 2; 11 A 4; 12 C 4].

LACEDAEMON v. Spartiatae.

LACHIS (לָכִישׁ), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae, *Tell el-Hasī* iuxta *Wādī el-Hasī* meridiem versus a *Khirbet Adjlan* (Eglon) nec procul ab *Umm Lāqis*, quae ruinae nomen antiquum Lachis conservant. [4 A 4; 13 B 2].

LAIS (לָיִשׁ) v. Dan 2.

LAISA (לָיִשָּׁה; Ἀλασα, Ἐλασα), urbs in tribu Benjamin, *Khirbet Il'asū* inter Bethoron superiorem et inferiorem. [13 D 4; 18 B 4].

LAMPSACUS (Λαμψάκη, Σαμψάκη), urbs Mysiae ad Hellespontum [8 G 2]; sed probabilius Sampsame est Amisus orientem versus a Sinope. [8 E 2].

LAODICIA (Λαοδικεία), urbs Phrygiae ad Lycum fluvium, qui in Maeandrum influit. [8 F 3].

LAOMIM v. Loomim.

LAPIS ADIUTORII (אֶבֶן הַיָּעֲזָר) a Samuele positus inter Maspha (*Shafāt*) et Sen (*Deir Yāsūn*), quaerendus prope *Beit Iksā*. [Cfr 18 BC 2].

LAPIS BOEN v. Abenboen.

LAPIS EZEL v. Ezel.

LATITUDO, nomen putei v. Rechoboth.

LATUSIM, LATUSSIM (לְטוֹסִים), tribus arabica ex stirpe Dadan filii Iecsan.

Lazarium, nomen pro Bethania v. s. v.

LEBAOTH v. Bethlebaoth.

LEBNA (לְבָנָה). 1. Statio Israelitarum inter Remmompheares et Ressa.

2. Lebna vel Lobna, Labana, urbs tribus Iuda in tertia provincia urbium Sephelae.

LEBONA (לְבֹנָה), urbs prope Siluntem sita, vicus *el-Lubban* quattuor horis a Sichem meridiem versus iuxta viam, quae Hierosolyma ducit; in Mishna Beth Laban. [12 D 3].

LECHA (לְכָה), urbs tribus Iuda, ignota.

LECHI v. Ramath Lechi.

LECUM (לְקֻם), urbs in termino tribus Nephthali inter Iebnael *Khirbet Yemma* et Iordanem enumerata, ibi fere ubi hodie *Aulam*. [1 C 2; 11 C 4; 17 B 2].

Legio v. Mageddo.

LEHEMAN (לְהֶמָן), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae, *Khirbet el-Lahm* ad meridiem Eleutheropoleos. [13 C 2].

Leontes designari solet fluvius, qui Coelesyriam austrum versus permeat cfr Perthes, Atlas antiquus 5. ed., hodie *Nahr el-Litani*, Lanto apud Edrisium, Lita apud Syros scriptores. [4 B 1; 9 A 4; 10 CD 1. 2. Perperam Leontes vocari dicitur Kiepert. Quidquid est de nomine, diversus ab eo est Leon Ptolem. V. 15,5; ed. Müller-Fischer 14,3, fluvius inter Berytum et Sidonem, forte Tamyas, *Nahr el-Damur* *Nahr el-Qādr* vel probabilius Bostrenus, *Nahr el-Aurab*. [9 A 4; 10 B 2].

LESA (לְסָה), urbs in termino terrae Chanaan: a plerisque agnoscitur Callirrhoe, *Hammām el-Zerqa* ad orientem maris Mortui [13 F 2; 14 B 2], a nonnullis autem Lais-Dan v. Dan 2.

LESEM (לְסֵם) v. Dan 2.

LIBANUS (לְבָנוֹן), mons altissimus ab aquilone Palaestinae iuxta Phoeniceam protensus, assyr. *labnanu*, aegypt. fortasse *ramanan*, hodie *Djebel Libnan* a *Nahr el-Qasimiye* supra Tyrum usque ad *Nahr el-Kebir* supra Tripolim. [9 A 3. 4. Eminent cacumina *Dahr el-Qadib* 3063 m., *Djebel Makmal*

3052 m. Ad radices occidentales *Dhahr el-Qadibest* celeberrima silva cedrorum prope vicum *Bsherre*. [9 A 3]. — Libanum ab Antilibano seiungit valles *el-Beqa'a*, planities Massyas seu Marsyas veterum, Coele Syria sensu artiore. Antilibanus *Djebel el-Sherqi* in S. Scriptura non nominatur, sed memorantur eius pars aquilonaris, Sanir inter *Ba'albek* et *Homs*, et pars extrema australis vel potius continuatio, mons Hermon Sarion, Sanir. [Tab. 40].

LIBYA, LIBYES. 1. Populus Aegyptiis et Aethiopibus vicinus לִיבִיִּים, Λιβύες, Λιβύη. [1 A 2. 3. 4; 2 A 3. 4].

2. Populus a tertio filio Cham descendens, qui alias Phuth פִּיּוּת audit; v. Phuth.

3. Libya Iudith 3.1 mendose legi videtur pro Libano.

Livias, eadem urbs atque Iulias, Betharan.

LITHOSTROTOS v. Gabbatha.

LOBNA, eadem urbs ac Lebna.

LOD לֹד, **LYDDA** Λύδδα, urbs in superiore Sephela, Diospolis urbs Iovis, *el-Ludd*. [13 C 1].

LODABAR לֹדָבָר et לֹא דָבָר, urbs, fortasse terminus Dabir in confinibus Gad et Manasse ad orientem Mahanaim.

LOOMIM, LAOMIM (לְאוּמִים), tribus arabica ex stirpe Dadan, filii Iecsan.

LUD לֹד, gens semitica, fortasse Lydii.

LUDIM (לְוִדִים), gens cum Aegyptiis cognata.

LUITH לְוִיִּית, ascensus in Moab inter Ar-Rabbath Moab et Segor.

LYCAONIA Λυκαονία, regio Asiae minoris inter Ciliciam, Pisidiam, Phrygiam, Galatiam, Capadociam. [8 G 3].

LYCIA Λυκία, regio Asiae minoris, paeninsula montana inter Pamphyliam et Cariam. [8 F 3].

LYDDA (LYDA) v. Lod.

LYDI. 1. Lydi, Lydii, Lydia לְוִדִים, לֹדִים, probabiliter non gens chamitica Ludim, sed Lydi asiani, gens semitica Lud.

2. Lydi Λυδία 1 Mach. 8,8. Designatur Lydia provincia Asiae minoris ad mare Aegaeum inter Cariam, Phrygiam et Mysiam. [8 EF 3].

3. Iudith 2,23: Λοῦδ = Lydia in Asia minore.

LYSTRA Λύστρα, urbs Lycaoniae ab Iconio meridiem versus. [8 G 3].

M

MAACHA (מַאכָה), ramus Aramaeorum a Maacha filio Nachor descendens; regio etiam vocatur Machati, Syria Maacha; quaerenda est iuxta montem Hermon ac tribum Nephthali ab oriente Iordanis, immo fortasse in ipsam terram Nephthali ad occidentem Iordanis extendebatur.

MAARA SIDONIORUM (מַאֲרָה אֲשֶׁר לְסִידוֹן), censetur esse *Djazzin* i. e. caverna *Djazzin*, Cruciatorum celeberrima Cavea de Tyron, circiter 15 km a Sidone orientem versus [9 A 4; 10 B 2] vel ab aliquibus *Mogheiriyeh* a Sidone inter aquilonem et orientem [10 B 2]; sed forte corruptioni textus Ios. 13,4 originem debet.

MABSAM (מַבְסָם), gens ismaelitica.

MABSAR (מַבְסָר), gens edomitica, ad quam referri videtur vicus grandis Mabsara in regione Gebalena ad urbem Petram pertinens (Onomast.).

MACCES (מַכְסֵּץ), urbs cum Salebim, Bethsames, Elon, Bethanan ad unam praefecturam salomonicam pertinens, in territorio Dan quaerenda.

MACEDA (מַכְדָּה), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae, fortasse *el-Moghār* paulo infra Accaron et Iamnam.

MACEDONIA (ἡ Μακεδονία), regio genitrix imperii macedonici, a Romanis expugnata et in provinciae formam a. 140 a. Chr. redacta, quam parte Illyrici auctam Octavianus Augustus a. 27 senatui concessit proconsuli administrandam. [8 DE 2].

MACELOTH (מַכְלֹת), statio Israelitarum inter Arada et Thahath.

Machaerus (Μαχαίρους), urbs munita in extremis finibus Peraeae contra Arabiam, hodie *Mukaur* ad orientem maris Mortui. [13 F 2; 14 B 2].

MACHATI, eadem regio ac Maacha.

MACHBENA v. Chebbon.

MACHMAS (מַכְמָשׁ, מַכְמָשׁ, מַכְמָשׁ), urbs tribus Benjamin ad orientem Bethaven, *Makhmas* 14 km a Ierusalem fere aquilonem versus. [13 D 1; 18 D 1].

MACHMETHATH (מַכְמֶתֶת), locus sacer prope Sichem medius fere in termino aquilonari

tribus Ephraim, forte *el-Askar* (Sichar) ad orientem Sichem. [12 D 3]. Nomen videtur corruptum, forte emendandum : Sichem exauditionum.

MACHTESH (מַכְתֶּשׁ) v. Pila.

MADABA v. Medaba.

MADAI (מַדַּי), filius Iapheth, progenitor Medorum. [1 C 2].

MADAN (מַדָּן), filius Abrahae ex Cetura, gens Madianitis finitima, ut coniciunt.

MADIAN (מַדְיָן), filius Abrahae ex Cetura. Madianitae sedes primitivas habebant in Arabia inter septentrionem et occidentem, inde autem latius sese diffuderunt tum in paeninsulam Sinai tum in terram transiordanicam. [1 B 2].

MADMEN (מַדְמֵן), gens vel urbs moabitica.

MADMENA, eadem urbs ac Medemena 1.

MADON (מַדוֹן), urbs Chanaan septentrionalis, *Khirbet Madin* ad occidentem Tiberiadis. [4 C 2; 11 C 3; 17 B 2].

MAGDALA, urbs iuxta lacum Tiberiadis, patria Mariae Magdalenae, *Medjdel* in medio fere litore occidentali lacus et in termino australi planitiei Genesareth. [11 C 3; 17 C 2].

MAGDALEL (מַגְדֵּל-אֵל i. e. turris Dei), urbs in tribu Nephthali, fortasse *Medjdel* ad orientem Tyri. [11 C 2].

MAGDALGAD (מַגְדֵּל-גָּד i. e. turris Gad), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae, assyr. Magdilu, hodie *el-Medjdel* prope Ascalon inter septentrionem et orientem. [13 B 2].

MAGDALUM (מַגְדֵּל, מַגְדֵּל i. e. turris). 1. Locus prope Phihahiroth, ubi Israelitae post egressum de Aegypto ex deserto Etham regressi castra posuerunt ante transitum maris Rubri; quaeritur ad litus lacus *Timsah* vel ad eius lacus meridiem ibi fere, ubi Serapeum. [3 B 2].

2. Urbs munita in septentrionalibus finibus Aegypti 12 mil. pass. a Pelusio, *Tell el-Semut*. [2 B 2; 3 C 2].

MAGEDAN (Μαγαδάν, Μαγεδάν, Μαγδαλάν, Μαγ-

δαλά), ab aliquibus componitur cum Magdala, *Medjdel*, in litore occidentali lacus Genesareth. Fines Magedan eandem regionem designant quam partes Dalmanutha (Δαλμανουθά). — Ab aliis vero eadem regio merito quaeritur trans Iordanem. Dalmanutha agnoscitur vicus *el-Delhennige* 7 km austrum versus ab infimo lacu Genesareth. [11 C 4; 15 A 4; 16 A 4; 17 C 3]. Magedan est vicus *Ma'ad* γ = 2 circiter 7 km austrum versus ab *el-Delhennige*. [11 D 4; 15 B 4; 16 B 4].

MAGEDDO, MAGEDDON (מגדו, מגדון)

urbs in finibus tribus Issachar, sed Manassaeis attributa, in planitie Cison torrentis, cuius aquae appellantur aquae Mageddo, assyr. Magidnu, Magiddu, in documentis *Tell el-'Amarna* Magidda, Makida, probabilissime eadem ac Legio (Onomasticon), *Khirbet Ledjlan* fere occidentem versus a *Zer'in*. [4 B 2; 11 B 4; 12 D 1].

MAGETH (Μαγέτις), urbs munita Galaaditidis.

MAGOG (מגוג), gens ex posteris Iapheth, fortasse inter mare Caspium et lacum Matianum. [1 C 2].

MAGRON (מגרון). 1. Locus quidam aquilonem versus a Gabaa Benjamin (Gabaa Saulis).

2. Urbs inter Hai et Machmas, fortasse ruinae *Makrun* prope *Makhmas* inter septentrionem et occidentem. [Cfr 18 D 1].

MAHANAIM, MANAIM (מחנהים i. e. castra), urbs Galaad in confinibus Gad et Manasse ad aquilonem laboc fluvii nec procul a Iordane. Situs approximative tantum indicari potest [4 C 3]. Vestigium nominis cernitur in *Ma'ne*. [15 B 2; 16 B 5].

MAHANE DAN seu Castra Dan v. Dan 4.

MALLOTAE (Μαλλοταί), incolae urbis Malli (Μαλλός) in Cilicia orientali haud procul ab ostio Pyrami orientem versus. [8 G 3].

MAMBRE convallis (ממברת i. e. quercus seu quercetum Mambre) in (finibus) Hebron. Ipsa quoque Hebron appellatur Mambre. Hodie quercus Abraham ostenditur dimidia fere horae intervallo a Hebron inter septentrionem et occidentem.

MAMBRE torrens (τοῦ χειμάρρου Ἀβρωνᾶ) in Mesopotamia, fortasse idem ac Habor, Chaboras. *Khābūr*. [5 C 4. 2].

MAMZER (ממזר) idem ac Philisthaeus (?).

MANAHAT, MANAHATH (מנהחת). 1. Stirps in terra Seir.

2. Duae stirpes Calebitarum in Iuda.

3. Urbs vel regio, ad quam aliquae cognationes beniaminiticae ex Gabaa (Geba) a Beniaminita

Gera abductae sunt; fortasse componenda est cum Manahath 2.

MANASSE (מנשה), tribus Israel cis et trans Iordanem. Manasse transiordanicam ab austro terminant fines Gad, ab occidente depressio Iordanis, quam Gaditae totam tenebant usque ad lacum Genesareth, deinde lacus Genesareth et Iordanis superior, ab aquilone mons Hermon et planities damascena, ab oriente montana Auran. [4 CD 1. 2. 3]. Manasse cisiordanicam terminant Iordanis, Ephraim, Dan, mare Mediterraneum, Aser, Issachar. [4 BC 2. 3].

MANOCHO (Μανωχός), urbs tribus Iuda in quinta provincia montis Iuda (LXX) prope Ierusalem, fortasse eadem ac Manahath 2.

MAON (מאון). 1. Urbs tribus Iuda in tertia provincia montis Iuda, *Khirbet Ma'an* meridiem versus a *Zif*. [4 B 5; 13 D 3].

2. Urbs Arabiae Petraeae inter meridiem et orientem a Petra, hodie *Ma'an* [3 F 2], ad quam fortasse referenda est gens Maonitarum seu Minaeorum (vide s. v. Munim).

MAPSAM v. Mabsam.

MARA (מרה), prima statio Israelitarum trium dierum itinere distans a loco, quo mare Rubrum traiecerunt. Correspondere videtur *'Ain Harura* meridiem versus a *Wadi el-'Amara* iuxta sinum Heroopoliticum. [3 C 3].

MARE GALILAEAE seu Tiberiadis v. Genesareth 4.

MARE MAGNUM seu occidentale seu postremum seu Palaestinorum (Philisthaeorum) est mare Mediterraneum. Eius partes nominatim memorantur Syrtis (maior) et Adria.

MARE RUBRUM (הים הָרוֹם, θάλασσα ἑρυθρά) dicitur primo sinus Suez (olim Heroopoliticus) [3 CD 3. 4] et secundo sinus *Aqaba* (olim Aelaniticus) [3 E 3. 4]. Mare Erythraeum apud Graecos et Romanos dicebatur mare, quod litora Arabiae, Persiae, Indiae alluit. Hodie mare Rubrum est sinus Arabicus a *Bab el-Mandeb* aquilonem versus protensus. [4 B 3. 4; 2 CD 3. 4. 5].

MARE SALIS (הים הַמֶּלַח, θάλασσα ἁλός seu τῶν ἁλῶν seu ἁλυχή), mare solitudinis seu deserti, mare orientale est lacus Asphaltitis, hodie *Bahr Lut* i. e. lacus Lot. [Tab. 13 et 14].

MARESA (מרשה, מרשעה), urbs tribus Iuda in tertia provincia Sephelae. Nomen conservatur in *Khirbet Merash* 20 minutis a *Beit Djibrin* meridiem versus, vestigia autem urbis antiquae cernuntur in *Tell Sandahanne* circiter 4 km a *Merash* inter meridiem et orientem. [13 C 2].

MARETH (מַרֶּת), urbs tribus Iuda in quarta provincia montis, hinc inter Hebron et Bethlechem quaerenda.

MAROTH (מַרְוֹת, Vulgata : amaritudines), eadem urbs ac Mareth.

Masada (מַסְאָדָא), arx munita iuxta litus occidentale maris Mortui, hodie *el-Sebbe*. [13 E 3; 14 A 3].

MASAL, MESSAL (מִשְׁעָל, מִשְׁעָל), urbs tribus Aser, *Khin Mithilya* inter Carmelum montem et oram maritimam ad septemtrionem urbis *Athlit*. [11 A 4].

MASALOTH (מַסְאָלוֹת), quae est in Arbells (v. Arbela). Vox Masaloth fortasse est mera transcriptio hebraici מַסְלוֹת i. e. scalae; per scalas enim accessus ad speluncas Arbelae patebat.

MASEPHA (מַסְפָּה), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae, *Tell el-Safiye* 12 km a *Beit Djibrin* inter aquilonem et occidentem, medio aevo Alba Specula seu *Blanca Guarda*. [13 C 2].

MASEREPHOTH (מַסְרֵפּוֹת מַיִם i. e. combustiones aquarum, Vulgata : aquae Maserephoth), terminus, quousque Iosue hostes ad aquas Merom devictos percussit; conicitur Sarepta vel maiore cum probabilitate *Ain Musherfe* ad meridiem promontorii *Rus el-Nāqura*. [Cfr 11 B 2].

MASMA (מַשְׁמָה), gens ismaelitica.

MASOBIA, patria Iasiel herois, qui cognominatur מַסְבִּיָּה, Vulgata : de Masobia.

MASPHA, MASPHATH (מַסְפָּה, מַסְפָּה), i. e. specula, locus editus).

1. Maspha, tertium nomen loci, quem Laban vocaverat Iegar Sahadutha et Iacob Galed.

2. Maspha Galaad v. Ramoth Galaad.

3. Maspha, terra seu planities ad radices Hermon maioris. Conicitur esse vicus Drusorum *Mutelle* in *Merdj 'Ayn* paulo aquilonem versus ab *Abil el-Qamh* seu Abel Beth Maacha. [Cfr 11 C 1].

4. Maspha in Sephela v. Masepha.

5. Maspha Moab. ignota.

6. Maspha in tribu Benjamin, centrum politico-religiosum Israelitarum aetate Iudicum, probabilissime *Sha'fat* circa 40 minutis a Ierusalem aquilonem versus [18 C 2] vel ex aliorum opinione *Nebi Samu'el* duabus fere horis a Ierusalem Ioppen versus. [18 B 2].

MASPHE campus v. Maspha 3.

MASPHE (Ramoth Masphe) v. Ramoth Galaad.

MASRECA (מַסְרֵקָה i. e. vinea), urbs regia in

Edom circa Gebalenen. Conferri potest *Wadi Mefrak* ad meridiem Petrae. [3 F 2].

MASSA (מַסָּא), gens ismaelitica, apud Ptolem. V. 19,2 (ed. Müller-Fischer V. 18) *Μασσαί*, assyr. Mas, Masai.

MATTHANA (מַתְנָה), statio Israelitarum inter Beer et Nahaliel.

MAXILLA v. Ramath Lechi.

Maximianopolis v. Adadremmon.

MAZOR, nomen Aegypti; v. Aegyptus.

MEA turris v. Emath 4.

MECHERATHITES, melius Maachathites cognominatur Hephher heros davidicus; v. Maacha.

MECHMAS v. Machmas.

MEDABA, MADABA (מִדְבָּה), urbs in planitie montana Moab, *Madeba* in colle sita inter *Wadi Zerqā Ma'in* et *Heshbān*. [4 C 4; 13 F 2; 14 B 2].

MEDDIN (מִדְיָן), urbs in deserto Iuda.

MEDEMENA. 1. Medemena (מִדְמֵנָה), urbs tribus Iuda in Negeb, ad quam Onomasticon refert Menois (Μηνούς) iuxta civitatem Gazam, forte *Khān Yunis* ad meridiem Gazae [13 A 3] vel *Minge* paulum orientem versus a *Khān Yunis*. Sed v. Bethmarchaboth.

2. Medemena (מִדְמֵנָה), urbs in tribu Benjamin, ignota.

MEDENA (מִדְנָה) provincia Esdr. 6, 2 est Media provincia.

MEDI (Μῆδοι) 1 Mach. 8,8 forte corrigendum : Mysii.

MEDI, MEDIA (מִדְיָן, Μῆδοι, Μῆδοι), gens et regio inter mare Caspium, Hyrcaniam, Parthiam, Persidem, Assyriam, Armeniam. [1 C 2; 5 E 1. 2].

MEGBIS (מִגְבִּישׁ), nomen familiae vel forte urbis Iudaeae.

MEIARCON (מֵי אֶרְקוֹן i. e. aquae Iarcon), urbs vel regio in tribu Dan et prope Ioppen, a vicino quodam flumine dicta, probabilissime a *Nahr el-'Audjā*, qui inter Ioppen et Arecon (*Tell el-Reqqeit*) in mare Mediterraneum influit. [4 A 3; 12 BC 3].

MELITA (Μελίτη), insula, *Malta*. [8 B 4].

MELLO. 1. Mello (מֵלֹא), Vulgata : urbs

Mello, oppidum Mello), arx urbis Sichem, etiam turris Sichem appellata.

2. Mello (הַמְּלֹא), munitio in urbe Ierusalem. [Tab. 22].

MELOTHI (LXX omittunt), urbs ab Holoferne expugnata, Melitene, urbs et regio Cappadociae. [8 H 3].

ME MERIBA i. e. aquae contradictionis, fons iuxta Cades in deserto Sin; v. Cades 1.

MEMPHIS (מֶפֶס, semel מֶפֶס), urbs Aegypti inferioris, aegypt. Men-nufer i. e. mansio bona, brevius Mennefe, Menfe, coptice Membe, Memfe, Memfi, etiam Mefe, assyr. Mempi, Mimpī, arab. Menf. [2 B 2].

MENNI (מֶנִי), regio, quae cum Ararat Armeniam maiorem seu orientalem constituit, assyr. Mat Mannai. [5 D 1].

MENNITH (מֶנִית), urbs transiordanica 4 mil. pass. a Hesebon aquilonem versus pergentibus Philadelphiam seu Rabbath Ammon.

MEPHAATH (מֶפְחַת, מֶפְחַת), urbs tribus Ruben, in qua tempore Eusebii praesidium militum collocatum erat propter vicinam solitudinem.

MERALA (מֶרְלָה), urbs tribus Zabulon in confinibus Zabulon et Issachar, fortasse *Ma'ul* unius fere horae spatio a Nazareth occidentem versus. [11 B 4].

MERATHAIM (מֶרְתַּיִם), Vulgata : terra dominantium), regio Babyloniae meridionalis, assyr. Marratim i. e. regio iuxta nar Marratu seu amarum fluvium (sinum Persicum).

MERIDIES v. Negeb.

MEROM aquae (מֵי מְרֹם), ubi Iabin rex Asor a Iosue devictus est, communiter censentur lacus Semachonitis, *Bahrat el-Hule*, sed melius forte ille tractus irriguus a *Semuniye* (Semeron) usque ad torrentem Cison. [4 B 2; 41 B 4]. Est etiam vicus *Meiron* 4 km a *Safed* occidentem versus, sed in valle montana proelio haud apta. [11 C 3].

MEROME regio (מֶרֶמֶי שָׂדֶה i. e. altitudines campi) explicatur planities in summo Thabor, non regio ad aquas Merom.

MERONATHITES (מֶרְנַתִּי) cognomen indicat urbem Meronoth non procul a Maspha Beniamin, ignotam.

MEROZ (מְרוֹז), urbs vel terra (Vulgata), forte *el-Murassas* prope *Beisan* versus montem Thabor. [11 C 4; 42 E 4].

MERRHA (מֶרְחָה), regio, cuius negotiatores laudantur Bar. 3.23; sed pro מֶרְחָה fortasse legendum erat מֶדִּין, quod est aliud nomen pro Madian.

MES (מֶסַח vel etiam Mosoch (מֶסֶח)), gens aramaica iuxta montem Masium ad aquilonem Nisibis, qui Armeniam a Mesopotamia secernit, cfr 5 C 1 vel forte terra Mas seu tractus ad Tigridis Euphratisque exitum in sinum Persicum.

MESOPOTAMIA vel Mesopotamia Syriae (מֶסוֹפּוֹטָמְיָה vel מֶסוֹפּוֹטָמְיָה). Aetate Seleucidarum Mesopotamia (*Mesopotamia*) erat regio inter Euphraten et Tigridem, Babyloniam et Armeniam [1 B C 2; 5 CD 1. 2; interdum fines australes et aquilonares Mesopotamiae apud veteres auctores ulterius extendebantur. Vocibus autem hebraicis Aram Naharaim et Paddan Aram designatur probabiliter Mesopotamia occidentalis tantum inter Euphraten superiorem eiusque tributarium orientalem Habor (Chaboras).

MESPHE (Ios. 18,26 v. Maspha 6.

MESRAIM v. Aegyptus.

MESSA (מֶסָא), regio, unde sedes Iectanidarum usque ad montem Sephar in Arabia describuntur: si Messa est terra Mas ad Tigridis Euphratisque exitum in sinum Persicum, dicendum est Iectanidas ibidem Aramaeis conterminos fuisse.

MESSAL urbs v. Masal.

METHCA (מֶתְכָה), statio Israelitarum in deserto inter Thare et Hesmona.

MILETUS (Μίλητος), praecipua urbs Ioniae in litore Cariae ad meridiem sinus Latmici. [8 E 3].

MISGAB (מִשְׁגָּב i. e. arx), munitio quaedam fortis et alta in Moab, fortasse ipsa Qir Moab. [11 B 4].

MISPHAT fons (מִשְׁפַּת מִיָּן i. e. fons iudicii, nomen antiquissimum pro Cadesbarne; v. Cades 1.

MITYLENE (Μιτυλήνη, melius Μυτιλήνη), urbs praecipua Lesbi insulae in litore orientali. [8 E 3].

MOAB (מֹאָב), regio, cuius meridiem terminal torrens salicum (*Wadi el-Hasā, Wadi el-Qurab*), occidentem mare Mortuum, orientem desertum, aquilonem tempore Moysis fluvius Arnon; sed etiam regionem ex adverso Ierichuntis ad Iordanem (campestris Moabi) Moabitarum ante Moysen occupaverant eamque denuo possidebant tempore Iudicum. [1 B 2; 4 CD 5; Tab. 14].

MOCHMUR (Μοχμύρ), torrens prope oppidum Chus, Chusi (*Kaza* vel *Quza*) austrum versus a Sichem. [Cfr 42 D 3].

MOCHONA (מכנה), urbs a filiis Iuda post exsilium habitata, *Khirbet el-Megenna*. [13 C 1].

MODIN (Μωδίν), patria Mathathiae sacerdotis patris heroum Machabaeorum, vicus *el-Mediye* duabus horis a Lydda orientem versus. [13 C 1].

MOLADA (בולדה), urbs tribus Iuda in Negeb, *Khirbet el-Milh* inter Bersabee et mare Mortuum. [4 B 5; 13 C 1].

MOLATHITA seu de **MOLATHI** (מולתית) i. e. oriundus de Abelmehula.

MONS GLABER seu **CALVUS** (הר הקלק), Vulgata : pars montis), qui ascendit in Seir, terminus meridionalis, ad quem usque Iosue terram Chanaan occupavit.

MORASTHITES (המורשתי, המורשתתי) i. e. oriundus de Moresheth, quae eadem est ac Moresheth Gath (מורשת גת, Vulgata : hereditas Geth) prope Eleutheropolim orientem versus (Onomasticon).

MORE (מורה). 1. Quercus More (Vulgata : convallis illustris) prope Sichem vel etiam quercetum More (Vulgata : vallem tendentem et intrantem procul) prope Galgalam (v. Galgala 3, nisi forte alius quidam locus editus Gilgal admittendus sit) e regione montium Hebal et Garizim.

2. Collis More in valle Iezrael ab aquilone castrorum Gedeonis, quae erant iuxta fontem Harad (*Ain Djālad* ad orientem urbis *Zer'in*). [Cfr 11 C 4; 12 E 1].

MORIA. 1. Moria (המוריה), terra, in cuius monte Abraham filium Isaac offerre iubetur; Vulgata : terra Visionis.

2. Moria (המוריה), mons templi hierosolymitani. [Tab. 22].

MOSEL (מזל = de Uzal?) v. Uzal.

MOSERA (מזרה) seu **MOSEROTH** (מסרות), statio Israelitarum prope montem Ilor.

MOSUCH v. Mes.

MOSUCH (מושך), gens a Iapheth descendens, Moschi [1 BC 1] ad Ponti Euxini litus australe orientem versus incolentes inter Tibarenos et Colchos, assyr. Muski magis meridiem versus. [5 B 1].

MUNIM (מענימים), familia Nathinaeorum ad Maonitas seu Minaeos, gentem nomadum, referenda (v. Maon 2).

MURUS MOAB v. Qir Moab.

MYNDUS (Μύνδος), urbs Cariae ad sinum Iasicum, ubi hodie *Gumushli*. [8 E 3].

MYRA (τὰ Μύρα vel Μύρα), urbs Lyciae ad ostium Andriaci fluminis (Vulgata : Lystra pro Myra). [8 F 3].

MYSIA (Μυσία), regio Asiae minoris, quam cingunt ab aquilone Propontis et Hellespontus, ab occidente mare Aegaeum, a meridie Lydia, ab oriente Phrygia et Bithynia. [8 EF 3].

N

NAALOL (נחלל, נהלל), urbs tribus Zabulon, *Ain Māhil* prope Nazareth inter septemtrionem et orientem. [11 C 4].

NAAMA (נעמה), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae, fortasse vicus *Na'ane* ad meridiem Lyddae et orientem Iamniae.

NAAMATHITES (נעמתי), nomen gentilicium Sophar amici Iob; urbs ignota.

NAARATHA (נערתה), urbs in termino orientali tribus Ephraim prope confinia Benjamin, fortasse *Khirbet el-Samiye* prope *Ain el-Samiye* inter septemtrionem et occidentem a Iericho. [13 E 1].

NAAS (נער-נחש), urbs tribus Iuda, fortasse

Deir Nahkhkas prope Eleutheropolim inter aquilonem et orientem.

NAASSON (נאסון), eadem urbs atque Asor 1.

NABAIOTH (נביות, נביות), gens ismaelitica a filio primogenito Ismael descendens, iidem ac Nabataei aetatis hellenisticae, assyr. Nabaitai (distinguendi a Nabatu Aramais babylonicis). [4 B 2. 3].

NABO v. Nebo.

NABUTHAEI (Ναβυθαίοι), iidem ac Nabaioth, Nabataei.

NAHALIEL (נחליאל) i. e. torrens Dei, vallis Dei), statio Israelitarum in itinere anni quadrage-

simi, fortasse *Wādī el-Wāle* tributarius Arnonis *Wādī el-Modjib* a septentrione. [13 F 2; 14 B 2].

NAIM נַיִם, urbs Galilaeae inferioris, viculus *Nain* in descensu aquilonari Hermon minoris *Neb. Dalā* occidentem versus ab Endor. [11 C 4].

NAIOTH in Ramatha נַיִת בְּרַמְתָּה i. e. habitationes in Rama seu Ramatha vide s. v. urbe patria Samuelis, coenobium domiciliorum, in quibus discipuli prophetae degebant.

NAPHIS נַפִּישׁ, gens ismaelitica Israelitis transiordanicis vicina, ad quam fortasse referendi sunt Nephusim (Nephussim).

NAZARETH (Ναζαρέθ, Ναζαρέτ, Ναζαράθ, Ναζαράτ, Ναζαρά), urbs Galilaeae inferioris, *el-Nasira*. [11 B 4].

NEAPOLIS (Νέα Πόλις, urbs in Macedonia adiecta seu parte Macedoniae maxime orientali ad sinum Strymonicum e regione Thasi insulae, ubi hodie *Kavalla*. [8 D 2].

NEBALLAT נַבְלָט, urbs Beniaminitarum post exsilium, *Beit Nebala* 5 km a Lydda inter septentrionem et orientem. [13 C 1].

NEBO, NABO נַבּוֹ. 1. Urbs moabitica, ruinae *Nebbe* seu *Nebā* sex fere horarum itinere ab ostio Iordanis orientem versus, ab urbe Hesebon inter meridiem et occidentem.

2. Mons in montanis Phasga seu parte septentrionali montium Abarim, *Djebel Neba*. [14 B 1].

3. Nebo, urbs Iudaeae, fortasse *Neba* ad orientem Eleutheropoleos. [13 C 2].

NEBSAN נַבְסָן, urbs in deserto Iuda.

NECEB v. Adami.

NEGEB נֶגֶב i. e. meridies), tractus australis Palaestinae pascuis abundans, quem cingunt mons Iuda ab aquilone, mons Seir ab oriente, desertum Pharan a meridie, planities maritima ab occidente. [4 AB 5].

NEGOTIATORUM URBS עִיר הַתְּחָנִּים designatur Ez. 17,4 Babylon.

NEHELESCOL v. Escol.

NEHIEL נְחִיֵּאל, urbs in confinibus Zabulon et Aser, *Yanin* (?) orientem versus ab Accho. [11 B 3].

NEMRA v. Bethnemra.

NEMRIM נְמִרִים, Vulgata: aquae Nemrim in parte meridionali Moab, *Wādī Numeira* ad mare Mortuum decurrens. [13 EF 4; 14 AB 4].

NEPETH DOR נַפֶּת דּוֹר, i. e. excelsa Dor, clivi seu colles Dor inter Carmelum et Caesaream Palaestinae. [11 A 4].

NEPHTHALI נַפְתָּלִי, tribus Israel maxime septentrionalis inter Iordanem, Zabulon, Aser, Libanum (et Hermon maiorem). Accedit pagus commutatorius Nephthalitis concessus ad litus austro-occidentale lacus Genesareth pro finibus, quos ab aquilone Danitae ipsis praeeripuerant. [4 C 1, 2].

NEPHTHUIM נַפְתְּחִי, gens Chamitarum, fortasse incolae Aegypti mediae (na-phthah i. e. נַפְתְּחִי), pertinentes ad Phthah deum Mempheos vel ut alii conieciunt, incolae Napata in Aethiopia. [2 B 2, 6].

NEPHTOA נַפְתּוֹא, fons in confinibus Iuda et Benjamin, vicus *Lifta* 4 km a Ierusalem inter aquilonem et occidentem. [13 D 4; 18 C 2; 20 C 1].

NEPHUSIM, NEPHUSSIM נַפְּוִשִׁים, Nathinaei, fortasse ad gentem ismaeliticam Naphis referendi.

NESIB נַסִּיב, urbs tribus Iuda in tertia provincia Sephelae, *Beit Nasib* ad orientem Eleutheropoleos. [13 C 2].

NETHUPHATI, NETOPHATHI v. Netupha.

NETUPHA נַתּוּפָה, urbs tribus Iuda, *Beit Nettif* fere inter Eleutheropolim et Ierusalem. [13 C 2].

NICOPOLIS (Νικόπολις), urbs Epiri ad ostium sinus Ambracii e regione Actii, hodie *Paleopreviza*. [8 D 3].

NILUS נִילוֹס, plerumque fluvius, flumen (נִילוֹס). Am. 8,8; 9,5 fluvius Aegypti (נַהַר בְּצִרְיִם). Flumina Aethiopiae (נַהַר בְּנִיֵּשׁ) merito explicantur Astaboras (*Athara*) tributarius Nili ab oriente, Astapus (*Bahr el-Azraq*, Nilus caeruleus) cum suo tributario Astasoba et Nilus albus (*Bahr el-Abyad*). [1 AB 4].

NINIVE נִינְוֶה, metropolis Assyriae ad orientalem ripam Tigridis. Sensu latiore accepta Ninive civitas magna complectitur quattuor urbes: Niniven, Ninua (*Kuyundjik* et *Nebi Yunus*) [7 AB 2 et Tabella: Ninive], Chale (*Nimrud*), Resen (*Salmiye*), Rechoboth-Ir, cuius vestigium nondum repertum est. Accedit quinta pars Dur Sarrukin i. e. arx seu urbs Sargonis (*Khorsabad*, aquilonem versus a Ninua). [7 B 1, 2].

NO (נֹ) sive **NO AMON** (נֹא אֲמוֹן), in Vulgata Alexandria, urbs Thebarum in Aegypto superiore.

assy. Ni'a, aegypt. Nai Amun vel Nut en Amun i. e. caelum Amon, sed etiam Tobe vel Tebe. [2 B 4].

NOA (נוֹא), urbs tribus Zabulon.

NOB v. Nobe 2.

NOBE. 1. Nobe (נוֹבָה), urbs transiordanica haud procul a Iegbaa et Rabbath Ammon.

2. Nobe, Nob (נוֹבָה, נוב), urbs in tribu Benjamin.

3. Nobe (נוֹבָה), nomen urbi Canath (Chanath) inditum a Nobe duce Manassaeo.

NOD (נוֹד), terra ad orientalem plagam Eden sita, in quam egressus est Cain a facie Domini.

NODAB (נוֹדָב), gens ismaelitica, ad quam referunt *Nudeibe* in regione Hauran [16 F 5] vel etiam Nabataeos, Nabaioth. [4 B 2. 3].

NOPHE (נוֹפֶה), urbs Moabitarum, dein Amor-rhaeorum, demum Rubenitarum, ab Hesebon meridiem versus quaerenda; sed fortasse corruptioni textus originem debet.

NOPHETH (נוֹפֶת הַנֶּפֶת), in Vulgata: tertia pars urbis Nopheth; sed probabilius voces: tres pagi sunt clausula finalis tradens summam pagorum ab Aser et Issachar ad Manassaeos translatorum (Bethsan, Dor, Mageddo).

NORAN (נוֹרָן), eadem urbs ac Naaratha.

0

OBOTH (אֲבוֹת), statio Israelitarum inter Phunon et Iieabarin.

OCINA (Ὀκινά), urbs quam Holofernes terrefecit, fortasse Accho.

ODOLLAM, ODULLAM, ADULLAM (אֲדוּלָם), urbs tribus Iuda in prima provincia Sephelae, *Khirbet 'Id el-Mā* 21 km a Ierusalem Eleutheropolim versus. [4 B 4; 13 C 2].

OFFENSIONIS MONS (הַר הַתְּשֻׁעָה), ea montis olivarum pars australis, quae mons scandali vocari solet, hodie *Djebel Batn el-Hawā*. [21 B 3].

OLON, eadem urbs ac Holon.

ON v. Heliopolis.

ONO (אֹנוֹ), urbs in magno campo Ono seu valle artificum, *Kefr Ana* fere inter Lyddam et Ioppen. [12 C 3].

OPHAZ (אֹפָז), regio aurifera longinqua.

OPHEL (הַתְּלֵל), pars urbis Ierusalem ad austrum montis Moria. [Tab. 22].

OPHER. 1. Opher (Gen. 23, 4) v. Epher 1.

2. Opher (Ios. 12, 17) v. Epher 2 (terra).

3. Opher (4 Reg. 14, 25) v. Gethhepher.

OPHERA, eadem urbs atque Aphairema, Baalhasor, Beth le Aphrah.

OPHIR (אֹפִיר), gens Iectanidarum, probabilissime in Arabia meridionali quaerenda potius [1 D 4], quam in Africa (*Sofala*) vel in India.

OPHNI (אֹפְנִי), urbs tribus Benjamin in confinibus Ephraim, Gophna urbs princeps toparchiae gophniticae, vicus *Djifna* circa 22 km a Ierusalem aquilonem versus prope viam, quae Neapolim (Sichem) ducit. [4 B 4; 13 D 4].

OREB (עֹרֵב), i. e. rupes corvi prope Iordanem inferiorem, fortasse *'Osh el-Ghurab* i. e. nidus corvorum inter montem Quarantania et Iordanem.

ORIENS (מִזְרָח), plaga seu regio orientalis.

ORONAIM (אֹרֹנַיִם, אֹרֹנִים i. e. duae cavernae), urbs in meridionali parte Moabitudis iuxta viam versus fines Edomitarum, in descensu quodam montano nec procul a Segor.

Orontes (Ὀρόντης), fluvius, qui Syriam permeat ab Heliopoli usque ad Antiochiam, hodie *Nahr el-'Āsi*. [9 AB 1. 2. 3].

ORORI v. Ararites.

ORTHOSIAS (Ὀρθωσία), apud auctores profanos Orthosia), urbs maritima Phoeniciae iuxta Bruttum (*Nahr el-Bārid* seu fluvium frigidum) inter Tripolim et Eleutherum (*Nahr el-Kebir*). [9 A 3].

OZA (עֲזָא), hortus ab Oza possessore vocatus, in quo Manasses eiusque filius Amon reges Iuda sepulti sunt, hortus domus Manassis. Ubinam domus Manassis et quis ille Oza fuerit, ignoratur.

OZENSARA (אֶזְנֵי שָׂרָא), urbs exstructa a Sara filia Ephraim, fortasse *Beit Šara* ad occidentem Bethoron inferioris. [Cfr 13 C 1].

P

Palaestina *(Παλαιστίνη)*, etiam cum addito *Συρία*, nomen maxime usitatum terrae Israelitarum, ortum ex פלשתי i. e. Philisthaea assyr. Palashtu, aegypt. Pulushtat; a Graecis et Romanis extendebatur ad totam terram Israel inter mare Mediterraneum, Libanum, Iordanem et exeunte saeculo tertio p. Chr. etiam ad terram transiordanicam. Saeculo 5. p. Chr. commemorantur Palaestina prima (quae fere Iudaeam et Samariam complectitur, secunda regiones in utraque ripa Iordanis superioris et circa lacum Genesareth), tertia vel salutaris (quae a sinu Aelanitico incipiens Idumaeam et Moab comprehendit).

PALAESTINI, PALAESTHINI, iidem ac Philisthaei.

PALMYRA (ܡܠܝܬܐ), urbs in deserto syriaco media fere via inter Damascum et Euphraten. [5 B 2; 9 C 3].

PAMPHYLIA (Παμφυλία), regio Asiae minoris inter Ciliciam, Pisidiam, Lyciam et mare Mediterraneum. [8 F 3].

Paneas, eadem ac Caesarea Philippi.

PAPHUS (Πάφος), urbs Cypri insulae in parte meridionali litoris occidentalis. [8 G 4].

PARADISUS voluptatis (ܦܪܕܝܝܫܐ), hortus, quem Deus in Eden terra plantavit. Ex Eden egrediebatur fluvius ad irrigandum hortum et egressus ex horto dividebatur in quattuor capita seu initia fluviorum. Regio Eden a recentioribus coniectur fuisse ultra illum terrae tractum, ex quo secundum opinionem veterum originem ducunt fluvii illi: Phison, Indus vel Ganges, Gehon, Nilus, Tigris, Euphrates. Alii aliter explicant paradisum prope Babylonem collocantes.

Parus insula inter Cyclades celebris marmore albo, ܦܪܝܫܐ, ܦܪܝܫܐ, quod Parium dicitur. [8 E 3].

PARTHI (Πάρθι), incolae regionis montanae a mari Caspio inter meridiem et orientem. [1 D 2].

PARVAIN (ܦܪܒܝܝܢ), regio auro abundans, probabiliter in regione arabica Ophir, ubi *S. p. el-Fil*, auro reperitur.

PATARA (Πατάρα), urbs maritima Lyciae. [8 F 3].

PATMUS (Πάτος), parva insula inter Sporades, austrum versus a Samo insula, prope Miletum; hodie *Patino*. [8 E 3].

Pella (Πέλλα), urbs Decapoleos, hodie *Khirbet Fahl*. [15 B 2; 46 B 5].

PELUSIUM (Πέλι), urbs prope ostium Nili pelusiaceum, clavis Aegypti. [2 B 2; 3 C 4].

PENTAPOLIS (Πεντάπολις), regio vel coetus quinque urbium Sodoma, Gomorrha, Adama, Seboim, Bala (Segor) in valle Siddim (vide s. v.).

PEQOD (ܦܩܕ), gens Elamitis contermina, assyr. Puqudu.

Peraea, regio transiordanica eiusdem fere extensionis ac Galaad antiqua inter Iordanem. *Yarmuk*, Philadelphiam (Rabbath Ammon), Machaerum paulo supra Arnonem. Adverte Peraeam sensu geographico aquilonem versus latius patere, quam provinciam iudaicam Peraeam, quae Decapolim excludebat.

PERGAMUM (Πέργαμον), urbs Mysiae. [8 E 3].

PERGE (Πέργη), urbs Pamphylicae. [8 F 3].

PERSAE (ܦܪܝܝܫܐ), assyr. Parša, arab. *Faris*. [1 CD 2, 3].

PERSEPOLIS (Περσέπολις), caput Persidis provinciae. [1 D 2].

PERSIS (Περσίς sensu latiore designat provincias Seleucidarum trans Euphraten, sensu strictiore regnum persicum.

PETRA (ܦܬܪܐ), urbs praecipua Arabiae Petraeae, nomine symbolico Ictebel. [3 F 2].

PETRA DIVIDENS (ܦܬܪܐ ܕܡܕܝܢܐ), in deserto Maon.

PHALTI, rectius Phalet, eadem urbs ac Bethphalet.

PHANUEL (ܦܢܐܘܝܐ), locus transiordanicus ad fluvium Iaboc.

PHARA (Φαρά), videtur esse mera appositio ad vocem Thamnata vide s. v.; Vulgata: Thamnata et Phara.

PHARAN (פָּאָרָן). 1. Desertum, quod circum-scribitur per montana Sinai, vallem Araba, Negeb seu meridiem Palaestinae, desertum Sur et hodie audit *Bādiat el-Tih*. [3 CD 2. 3].

2. Campestia Pharan (פָּאָרָן), probabilissime Aila, Aelath ad orientem deserti Pharan, in ipso limine deserti Pharan. [3 E 3].

PHARATHON (פָּרָתוֹן), urbs in illa parte montis Ephraim, quae mons Amalec designatur; hodie *Fer'ata* circiter 8 km a Sichem Ioppen versus [12 D 3] vel, ut alii coniiciunt, *Fir'aun* ad occidentem Samariae urbis. [12 C 2].

PHARPCHAR (פָּרפָּר), fluvius Damasci, *Nahr el-A'wadj*. [9 B 4; 10 F 3].

PHARURIM (פָּרורִים), aedificium ad partem occidentalem atrii exterioris templi. [Tab. 22].

Phasaelis (Φασαελίς), urbs ab Herode I. condita in honorem Phasaelis fratris sui, hodie *Khirbet Fasāil* iuxta *Wādi Fasāil* aquilonem versus a Iericho. [12 E 3].

PHASELIS (Φασελίς), urbs Lyciae in parte orientali ad sinum Pamphylium sita. [8 F 3].

PHASGA (הַפֶּסְגָּה), pars septemtrionalis montium Abarim, hodie *Rās Siyāgha*. [13 F 1; 14 B 1].

PHATHURES, PHATURES, PHETROS (פֶּתְרוֹס, פֶּתְרוֹס), designatio Aegypti superioris seu meridionalis, cuius urbs praecipua erant Thebae; aegypt. Pather-res. [2 B 4].

PHAU (פָּאָו, פָּאָו), urbs Edom in regione Gebalitica.

PHELETHAEI, PHELETHI (פֶּלֶתִי), custodes corporis regis e stirpe Philisthaeorum.

PHEREZAEI (פֶּרֶזִי), incolae Chanaan in regione montana septemtrionem versus a Bethsan et Iezrael.

PHESDOMIM (פֶּס דֹּמִים) vel **FINES DOM-MIM** (אַפְסֵי דֹמִים), urbs tribus Iuda prope Socho Sephelae et Azecam.

PHETHOR (פֶּתוֹר), patria Balaam arioli in Mesopotamia prope Euphraten, assyr. Pitru, aegypt. Pedru (?).

PHETRUSIM (פֶּתְרוֹסִים), incolae regionis Phathures.

Phiala (Φιάλη), lacus ad orientem Paneadis, *Birket Ram*. [16 B 2].

PHIHAHIROTH (פִּי הַחִירֹת), statio Israelitarum inter Magdalum et mare Rubrum (Suph), quae respicit Beelsephon; correspondere videtur *Pikeheret* (seu *Pikerehet*), locus pagi Thuku (Socoth) haud longe a Phithom. [3 B 2].

Philadelphia, eadem ac Rabbath Ammon.

PHILADELPHIA (Φιλαδέλφεια), urbs Lydiae. [8 F 3].

PHILIPPI (Φίλιπποι), urbs Macedoniae. [8 D 2].

PHILISTHAEA (פְּלִשְׁתִּים), regio Philisthaeorum, Philisthinorum, Philisthiim (פְּלִשְׁתִּים), assyr. Palastu, Pilistu. Philisthaeorum munitiones erant Accaron, Ascalon, Azotus, Gaza, Geth. [4 A B 4].

PHINON (פִּינֹן), eadem statio ac Phunon.

PHISON (פִּישׁוֹן), fluvius primus ex quattuor fluviis paradisi. A nonnullis coniicitur esse Eulacus [5 E 3], ab aliis autem Indus vel Ganges.

PHITHOM (פִּיתוֹם), urbs tabernaculorum (i. e. promptuarium), aegypt. Pi Tum seu Ha Tum (i. e. habitaculum dei Tum), caput provinciae Thuku vel Thaket (i. e. Socoth), aetate romana Heroonopolis seu Ero Castra, hodie *Tell el-Mushkuta* occidentem versus a lacu *Timsāh* in *Wādi Tumlat*. [2 B 2; 3 B 2].

PHOENICE. 1. Phoenice (Φοινίκη), regio inter Eleutherum fluvium et Carmelum iuxta mare Phoenicium. [9 A 2. 3. 4].

2. Phoenice (Φοινίκη), portus Cretae in litore meridionali, *Porto Lutro*. [8 D 4].

PHOGOR (פֶּהוֹר). 1. Mons Phogor in parte septemtrionali montium Abarim seu in montanis Phasga, haud procul a *Djebel Nebā* [13 F 1; 14 B 1] aquilonem versus quaerendus. Ibidem colebatur idolum Phogor seu Beelphegor.

2. Fanum Phogor v. Bethphogor.

3. Urbs tribus Iuda in quinta provincia montis (LXX Φαγώρ), ruinae *Faghūr* meridiem versus a Bethlehem ad occidentem viae, quae Hebronem ducit. [4 B 4; 13 D 2; 20 B 2].

PHRYGIA (Φρυγία), regio Asiae minoris inter Lycaoniam, Pisidiam, Lydiam, Mysiam, Bithyniam et Galatiam. [1 A 1. 2; 8 F 3].

PHUD (Φυδ), regio a Holoferne vastata; coniicitur esse Pisidia vel forte colonia quaedam Libyum (Phuth) Africae.

PHUL (פִּוּל) Is. 66,19 corruptum pro Phut.

PHUNON (פִּינֹן), urbs edomitica et statio Israelitarum, Phaenon metalli fodina, postmodum sedes episcopalis, *Fenān*. [3 F 2].

PHUTH (פּוּת), gens Chamitarum in litore meridionali maris Rubri [1 B 4 C 5] vel etiam in Libya.

PIGMAEI, Pygmaei (גִּמְגִּימִים), fortasse secundum Targum Ez. 27,11 Cappadoces (גִּבְרִיִּים), quia in lingua armenica Gamir in plurali tantum usurpari solitum Cappadoces designat.

PILA (הַפִּלָּה i. e. mortarium), pars urbis Ierusalem, vallis Tyropoeon vel inferior vel superior. [Tab. 22].

PISCINAE Salomonis prope Etam. [20 B 2]. Accedit *Birket el-Arrub* magis austrum versus. [20 B 3].

PISIDIA (Πισιδία), regio Asiae minoris septemtrionem versus a Pamphylia et Lycia. [8 F 3].

PLANCTUS AEGYPTI est Abel Mizraim (v. Area Atad).

PLATEAE CIVITATIS v. Rechoboth Ir.

PONTUS. 1. Pontus (Πόντος), urbs regia Arioch foedere iuncti cum Chodorlahomor, Larsa urbs Babyloniae inferioris, *Senkere*. [5 D 3].

2. Pontus (Πόντος), regio Asiae minoris ad Pontum Euxinum sita a Phaside fluvio usque ad Halyn. [8 G H 2].

Porphyreon (Πορφυρέων), urbs Phoenices, hodie *el-Djeye*. [9 A 4; 10 B 2].

PROBATICA piscina v. Bethsaida 2.

PTOLEMAIS v. Accho.

PUTEOLI (Ποτίολοι), urbs ad mare Thyrrhenum prope Neapolim sita, *Puzzuoli*. [8 B 2].

PUTEUS Calummia (v. s. v.), Elim (v. Beer Elim), Iacob [12 B 2], Viventis (v. s. v.).

Q

QIR MOAB (קִיר מוֹאָב), Vulgata: murus Moab, alio nomine

QIR KHERES (קִיר-חֶרֶשׁ), Vulgata: murus cocti lateris, murus fictilis seu

QIR KHARESET (קִיר-חֶרֶשֶׁת), Vulgata: muri fictiles, muri cocti lateris, arx praecipua Moabitarum.

Targum: Kerakka de Moab i. e. arx Moab. Hodie *el-Kerak* ad orientem maris Mortui inferioris inter *Wadi Safsaf* et *Wadi 'Ain el-Frandji*, ex quibus haud procul ab urbe coalescit *Wadi el-Kerak* versus mare Mortuum tendens. [13 F 4; 14 B 4].

Quarantania mons, *Djebel Qarantal*. [13 F 1; 14 A 1; 19 D 1].

R

RABBA, RABBATH (רַבָּה, magna, princeps), plenius Rabbath filiorum Ammon, Philadelphia, *'Amman* iuxta *Wadi 'Amman*. [4 D 4; 15 C 4].

RABBATH MOAB v. Ar (Ar Moab).

RABBOTH (רַבּוֹתִית cum articulo), urbs tribus Issachar, *Rāba* fere 12 km a *Djenin* (Engannim) inter meridiem et orientem. [11 C 5; 12 E 2].

RACHAL (רַחֵל), urbs in austro tribus Iuda.

RACHEL SEPULCRUM prope Bethlehem, *Qubbet Rahil* dimidia horae itinere a Bethlehem Ierusalem versus. [13 D 2; 20 C 2].

RAGAU (Ραγαῦ), provincia Mediae Rhagiana cuius urbs principalis erat Rages.

RAGES (ῥαγῆς), urbs in Rhagiana provincia Mediae, ruinae *Rai* prope *Teheran* inter meridiem et orientem. [5 E 2].

RAHAB (רַהַב), nomen poeticum Aegypti: ferocia, tumor, insolentia, superbia.

RAMA (רָמָה, Ραμά), urbs tribus Benjamin, *el-Rām* 8 km a Ierusalem aquilonem versus. [13 D 1; 18 C 1; 19 A 1]. — Practerea v. Arama.

RAMATH v. Baalath Beer Ramath.

RAMATHA. 1. Ramatha (הֶרְמָתָה), urbs patria Samuelis, eadem ac Ramathaim Sophim in monte Ephraim, probabiliter *Nebi Samu'el* inter Ierusalem et Bethoron [18 B 2], nisi eadem sit ac Ramatha 2.

2. Ramatha (Ῥαμαθῆμ, Ῥαμαθῆιν), toparchia ex Samaria Iudaeae attributa, *Beit Rimā* inter aquilonem et orientem a Lydda. [12 D 3].

RAMATHAIM SOPHIM (הֶרְמָתַיִם סוֹפִים), duo excelsa Sophim) v. Ramatha 1.

RAMATH LECHI (רַמַּת לֶחִי), Vulgata: elevatio maxillae), brevius Lechi (לֶחִי), locus facinore Samsonis celebris in tribu Iuda, fortasse *Khirbet el-Siyāgh* (cfr σαγῶν, maxilla) ad meridiem 'Artūf. [Cfr 13 C 1. 2].

RAMESSES (רַעַמְסֵס, רַעַמְסֵס). 1. Pagus in regione Gessen.

2. Urbs tabernaculorum (i. e. promptuarium) in eodem pago sita, probabilius eadem ac Tanis in Delta Nili [3 B 2] vel forte *Abu Keisheb* occidentem versus ab Hieroonpoli (Phithom).

RAMETH (רַמֶּת) v. Iaramoth.

RAMOTH. 1. Ramoth (רַמּוֹת) v. Iaramoth.

2. Ramoth (הֶרְמָתָה) 4 Reg. 8, 29 v. Ramoth Galaad.

RAMOTH GALAAD (רַמּוֹת גַּלְאָד), alio nomine Maspha, Maspha Galaad, Ramoth Masphe, etiam Ramoth sine addito, urbs tribus Gad, aetate Iudicum urbs praecipua Galaad, probabilius *el-Salt*, urbs principalis regionis *Belqā* [4 C 3; 15 B 3], vel forte *el-Djal'ad* inter *el-Salt* et fluvium Iaboc. [15 B 3].

RAMOTH MASPHE (רַמּוֹת מַסְפֶּה) v. Ramoth Galaad.

RAPHAIM (רַפְּאִים). 1. Populus Palaestinae antiquissimus et proceritate conspicuus, ad quos etiam pertinebant Emim in Moab, Zomzommim (Zuzim) in Ammon, gigantes Gethaei filii Rapha (Arapha).

2. Vallis inter Ierusalem et Bethlehem, planities *el-Bugei'a*. [19 A 2. 3; 20 C 1. 2].

RAPHIA (Ῥαφία), urbs maritima inter Gazam et Rhinocolorum, *Tell Rifah*. [3 D 1].

RAPHIDIM (רַפְּדִים), statio Israelitarum inter stationem Alus et desertum Sinai, *Wādī Feirān* vallis aquosa et frugifera ad septemtrionem montis *Serbāl*. [3 D 4].

RAPHON (Ῥαφών), urbs transiordanica prope Astharothcarnaim, probabilissime eadem ac Raphana (Plin. V. 18, 74) in Decapoli, *el-Rāfe* ad orientem Viae Peregrinantium (*Djērb el-Hadjdj*) inter *Nawā* (Neve) et *Ezra'* (Zoroa). [16 D 3].

REBLA (הֶרְבֵּלָה), locus in termino orientali terrae promissae inter Sephama et fontem Daphnim, fortasse *Halibna* orientem versus a termino australi lacus Tiberiadis inter fluvium *Yarmūk* et *Wādī Samar* nec procul a *Samar* et *Malka*. [Cfr 15 B 1; 16 B 4].

REBLA, REBLATHA (רַבְלָתָה, רַבְלָה), urbs in terra Emath, *Rible* ad ripam orientalem Orontis (*Nahr el-'Asi*) inter Heliopolim (*Ba'albek*) et Hemesam (*Höms*). [9 B 3].

RECCATH (רַקַּת), urbs in tribu Nephthali, secundum Talmudicos ibidem, ubi Tiberias. [4 C 2; 17 C 2].

RECEM (רַקֵּם), urbs tribus Benjamin.

RECHA (רַכָּה), locus, quem posteri Iuda incolebant; sed viri Recha (1 Par. 4, 12) fortasse sunt viri Rapha; v. Bethrapha.

RECHOBOTH (רַחְבּוֹת), puteus Isaac prope Bersabee, Vulgata: Latitudo; *el-Ruḥeibe* 3 fere horis ab Elusa (*Khalasa*) inter meridiem et occidentem. [3 E 1].

RECHOBOTH IR (רַחְבּוֹת עִיר), Vulgata: plateae civitatis), una ex quattuor urbibus, quae civitatem magnam Ninive constituunt, fortasse illud suburbium Ninive rebit Nina, cuius mentio fit in inscriptionibus Asarhaddon.

REEMA v. Regma.

REGIS VALLIS (עֵמֶק הַמֶּלֶךְ), in qua Absalom sibi titulum i. e. lapidem sepulcralem erexit; hodie sepulcrum Absalom ostenditur in valle Cedron. [21 B 2]. Fortasse eadem est ac vallis Save (vide s. v.).

REGMA (רַעַמָּה, רַעַמָּה), gens a filio quarto Chus descendens, fortasse Rhammanitae (Strabo XVI. 4. 24) inter Minaeos et Chatramotitas incolentes vel Regma (Ptol. VI. 7, 14; Steph. Byz.) in litore arabico sinus Percici, ubi urbs *Redjam* [1 D 3] in continibus *Oman* et *Bahrein*.

REMMOMPHARES (רַמּוֹן פָּרָץ), statio Israelitarum in deserto Pharan, orientem versus a Cadesbarne quaerenda.

REMMON (רַמּוֹן). 1. Urbs tribus Iuda in Negeb, Simeonitis assignata, plerumque iuncta cum Ain; v. Ain 2.

2. Urbs tribus Zabulon, probabilius eadem ac Damna, vicus *Rummāne* prope Nazareth aquilonem versus. [11 B 3; 17 A 2].

3. Petra Remmon iuxta vicum *Rummān* ad orientem Bethel. [13 D 1].

REMMONO רִמּוֹנוֹ, eadem ac Remmon 2.

RESEN רֶסֶן, una ex quattuor urbibus, quae civitatem magnam Ninive constituunt, probabilissime ruinae *Selamiye* iuxta Tigridem inter *Nimrud* (Chale) et Ninua (Ninive). [7 B 4].

RESEPH רֶסֶפֶן, urbs Syriae. Rhesapha Ptolemaei, assyr. Rasappa, statio *Rusafe* in via, quae Palmyra ad Euphraten superiorem Nicephorium (*Rakka*) versus ducit. [5 C 2].

RESSA רֶסָה, statio Israelitarum inter Lebna et Ceelatha, fortasse eadem ac Rasa in tabula Peutinger.

RETHMA רֶתְמָה, statio Israelitarum tertia a monte Sinai, *Wadi Abu Retemat* meridiem versus ab *'Ain Quds*.

RHEGIUM Ῥήγιον, urbs Bruttii ad fretum Siculum e regione Messanae sita, *Reggio*. [8 B 3].

Rhinocolura Ῥινοκόλουρα, Ῥινοκούρουρα, oppidum aegyptiacum ad orientem Sirbonidis lacus, *Qal'at el-'Arish*, fortasse Sarohen vide s. v. [3 D 1].

RHODUS Ῥόδος, insula e regione Cariae et Lyciae. [8 E 3].

RIPHATH רִיפְתָּה, gens Iapheth a filio secundo Gomer descendens; conferuntur Paphlagones [1 B 1] vel Rhebas fluvius Bithyniae in Pontum Euxinum exiens et Rhebantia regio ad Bosporum Thracium.

ROGEL רֹגֵל, fons prope Ierusalem in confini-
bus tribuum Iuda et Benjamin, probabiliter *'Ain Sitti Maryam* seu *'Ain umm el-Daradj* i. e. fons

graduum; secundum alios autem *Bir Eiyub*. [21 B 3; Tab. 22].

ROGELIM רֹגְלִים, urbs in Galaad.

ROHOB רוֹהֹב, רוֹהֹבִים. 1. Regio in introitu Emath, domus Rohob, prope Caesaream Philippi quaerenda.

2. Duae urbes tribus Aser, ignotae; vestigium nominis cernitur in *Tell el-Rahib* a Scala Tyrionum orientem versus. [11 B 2].

ROHOBOTH רוֹהֹבוֹת. 1. Rohoboth fluvius vel potius Rohoboth fluminis 4 Par. 1, 48: quae iuxta annem sita est), patria Saul regis edomitici. Coniicitur urbs iuxta Euphraten v. g. *Rahaba* ad orientem Euphratis infra ostium Haboris.

2. Vide Rechoboth.

3. Vide Rechoboth Ir.

ROMA Ῥώμη, urbs Italiae, caput imperii romani. [8 B 2].

ROSH רוֹשׁ, nomen populi? in exercitu Gog vel forte nomen appellativum Ez. 38, 2.

RUBEN רֹאשֵׁן, tribus Israel transiordanica. Termini Ruben sunt ab austro Arnon fluvius, ab oriente desertum Moab, ab aquilone linea cum Arnone parallela paulo supra Hesebon, ab occidente ostium Iordanis et mare Mortuum. [4 CD 4. 5].

RUMA. 1. Ruma רוֹמָה, רוֹמָה, urbs tribus Iuda in secunda provincia montis, *el-Dôme* inter meridiem et orientem ab Eleutheropoli. [13 C 3].

2. Ruma רוֹמָה, locus refugii Abimelech prope Sichem.

3. Ruma רוֹמָה, urbs patria Zebidae uxoris Iosiae regis.

S

SAANANIM סַנְאָנִים, urbs tribus Nephthali prope Gedes Nephthali. Componitur cum ea Sennabris, *Sinn el-Nabca* prope exitum Iordanis e lacu Genesareth. [11 C 4; 16 A 4; 17 C 2].

SAARIM סַעֲרִים i. e. duae portae, urbs tribus Simeon, eadem ac Sarohen (vide s. v.) et Selim.

SABA. 1. Saba סָבָא, gens a primo filio Chus descendens, in Meroe insula, quam Nilus, Astaboras *Athara*, Astapus *Bahr el-Azrak* cingunt [1 B 4], vel forte orientem versus in litore maris Arabici.

2. Saba סָבָא, gens a filio Regma filii Chus descendens, cuius sedes primaria erat Arabia felix et

urbs princeps Mariaba *March* in Yemen. [1 C 4].

3. Saba סָבָא, gens Iectanidarum in Arabia meridionali.

4. Saba סָבָא, gens ceturaea.

SABAMA סַבְמָה, urbs tribus Ruben prope Hesebon, fortasse *Sumiye*. [13 F 1; 14 B 1; 15 B 4].

SABAN סַבְמָה, urbs eadem ac Sabama.

SABARIM. 1. Sabarim סַבְרִים i. e. fractio lapacidinae vel generatim rudera prope urbem Hai.

2. Sabarim סַבְרִים in termino septentrionali

terrae sanctae inter terminum Damasci et confinium Emath, fortasse *Khirbet Senbariye* ad ripam dexteram *Nahr el-Hasbānī* fere occidentem versus a *Bāniyās*. [Cfr 9 A 4]. A Sabarim fortasse non differt Ziphrona.

SABATHA (סבתה), gens a tertio filio Chus descendens. A Flavio Iosepho (Ant. I. 6, 2) ad Sabatha refertur gens Aethiopum Ἀεθίοποι prope Astaboram (*Athara*) fluvium [1 B 4], a recentioribus autem urbs mercatoria Arabiae meridionalis Sabbatha (Strabo XVI. 4,2) vel Sabota (Plin. VI. 28,153; XII. 14,63).

SABATHACHA (סבתחא), gens a quinto filio Chus descendens.

SABEE (שבִּעַ), urbs tribus Simeon, *Tell el-Seba'a* orientem versus a Bersabee [13 C 4], nisi forte Sabee Ios. 19,2 per dittographiam ex nomine praecedente Bersabee ortum duxit.

SACHACHA (סככה), urbs in deserto Iuda.

SALAMIS (Σαλαμίς), urbs in litore orientali Cypri insulae, *Porto Costanzo*. [8 G 4].

SALEBIM (שַׁעֲלִיבִים et שַׁעֲלִיבִין), urbs tribus Dan, ruinae *Selbit* prope *Amrās*. [13 C 1].

SALECHA, SELCHA (סלכה), urbs in extremis finibus Basan, *Salkhad* a *Djebel Haurān* meridiem versus.

SALEM (שָׁלֵם). 1. Urbs regia Melchisedech, scil. Ierusalem.

2. Urbs Sichimorum, viculus *Salim* a Sichem orientem versus. [12 D 3]. Adverte Gen. 33, 18 hebr. Salem probabilius non esse nomen proprium.

3. Vallis Salem (ὁ αὐλὸν Σαλῆμ) contra Holofernem munita, fortasse prope viculum *Salim*.

SALEPH (שָׁלֵף), gens a secundo filio Iectan descendens, Salapeni (Ptol. VI. 7,23), *Sulaf* seu *Salif* in *Yemen* apud geographos arabicos.

SALICUM TORRENS (נַחַל הַעֲרֻבִים) in Moab, *Wādī el-Hasā* inter Moab et Edom, territoria *el-Kerak* et *Djebāl* (Gabalene) separans, in cursu inferiore *Wādī el-Qurāhī* dictus et in mare Mortuum inferius per *Ghor el-Sāfiye* incidens [4 C 5; 13 EF 4. 5; 14 AB 4. 5] vel ex aliorum opinione *Wādī Safsāf* tributarius septemtrionalis *Wādī el-Kerak* prope urbem *el-Kerak*. [13 F 4; 14 B 4].

SALIM TERRA (אֶרֶץ-שָׁלִים) inter Iemini (Beniamin) et Salisa (v. s. v.).

SALIM (Σαλίμ) v. Aennon.

SALINARUM VALLIS (נִיא הַמֶּלַח, נִיא מְלַח).

cladibus Edomitarum celebris, regio palustris *el-Sekkha* ad meridiem maris Mortui, salitudine insignis, cui vicinus est mons Salis (*Djebel Usdum*) iuxta litus occidentale extremi maris Mortui. [13 E 4; 14 A 4].

SALIS CIVITAS (עִיר-הַמֶּלַח), urbs tribus Iuda in deserto, prope vallem Salinarum et montem Salis quaerenda.

SALISA TERRA (אֶרֶץ-שָׁלִישָׁה), regio ad occidentem montis Ephraim prope Baal Salisa (*Khirbet Sirisia*) in regione thamnitica. [12 C 3].

SALMONA (צִלְמוֹנָה), statio Israelitarum inter montem Hor et Phunon.

SALMONE (Σαλμώνη), Cretae promontorium orientale, Samonium, *Sidero*. [8 E 4].

SAMARAEUS (הַצִּמְרִי), gens a decimo filio Chanaan descendens, assyr. Simir, Simirra, Simirri, vicus *Sumra* in litore Phoeniciae 23 minutis aquilonem versus a *Nahr el-Kebir* seu Eleuthero fluvio. [Cfr 9 A 3].

SAMARAIM (צִמְרִים), urbs tribus Benjamin, fortasse *Khirbet el-Sumra* 9 km a Iericho aquilonem versus haud procul a Iordane. [4 C 4; 13 E 1; 14 A 1].

SAMARIA (שָׁמְרוֹן). 1. Urbs regionis Samariae, caput Ephraim, sedes regum Israel, postea Sebaste, nunc *Sebastiye*. [12 D 2].

2. Samaria (Σαμαρεία, Σαμαρείτις, in Novo Test. Σαμαρία), regio inter Iudaeam, Iordanem, planitiem Esdrelon, Carmelum, oram maritimam. [Tab. 12].

SAMIR (שָׁמִיר). 1. Urbs tribus Iuda in prima provincia montis, *Khirbet Sōmara* 5 horis a Hebron inter meridiem et occidentem. [4 B 5; 13 C 3].

2. Urbs montis Ephraim, *Khirbet Shamir* 7 km orientem versus ab *Agrabe* urbe principali toparchiae Aerabatta. [Cfr 12 E 3].

SAMOTHRACIA (Σαμοθράκη), insula in parte septemtrionali maris Aegaei. [8 E 2].

SAMUS (Σάμος), insula maris Aegaei prope Ephesum et Miletum. [8 E 3].

SANAN (צִנְאִן), urbs tribus Iuda in secunda provincia Sephelae, fortasse eadem ac צִנְאִן (Mich. 1, 11; Vulgata : in exitu).

SANIR (שָׁנִיר). 1. Nomen Hermonis apud Amorphaeos.

2. Pars Antilibani eaque septemtrionalis inter Heliopolim (*Ba'albek*) et Hemesam (*Höms*).

SAPHIR (שָׁפִיר, Vulgata : pulchra), urbs Iudaeae, si Mich. 1, 11 nomen proprium urbis habetur;

fortasse *Sawāfir* (tres vici) inter meridiem et orientem ab Azoto. [13 B 2].

SAPHON (סַפּוֹן), urbs tribus Gad in valle Iordanis, apud Talmudicos Amatho, apud Flav. Iosephum Amathus, *Tell 'Ammata* aquilonem versus a fluvio Iaboc, ubi *Wādī el-Rudjeib* in depressionem Iordanis exit. [Cfr 15 A 3].

SARAA, SAREA, SARAS (סַרְסָה), urbs tribus Dan in prima provincia Sephelae, vicus *Sar'a* occidentem versus a Ierusalem et prope *Eshū'a* (Esthaol). [4 B 4; 13 C 1].

SARAIM (סַרְאִים), urbs tribus Iuda in prima provincia Sephelae, fortasse *Khirbet Saice* inter *Ain Shems* Bethsames 1 et *Beit 'Atab*. [Cfr 13 C 2].

SARATHASAR (סַרְתָּאסַר), urbs tribus Ruben in monte convallis, *Sara*, *Ain el-Sara*, *Wādī el-Sara* in litore orientali maris Mortui paulo infra *Wādī Zeraq Ma'in*. [4 C 1; 13 E 2; 14 A 2].

SARDES (Σάρδεῖς), urbs princeps regni Lydiae, provinciae Asiae attributa, vicus *Sart*. [8 E 3].

SAREA v. Saraa.

SARED v. Sarid.

SAREDA (סַרְדָּה), patria Ieroboam I. Ephraethaei, fortasse eadem ac Sarthan (*Qarn Sartabe*). [12 E 3].

SAREDATHA v. Sarthan.

SAREPHTA, SAREPTA (סַרְפְּתָה, Σάρπηττα), urbs Phoenicum ad fines Sidoniorum pertinens, vicus *Sarafend* in promontorio *Rās Sarafend* inter Sidon et Tyrum. [10 A 3].

SARID, SARED (סַרִיד), urbs tribus Zabulon, rectius fortasse Sadid (LXX, Peshitta), *Tell Shadud* iuxta marginem aquilonarem planitiei Cison et duabus fere horis a Nazareth inter meridiem et occidentem. [11 B 4].

SARION (סַרְיוֹן, סַרְיוֹן), nomen Hermonis apud Sidonios, fortasse assyriacum Sirara.

SAROHEN (סַרְוְהֵן), urbs tribus Simeon, eadem ac Saarim et Selim, aegypt. Sheruhen, fortasse *Qal'at el-'Arish* iuxta ostium *Wādī el-'Arish* seu torrentis Aegypti. [3 D 1].

SARON (סַרְוֶן i. e. planities). 1. Pars septentrionalis planitiei maritimae Chanaan a Carmelo loppem usque patens. [12 BC 2. 3].

2. Regio inter montem Thabor et lacum Genesareth, ubi nunc est *Sārōnā* circa 10 km a Tiberiade inter meridiem et occidentem. [11 C 4].

3. Regio (סַרְוֶן sine articulo), in qua Gaditae greges pascebant, cum Galaad et Basan 1 Par. 5,16 nominata, hinc ad orientem Iordanis quaerenda, nisi forte notissima planities Saron iuxta mare Mediterraneum designetur.

SARONA (Σάρων) Act. 9,35 v. Saron 1.

SARTHAN, SARTHANA (סַרְתָּן, סַרְתָּנָה) seu Saredatha (סַרְדָּתָה), urbs in depressione Iordanis a Iericho septentrionem versus et a latere Adom urbis. A plerisque censetur esse *Qarn Sartabe*, cui e regione opponitur ostium Iaboc fluvii et *Tell Dāmiye* Adom?, prope vadum *el-Dāmiye* paulo infra illud ostium [12 E 3]; ab aliis existimatur esse *Tell el-Sarem* prope Bethsan meridiem versus. [11 C 5; 12 E 2].

SARUG (סַרְוּג), pater Nachor, a quo nomen habere putatur urbs Sarug, apud geographos arabicos *Sarudj*, *Serudj*, apud auctores classicos Bathnae in regione Euphratis superioris inter Hierapolin (Bambycen) et Aleppo. [Cfr 9 C 1].

SAVE vallis (סַבְעָה), cis Iordanem quaerenda prope Salem (Ierusalem), fortasse eadem ac vallis regis.

SAVE CARIATHAIM v. Cariathaim.

Scala Tyrionum (Κλίμαξ Τύρου seu Τυρίων), promontorium inter Accho et Tyrum, *Rās el-Nāqura* [11 B 2], secundum alios autem *Rās el-Abqad* seu Promontorium album paulo magis aquilonem versus.

Scopus (Σκοπός, mons septem stadiis a Ierusalem aquilonem versus, ex quo aspectus patebat in urbem et templum, *Rās el-Mushārīf*. [18 C 2; 19 A 2; 20 C 1; 21 B 1].

SCORPIONIS ASCENSUS v. Acrabim.

SCYTHAE (Σκυθῆς), gens barbara. [1 B 1 E 1].

SCYTHOPOLIS v. Bethsan.

SEBOIM. 1. Seboim (סְבוֹיִם, סְבוֹיִים, סְבוֹיִים), urbs Pentapoleos in valle Siddim.

2. Seboim vallis (סְבוֹיִם i. e. vallis hyaenae) ab urbe Machmas in tribu Benjamin orientem versus contra desertum, hodie saltus *Shuqq el-Daba* (i. e. saltus hyaenae), per quem ex montanis descensus fit in planitiem ierichuntinam paulo supra *Wādī el-Qelt*, vel forte *Wādī Abu Daba* a meridie in *Wādī el-Qelt* desinens.

3. Seboim (סְבוֹיִם), urbs a Beniaminitis post exilium habitata.

SECHRONA (סַכְרֹנָה), urbs in confinibus Iuda et Dan inter Accaron et Iebneel.

SECUNDA (הַמְשֵׁנָה), pars quaedam urbis Ierusalem secundaria.

SEDADA (סֶדָדָה), in termino septentrionali terrae sanctae, probabilius Serada, *Khirbet Serādā* in orientali parte planitiei *Merdj 'Ayūn* (seu introitus Emath) inter Abelam et Ahion. [Cfr 11 CD 1].

SEGOR (סֶגֶר), primitus Bala (בֵּלַע), urbs Pentapoleos in valle Siddim, ibi fere ubi hodie est vicus *el-Sāfiye* in regione palustri *Ghōr el-Sāfiye*, quae infimo mari Mortuo adiacet. [13 E 4; 14 A 4].

SEHESIMA (שְׁחִיסָה), urbs tribus Issachar inter montem Thabor et Iordanem quaerenda, nisi nomen urbis corruptioni textus originem debet.

SEIR (סַיִר). 1. Seir, mons seu montes, sedes Horraeorum et Edomitum, inter mare Mortuum et sinum Aelaniticum. [3 EF 2. 3].

2. Seir mons in termino aquilonari tribus Iuda, fortasse iugum, super quo vicus *Sāris* a Ierusalem occidentem versus. [13 CD 1].

SEIRA (סַיִר), urbs vel locus in Idumaea, probabiliter *el-Zuweire* occidentem versus ab infimo mari Mortuo et aquilonem versus a monte Salis seu *Djebel Usdum*; distinguitur *el-Zuweire el-fōqā* [13 D 4] seu superior et *el-Zuweire el-tahtā* [13 E 4] seu inferior.

SEIRATH (הַשְׁעִירָה), regio in monte Ephraim inter meridiem et orientem spectante.

SELA (סֶלַע), urbs tribus Benjamin, haud procul a Gabaa Saulis seu Gabaa Benjamin (*Tell el-Fūl*), fortasse *Khirbet Thabaqat* quinque minutis a *Tell el-Fūl* meridiem versus. [Cfr 18 C 2].

SELCHA v. Salecha.

SELEBIN v. Salebim.

SELEUCIA (Σελεύχεια), urbs maritima Syriae, emporium Antiochiae, Seleucia Pieria dicta. [9 A 1].

SELIM (שְׁלִימ), urbs tribus Simeon, eadem ac Sarohen (vide s. v.) et Saarim.

SELLA (סֶלָא), descensus infra munitionem Mello in urbe Ierusalem; sed textus 4 Reg. 12, 20 incertus est.

SELMON (סֶלְמוֹן). 1. Mons prope Sichem, fortasse *Djebel Selman el-Farsi* a monte Garizim meridiem versus.

2. Mons Hauran, Alsadamus seu Asalmanus Ptolemaei. [16 FG 3. 4].

Semachonitis lacus (ἡ Σεμαχωνίτις λίμνη), hodie *Bahrat el-Hale*. [9 D 2; 16 B 2]. Componi solet cum aquis Merom; sed v. Merom.

SEMERON (שְׁמֵרוֹן), urbs antiqua chanaanica, tribui Zabulon assignata; coniicitur esse *Semūniye*, Simonias duabus circiter horis a Nazareth occidentem versus. [4 B 2; 11 A 4].

SEMERON (שְׁמֵרוֹן), mons in montanis Ephraim situs meridiem versus a Bethel.

SEN (הַשֵּׁן), locus haud procul a Maspha Benjamin Philisthaeam versus, fortasse *Deir Yāsīn* 5 km meridiem versus a *Nebi Samwīl* et fere occidentem versus a Ierusalem. [13 D 1; 18 B 2; 20 B 1].

SENAA (סֶנְאָה), urbs ignota, cuius mentio fit post exilium. Etiam vocatur Asnaa (הַסֶּנְאָה cum articulo).

SENE (סֶנֶה, Σεννᾶ), scopulus iuxta *Wādī Suweiniṭ* ex parte Gabae (*Djeba'*). [18 D 1]. Eidem oppositus erat scopulus Boses ex parte Machmas.

SENNA v. Sin 2.

SENNAAR (שֶׁנְעָר), terra regni Nemrod cum urbibus Babylon, Arach, Achad, Chalanne, assyr. Sumir, qua voce primitus non solum Babylonia meridionalis comprehendebatur, sed etiam septentrionalis, quae postmodum nomen Akkadi nacta est.

SENNIM, eadem urbs ac Saananim.

SENSENNA (סֶנְסֶנָה), urbs tribus Iuda in Negeb, probabilius eadem quae postmodum appellabatur Hasarsusim (vide s. v.).

SEON (שֵׁיאוֹן), urbs tribus Issachar. Coniicitur esse *'Ayūn el-Shain* circa 5 km a monte Thabor inter septentrionem et occidentem.

SEPHAATH (סֶפְתָּה), eadem urbs quae Horma 1.

SEPHAMA (שֶׁפְמָה) in termino orientali terrae promissae inter villam Enan et Rebla, fortasse *Ūfāni* prope superiorem *Nahr el-Ruqqād* inter meridiem et orientem a *Bāniyās*. [16 C 2].

SEPHAMOTH (שֶׁפְמוֹת), urbs in Negeb vel in australi parte montis Iuda.

SEPHAR (סֶפֶר), mons in Arabia meridionali.

SEPHARAD (סֶפְרָד, Vulgata: Bosphorus), regio in qua commorabantur, qui ex Ierusalem venditi erant in servitutem. Correspondere videtur

assy. Sparda, provincia regis Persarum, quae una cum launa (Ionia, Graecia) nominari solet et in Asia minore quaeritur (fortasse Sardes in Lydia). Aliis praeplacet Shapaarda in parte australi Mediae.

SEPHARVAIM (ספריים), urbs in ditione Assyriorum, ex opinione multorum Sippar (*Abu Habba*) ad Euphraten in Babylonia [3 D 2], sed secundum alios urbs quaedam Syriae.

SEPHATA (ספטה), vallis prope Maresam, nisi forte cum LXX κατά βορρᾶν 2 Par. 14,10 legendum sit צפונה i. e. aquilonem versus.

SEPHELA (ספלה), regio depressior ad mare Mediterraneum a Ioppe usque ad torrentem Aegypti patens et etiam iuga collium comprehendens, quae orientem versus ad montana Iuda ascendunt. Distinguitur Sephela aquilonaris circa Lyddam ab australi circa Eleutheropolim. [4 A 4; 5 B 4].

SEPPER mons (הר-שפר), statio Israelitarum in deserto.

SEPHET in Vulgata Tob. 4,1 et probabiliter Ios. 19,27 in LXX, urbs in confinibus Aser et Nephthali, *Safed* urbs et castellum in Galilaea superiore. [4 C 2; 11 C 3; 16 A 3].

Sepphoris (Σεπφορίς), urbs munitissima et praeter Tiberiadem praecipua Galilaeae, postmodum Diocaesarea (Διοκαιοσάρεια), hodie *Saffuriye*. [11 B 3. 4; 17 A 2].

SEPULCRA CONCUPISCENTIAE (קברות התאווה), statio Israelitarum itinere trium dierum a deserto Sinai Cades versus.

SER (צר), urbs tribus Nephthali secundum Vulgatam; sed secundum LXX Ios. 19,35 Tyrus (צר) prima inter urbes munitas Tyrriorum enumeratur.

SESACH (ששך), designatio Babylonis, assyr. Sheshku, Shishku.

SETIM, SETTIM v. Abelsatim.

SHOA (שוה), gens ad orientem Tigridis inferioris, assyr. Sutu.

SICELEG (ציקלג, צקלג), urbs tribus Simeon in Negeb Iuda, probabilissime *Khirbet Zuheilqa* circa 6 km septemtrionem versus a *Wādi el-Sheri'a* seu torrente Besor ? . [4 A 5; 13 B 3].

SICHAR (codices Amiat. et Fuld. Sychar; Συχαρ, Συχαρ), civitas Samariae, ubi fons Iacob et sepulcrum Ioseph patriarchae, forum nundinarium urbis Sichem, vicus *Askar* orientem versus a *Nābulus*

Sichem, ubi vallis frugifera inter montes Hebal et Garizim in planitiem *el-Makhna* desinit. [12 D 3 et Tabella : Sichem].

SICHEM, SICHIMA (שכם, Σίχυμα, Συχίμα), urbs in montanis Ephraim inter montes Hebal et Garizim. Neapolis, *Nābulus*. [4 B 3; 12 D 3 et Tabella : Sichem].

SICYON (Σικιών), urbs in litore septemtrionali Peloponnesi a Corinthio occidentem versus. [8 D 3].

SIDDIM vallis (צמק השדים, Vulgata : vallis silvestris), planities Pentapaleos, regio palustris *el-Ghōr* (*el-Sebkha*) infimo mari Mortuo adiacens vel etiam ipsius maris Mortui pars meridionalis. [13 E 4; 14 A 4].

SIDE (Σίδη), urbs Pamphyliæ ad sinum Pamphylum sita. [8 F 3].

SIDON (צידון, צידן, Σιδών), urbs maritima Phoeniciae, assyr. Sidunnu, *Saida*. [5 B 2; 8 G 4; 9 A 4; 10 B 2].

SIHOR v. Labanath.

SIHOR AEGYPTI (שיתחיר מצרים), rivus Aegypti; v. Torrens Aegypti.

SILO (שילה, שילה, שילה), urbs tribus Ephraim a Bethel aquilonem versus, sedes tabernaculi aetate Iosue et Iudicum usque ad tempus Heli et Samuelis, vicus *Seilun* inter *Beitin* (Bethel) et *Nābulus* (Sichem). [4 B 3; 12 D 3].

SILOE (השילה, Σιλοά), fons et piscina in parte austro-orientali urbis Ierusalem prope *Kefr Silvan*. [21 B 3; Tab. 22].

SILVESTRIS VALLIS v. Siddim.

SIMEON (שמעון, Συμεών), tribus Israel. Intra fines tribui Iuda attributos acceperunt Simeonitae 17 [18] civitates i. e. totum fere Negeb occidentale cum paucis Sephelae civitatibus. [4 AB 4. 5].

SIN. 1. Sin (סין), desertum inter Elim et Sinai, accuratius inter Elim (*Wādi Gharandel*) et Raphidim (*Wādi Feirān*), probabiliter planities *el-Markha*. [3 C 4].

2. Sin (סין), desertum, pars maxime septemtrionalis deserti Pharan; nomen deserto inditum videtur a loco Sin (צנה, צנה cum He locali, Vulgata : Senna, Sina). [3 E 2].

3. Sin (סין), in Vulgata : Pelusium (vide s. v.).

SINA v. Sin 2.

SINA mons et desertum v. Sinai.

SINAEUS (הַסִּינִי), ramus familiae Chanaan, cuius nomen fortasse conservat apud geographos arabicos urbs *Sin* haud procul ab Arcis (*Tell 'Arqā*) [cfr 9 A 3], in inscriptionibus cuneiformibus « Sianu ad litus maris ».

SINAI, SINA (סִינַי, סִינַי), mons, cui a septemtrione occidentem spectante adiacet desertum Sinai. Mons Sinai etiam Horeb appellatur. Sinai-Horeb est vel *Djebel Serbāl* vel probabilius *Djebel Musā*, cui inter septemtrionem et occidentem praeiacet planities *el-Rāha* (desertum Sinai). [3 D 4 et Tabella : Montana Sinai].

SINIM (סִינִים, Vulgata : terra australis), regio Sinarum, utpote remotissima et orientalis, ut plerique interpretes Is. 49,12 censent.

SION. 1. Sion (צִיּוֹן, סִיּוֹן), arx Iebusaeorum, civitas David in parte australi collis occidentalis hierosolymitani. [Tab. 22]. Nomen Sion postea pro monte templi Moria et etiam pro tota urbe sancta adhibitum est.

2. Sion (צִיּוֹן i. e. elatus), nomen Hermon montis.

SIOR (צִיּוֹר), urbs tribus Iuda in secunda provincia montis, vicus *Sār* duabus circiter horis a Hebron inter septemtrionem et orientem. [13 D 2].

SIRA cisterna (בֹּרֵי הַסָּרָה), *Ain Sāre* prope Hebron ad occidentem viae, quae Hebrone Bethlehem versus ducit. [13 D 2].

SIS (הַצִּיץ), clivus vel potius saltus arduus ab Engaddi in desertum Ieruel ascendens, probabiliter *Wādī Hašāšā* prope Engaddi. [13 D E 2].

SITNA puteus v. Inimicitiae.

SMYRNA (Σμύρνα), urbs Lydiae. [8 E 3].

SOBA (צֹבָה, צֹבָה), regnum aramaicum, pleniore nomine Aram Soba, Vulgata : Syrus Soba, ad septemtrionem Palaestinae inter mare Mediterraneum et Euphraten, fortasse ibi ubi est Hemesa, *Höms*. [9 B 3].

SOBAL in Vulgata Ps. 59,2 legitur pro Soba, item Syria Sobal Iudith 3,1. 14 pro Syria Soba.

SOCOTH, SOCOTH (סֹכֹת, סֹכֹת). **1.** Prima statio Israelitarum, postquam de Ramesse profecti sunt, in terra Gessen. Si Ramesse est Tanis (Zoan), hebraico Sukkoth respondet regio Thuku seu Thukoth [3 B 2], cuius caput erat Phithom. Sin autem Ramesse agnoscitur in ruinis *Abu Keisheb*, quaerenda est Socoth in vicinia lacus *Timsāh*.

2. Urbs tribus Gad in valle Iordanis; utrum a fluvio Iaboc aquilonem an meridiem versus fuerit, non liquet.

SOCHO (שֹׁכֹה, שֹׁכֹה, שֹׁכֹה). **1.** Urbs tribus Iuda in prima provincia Sephelae, in ascensu versus montem Iuda, *Khirbet Shuweike* ab Eleutheropoli inter septemtrionem et orientem. [4 B 4; 13 C 2].

2. Urbs tribus Iuda in prima provincia montis, *Khirbet Shuweike* 13 km a Hebron inter meridiem et occidentem. [13 C 3].

3. Socho (שֹׁכֹה) prope Ramatham patriam Samuelis; ignota.

SOCHOTH, SOCHOT eadem urbs ac Socoth 2.

SOCOTH scribitur pro Socoth et pro Socho 2.

SODI (סוּדִי), fluvius in Babylonia, fortasse canalis Euphratis.

SODOMA (סוּדוֹמָה, סוּדוֹמָה), urbs praecipua Pentapoleos in valle Siddim. Vestigium nominis ac situs Sodomorum prae se fert *Djebel Usdum*. [13 E 4; 14 A 4].

SOREC (שֹׁרֶק), vallis, in qua Dalila habitabat, *Wādī el-Sarār* [13 C 1], cui imminet vicus *Sārīk*, apud S. Hieronymum (Onomast.) vicus Cafarsorec, 18 km ab Eleutheropoli septemtrionem versus nec procul ab oppido *Sār'a* (Saraa).

SPARTIATAE, SPARTIANI (Σπαρτιάται), incolae urbis Spartae (Lacedaemonis) et reipublicae eiusdem nominis. [8 D 3].

SUAL (שֹׁאֵל), regio prope fines septemtrionales tribus Benjamin.

SUBA, eadem regio ac Soba.

SUE (שֹׁעִי), gens ceturaea. Suhites (הַשְּׁחִי, הַשְּׁחִי) cognominatur Baldad amicus Iob. Cum terra שֹׁעִי comparatur regio Σαχχαία (Ptol. V. 15,26; ed. Müller-Fischer 14,20) ad orientem Bata-naeae vel etiam regio Suhu, quae ab ostio fluvii *Belikh* ad ostium fluvii *Khabūr* [cfr 5 C 2] extendi putatur.

SUNAM, SUNEM (שֹׁנָם), urbs tribus Issachar, vicus *Sōlem* ad radices Hermonis minoris et 7 km a *Zer'in* (Iezrael) aquilonem versus. [11 BC 4; 12 DE 1].

SUPER MARE RUBRUM (יַם-סוּפִי i. e. in conspectu maris Suph), statio Israelitarum inter Elim (*Wādī Gharandel*) et desertum Sin (planitiem *el-Markha*). [3 C 3].

SUPH (שֹׁפִי), terra, in qua erat Ramatha urbs Samuelis prophetae.

SUR. 1. Sur (שֹׁר) desertum, quod inter Aegyptum inferiorem et desertum Pharan extenditur,

alio quoque nomine desertum Etham vocatum. Eius pars septentrionalis apud geographos arabicos et hodie quoque *el-Djifar* audit. [3 C 2].

2. Sur (סור), porta palatii regii in Ierusalem, etiam porta fundamenti vocata.

3. Sur (סור, 'Assusur) Iudith 2,28 videtur esse dittographia nominis praecedentis Tyri (צור).

SUSA (שׁוּשַׁן), urbs princeps Aelam, *Shush*. [1 C 2; 5 E 2].

SUSAN, eadem urbs ac Susa.

SUSANECHAEI (שׁוּשַׁנַּיִם), incolae Susorum in Samariam translati ab Asenaphar.

Sycaminum (Συγαμίνων πόλις), urbs maritima, Hephā apud Eusebium. hodie *Haifa*. [11 A 3].

SYENE (סִינַיָה), urbs Aegypti maxime meridionalis, in hieroglyphicis Sun, Sunnu i. e. introitum praebens, *Assuan*. [2 B 4].

SYRACUSA (Συρακοῦσαι, urbs Siciliae in meridiana parte litoris orientalis, *Siragossa*. [8 B 3].

SYRIA (סִרְיָה, Συρία), regio et gens, quam fere cingunt ab aquilone Taurus et Antitaurus, ab oriente Assyria et Babylonia, a meridie desertum Arabiae, ab occidente Palaestina, Libanus, Amanus. Eius regionis partes praecipuae distinguuntur Beth Rehob (v. Rohob), Aram Dammeseq (Syria Damasci), Aram Maacha (v. Maacha), Aram Naharaim (v. Mesopotamia), Aram Soba (v. Soba). — In libris Mach. Syria est terra praecipua regni Seleucidarum. Syria in Novo Testamento est provincia romana Syriae, cuius praesides Antiochiae residebant.

SYROPHOENISSA (Συροφονείσση) vocatur mulier oriunda ex Syrophoenicia, ex Phoenicia, quae erat pars Syriae.

SYRTIS (ἡ Σύρτις) maior et minor in litore septentrionali Africae, maior prope Cyrenaicam, minor prope Byzacium. [8 C 5 A 4]. Maioris tantum fit mentio in S. Scriptura.

T

TANIS (תַּנִּיִּשׁ), urbs in Delta Nili, probabilius eadem ac Ramesses, hodie *San*. [2 B 2; 3 B 2].

TAPHNAE (תַּפְנָה, תַּפְנָה), urbs aegyptiaca haud procul a Tanis et Pelusio sita, *Tell Defenne*. [2 B 2; 3 B 2].

TAPHUA (תַּפּוּחַ). 1. Urbs Iuda in prima provincia Sephelae.

2. Urbs in confinibus Ephraim et Manasse.

Taricheae (Ταρχεῖαι vel Ταρχεῖα), urbs iuxta litus australe lacus Genesareth, 30 stadiis a Tiberiade, ubi hodie est *Khirbet el-Kerak*. [11 C 4; 16 A 4; 17 C 2].

TARSUS (Ταρσός), urbs Ciliciae, assyr. Tarzi. [5 B 4; 8 G 3].

TATAM (Τατάμ), urbs in quinta provincia montis Iuda (LXX).

TEBBATH (תֵּבֶת), regio vel urbs in depressione Iordanis haud procul ab Abelmehula.

TEL ABIB (תֵּל אַבִּיב, Vulgata : acervus novarum frugum), urbs iuxta fluvium Chobar (vide s. v.), quam exsules incolebant, quaerenda in Mesopotamia inferiore.

TELAIM (1 Sam. 13,4 בְּתֵלַיִם, Vulgata : quasi agnos, LXX ἐν Γαλιλαίᾳ, Peshitta : in Telais) v. Tellem.

TELEM (תֵּלֵם), urbs in Negeb Iuda.

TENTATIO (תִּסְתָּה), nomen stationis Raphidim.

TEREBINTHI VALLIS (עֵקֶן הַתְּרֵבִית, inter Azeca et Socho, *Wādi el-Sant*. [13 BC 2].

TERPHALAEI (תִּרְפָּלַיִם), gens de Babylonia in Samariam translata.

THABOR (תְּבֹרִי). 1. Urbs tribus Issachar (?).

2. Urbs tribus Zabulon (?).

3. Mons in confinibus Issachar et Zabulon, *Djebel el-Tör*. [11 C 4; 17 B 2].

THACASIN (תַּקַּסִּין), urbs tribus Zabulon, fortasse eadem ac Corozain.

THADMOR v. Palmyra.

THAHATH (תְּחַת), statio Israelitarum in deserto.

THALASSA (Θαλασσα), urbs Cretae prope Boniportum. [8 E 4].

THALASSAR v. Thelassar.

THALCHA (Ios. 19,7 LXX), urbs eadem ac Thocher; v. Ether.

THAMAR (תָּמָר), locus in termino terrae sanctae austro-orientali.

THAMNA (תַּמְנָה), gens edomitica.

THAMNA (תַּמְנָה), urbs in tertia provincia montis Iuda, *Khirbet Tibne* inter Eleutheropolim et Ierusalem. [4 B 4; 13 C 2].

THAMNA, THAMNATHA, THEMNA (תַּמְנָה, תַּמְנָתָה, תַּמְנָה), urbs in termino septemtrionali tribus Iuda, sed tribui Dan assignata, assyr. Taamnaa, *Khirbet Tibne* inter Azotum et Bethlehem. [4 B 4; 13 C 2].

THAMNATA (Θαμνατά), urbs a Bacchide duce Syrorum munita in Iudaea (vide etiam Phara); posset eadem esse ac Thamna, Thamnatha.

THAMNATHSARE, THAMNATH SARRA (תַּמְנָת-סָרָה), urbs in monte Ephraim ad septemtrionem montis Gaas, *Khirbet Tibne* 16 km a Bethel inter septemtrionem et occidentem vel forte *Kefr Hāris* magis aquilonem versus et fere inter *Tibne* et Sichem. [4 B 3; 12 D 3].

THANAC, THANACH, THENAC (תַּנַּח), urbs in tribu Issachar, sed Manassaeis attributa, *Ta'annuk* in planitie Esdrelon a Legione inter meridiem et orientem. [4 B 2; 11 B 4; 12 D 1].

THANATSELO (תַּנַּחְסֵלוֹ), urbs in termino septemtrionali tribus Ephraim orientem versus, *Ta'nā* a Sichem inter meridiem et orientem. [4 C 3; 12 E 3].

THAPHSA (תַּפְסָה), urbs in extremis finibus regni salomonici, Thapsacus ad occidentalem ripam Euphratis superioris. [5 BC 2].

THAPSA (תַּפְסָה), urbs regni Israel, fortasse *Khirbet Tufsaḥ* 10 km a Sichem inter meridiem et occidentem, paulo austrum versus a *Fer'ata* (Pharathon). [Cfr 12 D 3]. Sed pro Thapsa 4 Reg. 15,16 legitur Taphua in textu Luciani LXX.

THARE (תָּרָה), statio Israelitarum in deserto.

THARELA (תָּרְאֵלָה), urbs tribus Benjamin.

THARSIS (תַּרְשִׁישׁ). 1. Populus ex posteris Iavan, regio in extremis partibus occidentis, colonia Tyriorum opulentissima. Coniicitur esse Tartessus in Hispania austro-occidentali [Turdetania], quam Baetis (*Guadalquivir*) permeat.

2. Regio quaedam in litore Africae orientali, una cum Ophir (in Arabia australi) nominata velut terminus navigationum, quae de sinu Aelanitico in mare Arabicum et oceanum Indicum fiebant.

3. Tharsis (Τάρσις), urbs ab Holoferne percussa; coniicitur eadem ac Tarsus in Cilicia.

THEBATH (טִּבְתָּה), eadem urbs ac Bete.

THEBES (תִּבְעֵי), urbs in Samaria, *Tūbās* iuxta viam, quae a Sichem Bethsan versus ducit. [12 E 2].

THECUA, THECUE (תִּקְוָעָה, 2 Sam. 14,2), urbs in quinta provincia montis Iuda (LXX) cum deserto eiusdem nominis, *Khirbet Tequ'a*. [4 B 4; 13 D 2; 20 C 3].

THELASSAR, THALASSAR (תִּלְאֲשָׁר, תִּלְשָׁר), regio filiorum Eden in Mesopotamia occidentali.

THELHARSA (תִּלְ הַרְשָׁא), collis silvae, urbs chaldaica.

THELMALA, THELMELA (תִּלְ מֵלָה), collis salis, urbs chaldaica.

THEMA (תִּימָא), gens ismaelitica in Arabia septemtrionali. [1 B 3].

THEMAN (תִּימָן), gens edomitica.

THEMNA v. Thamna, Thamnatha.

THENAC v. Thanac.

THERSA (תִּרְצָה), urbs Samariae, *Tallāza* [4 B 3; 12 D 2] vel forte *Tayāsīr*. [12 E 2].

THESBITES (תִּשְׁבִּי) cognominatur Elias ab urbe patria Thesbe, *Khirbet el-Istib* in regione montana *Adjlan* iuxta *Wādi Adjlan* et a fluvio Iaboc 16 km aquilonem versus. [15 B 2; 16 B 5].

THESSALONICA (Θεσσαλονίκη), urbs Macedoniae, *Saloniki*. [8 D 2].

THETER (תִּתֵּר vel תִּתְרָה), urbs in quinta provincia montis Iuda (LXX), *Khirbet Bittir* iuxta montem *Bittir* prope Ierusalem inter meridiem et occidentem. [4 B 4; 13 D 2; 20 B 2].

THIRAS (תִּירָס), gens a septimo filio Iapheth descendens; coniiciuntur esse Tyritae, accolae fluvii Tyras (*Dniestr*) [1 A 1] vel forte Thraces vel probabilius Tyrrheni (Tyrseni) accolae maris Aegaei iuxta promontorium Athos.

THISBE (תִּישְׁבֵּי), patria Tobiae in Galilaea ad dexteram i. e. meridiem Cedus Nephthali.

THOBES (תובס), urbs Iuda in quinta provincia montis (LXX).

THOCHEN (תוכן), urbs tribus Iuda Simeon, eadem atque Ether.

THOGORMA (תוגרמה), gens a Gomer filio Iapheth descendens in Armenia. [1 BC 2].

THOLAD (תולד), urbs v. Eltholad.

THOPHEL (תופל), terminus quidam migrationis Israelitarum, *Tafel* in regione *Djebel Gebalene* ab inferiore mari Mortuo inter meridiem et orientem. [3 F 2].

THOPO (תפון, תפול), urbs Iudaeae a Bacchide duce Syrorum munita, fortasse eadem ac Taphua 1.

THRACES (Θρακες), equites 2 Mach. 12.35. Thraciam attingunt ab occidente Macedonia, a septentrione Moesia, ab oriente Pontus Euxinus et Bosporus Thracius, ab austro Propontis, Hellespontus, mare Aegaeum. [8 DE 2].

THUBAL (תובל, תבול), gens a Iapheth descendens, Tybareni ad Ponti Euxini litus australe incolentes inter Paphlagones et Moschos [1 B 1], assyr. Tabal multo magis meridiem versus in ea fere regione, quae postea Cappadocia erat. [5 B 1].

THYATIRA (Θυάτιρα), urbs Lydiae, hodie *Akhisar*. [8 E 3].

TIBERIAS (Τιβεριάς), urbs hellenistica Galilaeae, ab Herode Antipa condita et prae Sapphori urbs princeps Galilaeae usque ad tempus Agrippae II., hodie *Tabarie*. [11 C 3; 16 A 3; 17 C 2].

TICHON (תחון, תחין), pagus medius. Vulgata: domus Tichon prope villam Enan, ubi terminus septentrionalis et orientalis terrae sanctae convergebant; quaeritur ad orientem Caesareae Philippi.

TIGRIS (תגר), fluvius, assyr. Diqlat, Idiqlat. [1 BC 2; Tab. 3].

TOB (תוב), regio transiordanica inter Ammonitidem et Syriam, fortasse Hippus, *S. Sige*. Eadem videtur esse regio Tob, Tubin, Tubianaeorum et fortasse etiam Istob.

TOPARCHIAE (τοπαρχίαι), tres civitates Samariae, quas Demetrius I. et II. Ionathae Mach. tra-

diderunt et Iudaeae attribuerunt, Aphairema, Lydda, Ramatha. — Aetate romana Iudaea in undecim toparchias erat distributa.

TOPHETH (תפת), excelsa in valle Ennom seu Geennom. [21 B 3; Tab. 22].

TORRENS AEGYPTI (נהל מצרים), terminus meridionalis terrae Chanaan. *Wādi el-'Arish*. [2 C 2; 3 D 1, 2, 3; 5 A 3]; v. etiam Sihor Aegypti.

TORRENS BOTRI v. Escol.

TORRENS DESERTI (נהל החרבה), Am. 6.15 est unus ex torrentibus ad orientem maris Mortui.

TRACHONITIS (Τραχωνίτις), regio transiordanica, *Ledja*. [16 CDE 2, 3, 4].

TRES TABERNAE (Τρεῖς Τάβερναι), deversorium in via Appia inter Appii forum et Romam. [8 B 2].

TRIPOLIS (Τρίπολις), urbs Phoeniciae, Damascus minor, *Tarabulus*. [8 G 4; 9 A 3].

TROAS (Τροάς) seu Alexandria Troas, urbs maritima Mysiae, *Eski-Stambul*. [8 E 3].

TROGILIUM Act. 20.15 ἐν Τρωγίλῳ, al. Τρωγυλίῳ, Τρωγυ λ. λίω, promontorium Mycales montis ex adversus Samum insulam. [Cfr 8 E 3].

TROGLODYTAE (תרגודיטין), in tuguriis habitantes enumerantur inter Libyes et Aethiopes in exercitu Sesac regis Aegypti. [1 B 3; 2 C 3, 4, 5].

TUBIANAEI (Τουβιανῶν), incolae regionis Tob.

TUBIN ἐν τῷ Τούβιν, Vulgata: in locis Tubin, regio Tob.

TYRANNI legitur in Vulgata pro Sbea.

Tyropoeon vallis ἐν τῶν τυροποιῶν οὐρανῷ; seu vallis caseos conficientium in antiqua urbe Ierusalem separabat collem orientalem ab occidentali; eius autem pars lateralis dividebat collem occidentalem in australem et aquilonarem. [Tab. 22]. Praeterea v. Vorago.

TYRUS (Τύρος), Τύρος, urbs maritima Phoeniciae, assyr. Surru, hodie *el-Sur*. [2 C 1; 4 B 1; 5 B 2; 8 G 4; 11 B 1].

U

ULAI (אֵילַי), flumen prope Susa, fortasse *Aerkha* (Choaspes) a Susis occidentem versus vel probabilius *Karun* (Eulaeus) a Susis orientem versus. [5 E 2, 3].

UR CHALDAEORUM (אֵיר כַּשְׁדִּים), urbs patria Thare, qui cum Abram et Lot inde emigravit,

assy. Uru, ad ripam dexteram Euphratis inferioris, ubi ruinae *Mughair*. [5 E 3].

US scribitur in Vulgata Gen. 10,23 Hus 1.

UZAL (אֵזַל), gens a sexto filio Iectan descendens, cuius nomen posthac dicebatur Szanaa, *Sanā* in *Yemen*. [1 C 4].

V

VALLIS (הַגִּיא), ultima castrametatio Israelitarum in montanis Moab iuxta cacumen Phasga contra Bethphogor.

VALLIS cum addito: artificum (v. s. v.), benedictionis (v. s. v.), illustris (v. More 1), Iosaphat (v. s. v.), Raphaim (v. s. v.), regis (v. s. v.), salinarum (v. s. v.), Save seu regis (v. Save), Seboim (v. s. v.), silvestris (v. Siddim), terebinthi (v. s. v.), visionis (v. s. v.).

VEDAN (וֵדָן) conicitur esse *Aden* emporium [1 C 4]; sed textus Ez. 27,19 obscurus est.

VIA EXPLORATORUM (דֶּרֶךְ הַמְּחַקֵּרִים) i. e. via, quam exploratores Israelitis monstraverant. LXX exprimunt nomen proprium *Ἰσθμὸς Ἀγαρίν*.

Via maris aetate media vocabatur via, quae Damasco ad litus occidentale lacus Genesareth in-

deque Ptolemaida ducit et Iordanem transgreditur non multum infra lacum *Hule*, ubi est pons Iacob, *Djizr Benāt Ya'qub* i. e. pons filiarum Iacob. Iam antiquissimis temporibus illa via Aegyptum et terras euphratenses coniungebat. Alio sensu via maris Matth. 4,15 dicitur regio versus mare scil. lacum Genesareth.

VISIONIS vallis (הַגִּיא הַחֲזִיוֹן), titulus symbolicus urbis Ierusalem.

VIVENTIS ET VIDENTIS ME scil. puteus (בְּאֵר לְחַיִּי וְלִמְצִיִּי) in via Sur inter Cades et Barad, fortasse *Ain Muveile* inter septemtrionem et occidentem ab *Ain Qadis* prope *Djebel Muveile*. [Cfr 3 DE 2].

VORAGO (פְּרִיץ) civitatis David a Salomone coaequata, cum aedificaret Mello. [Cfr Tab. 22].

X

Xystus (Ἐυστός), gymnasium ludorum ac certaminum ab Herode I. Hierosolymis exstructum. [Tab. 22].

Z

ZABADAEI (Ζαβαδαῖοι), Arabes, quos Ionathas Mach. percussit ab Eleuthero fluvio Damascum pergens. Nomen fortasse conservat *Djebel el-Zebedāni* in Antilibano. [10 D 2].

ZABULON (זְבֻלֹן, זְבֻלִּין), tribus Israel, quam cingunt ab austro Issachar, ab occidente Aser, ab aquilone Aser et Nephthali, ab oriente lacus Genesareth et pagus commutatorius Nephthalitis concessus. [4 BC 2].

ZAMBRI (זַמְרִי), gens iuxta Elam et Mediam; in inscriptionibus cuneiformibus memoratur regio Namri, quam etiam Zimri pronuntiari posse dicunt, septemtrionem versus ab Elam inter Mediam et Tigridem sita.

ZAMRAN (זַמְרָן), gens ex stirpe Abraham et Ceturae.

ZANOA, ZANOE (זַנוּא). 1. Urbs tribus Iuda

in prima provincia Sephelae, *Zānū'a*. [4 B 4; 13 D 2].

2. Urbs in tertia provincia montis Iuda. *Khirbet Zanūtā*. [4 B 5; 13 C 3].

ZARED (זֶרֶד), torrens iuxta desertum Moab, *Wādī el-Kerak* [14 AB 3. 4] vel forte *Sail el-Sa'ide*, principalis ramus Arnonis. [14 BC 3].

ZEB (זֶב), torcular, locus quidam cisiordanicus prope Iordanem, ubi Zeb princeps Madianitarum ab Ephraimitis caesus est.

ZEPHRONA (זֶפְרוֹנָה) in termino septemtrionali terrae promissae; fortasse non differt a Sabarim.

ZIPH (זִיפָה). 1. Urbs in Negeb Iuda.

2. Urbs in tertia provincia montis Iuda, *Tell Zif*

inter Hebron et Carmel. Desertum Ziph patebat inter urbem Ziph et mare Mortuum. [4 B 5; 13 D 3].

ZOHELETH (הֶזְחֵלֶת), lapis fontis Rogel vicinus, probabiliter *el-Zahweile*, quo nomine vocatur via saxosa prope vicum *Silwān*; unde probabilius fons Rogel est *'Ain Sitti Maryam*, non *Bir E'iyūb*. [21 B 3; Tab. 22].

ZOMZOMMIM (זִמְזִמִּים), gigantes ab Ammonitis exterminati, probabilius iidem ac Zuzim.

ZUZIM (זִזִּים), populus trans Iordanem a Chodorlahomor subactus, cuius urbs praecipua erat Ham (חַם, Vulgata : cum eis). Nominis Zuzim similitudinem prae se fert *Qal'at Zizā* orientem versus a Medaba [14 C 2]; sed etiam in montanis *'Adlūn* repertus est locus quidam *Ham*.